

Druk Nr

**SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH
ZA ROK 2021**

POTRZEBY NA 2022 ROK

PROGRAM DZIAŁANIA NA 2022 ROK

ELBLĄG, LUTY 2022 ROK

SPIS TREŚCI

	Nr str
SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W 2021 ROKU	5-90
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu a Elbląskie Centrum Usług Społecznych	5-6

CZĘŚĆ I REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ I DODATKÓW MIESZKANIOWYCH

I.1. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ	7
I.1.1. Charakterystyka rodzin i powody przyznania pomocy	7
I.1.2. Świadczenia pieniężne i w naturze	10
I.1.2.1. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki	11
I.1.3. Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne	12
I.2. DOŻYWIANIE	14
I.2.1. Dożywianie dzieci i młodzieży szkolnej	15
I.2.2. Posiłki dla osób dorosłych	16
I.3. LETNI WYPOCZYNEK DZIECI	17
I.4. POMOC OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ I PROFILAKTYKA W TYM ZAKRESIE	17
I.4.1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	17
I.4.2. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy	19
I.4.3. Realizacja „Kampanii społecznej przeciwko przemocy, krzywdzeniu dzieci w ramach programu „Bezpieczny Elbląg”	19
I.4.4. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym	20
I.5. POMOC NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI	22
I.5.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej	22
I.5.2. Kierowanie do placówek dziennego pobytu i ośrodków wsparcia	24
I.5.3. Usługi dla osób starszych i z niepełnosprawnościami	26
I.5.3.1. Usługi opiekuńcze	26
I.5.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	29
I.5.4. Teleopieka domowa i mobilna	30
I.5.5. Działania na rzecz organizowania społeczności seniorów	31
I.5.6. Opracowywanie i realizacja programów i projektów w zakresie zadań pomocy społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami, starszych	31
I.6. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB BEZDOMNYCH	35
I.6.1. Realizacja projektu „Program pomocy osobom bezdomnym korzystającym z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu	36
I.7. WSPIERANIE RODZINY	38
I.7.1. Praca z rodziną	38
I.7.1.1. Asystentura rodziny	38
I.7.1.2. Warsztaty dla rodziców	39
I.8. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH	40
I.9. KARTA DUŻEJ RODZINY	41
I.9.1. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny	41
I.9.2. Elbląska Karta Dużej Rodziny	41
I.10. PODEJMOWANIE DODATKOWYCH DZIAŁAŃ W ZWIĄZKU Z EPIDEMIA COVID-19	43
I.11. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROJEKTU „NOWOCZESNY I SKUTECZNY MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU”	44
I.12. DODATKI MIESZKANIOWE	44
I.13. DODATKI ENERGETYCZNE	45

CZĘŚĆ II. DZIAŁAŃ POWIATOWEGO ZESPÓŁU DS. ORZĘKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

II.1. Sprawy organizacyjno-prawne; zadania PZd/sOoN	46
II.2. Koszty działalności PZd/sOoN	46
II.3. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności	47
II.4. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych	48
II.5. Wydawanie kart parkingowych	48

CZĘŚĆ III. POMOC W USAMODZIELNIANIU WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK

III.1. Pomoc pieniężna i w formie rzeczowej	49
III.2. Mieszkania chronione	51

CZĘŚĆ IV DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU PIELĘGNACJI ZASTĘPCZEJ

IV.1. ECUS organizatorem rodzinnej pielęgnacji zastępczej.....	52
IV.2. Umieszczanie dzieci w rodzinnej pielęgnacji zastępczej.....	52
IV.2.1. Formy rodzinnej pielęgnacji zastępczej	52
IV.2.2. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pielęgnacji zastępczej.....	56
IV.3. Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym.....	57
IV.3.1. Realizacja ustawy o Polskim Bonie Turystycznym	59
IV.4. Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pielęgnacji zastępczej.....	59
IV.5. Oceny rodzin zastępczych	60
IV.6. Współpraca z Sądem.....	60
IV.7. Szkolenie rodzin zastępczych.....	61
IV.8. Zadania dot. kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	61
IV.8.1. Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	61
IV.8.2. Wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.....	63
IV.9. Prowadzenie „Rejestrów danych o osobach....”	63
IV.10. Badania potrzeb rodzin zastępczych	64
IV.11. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo- wychowawczych.....	64
IV.12. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych.....	65
IV.13. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym.....	65

CZĘŚĆ V REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

V.1. USŁUGI SPOŁECZNE	66
V.2. ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ	67

CZĘŚĆ VI INFORMACJE OGÓLNE

VI.1. SPRAWY ORGANIZACYJNO – PRAWNE	69
VI.1.1. Zadania Centrum	69
VI.1.2. Organizacja i struktura Centrum.....	70
VI.1.3. Kadra Centrum.....	71
VI.1.3.1. Zatrudnienie i wynagrodzenia pracowników.....	72
VI.1.3.2. Wykształcenie pracowników.....	75
VI.1.3.3. Program profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników	76
VI.1.3.4. Szkolenia.....	77
VI.1.3.5. Bezpieczeństwo pracowników Centrum.....	78
VI.1.4. Zasoby lokalowe Centrum	78
VI.1.5. Komputeryzacja i obsługa systemów informatycznych	79
VI.1.6. Orzecznictwo administracyjne.....	81
VI.1.6.1. Orzecznictwo w sprawach z zakresu pomocy społecznej.....	82
VI.1.6.2. Orzecznictwo w sprawach dodatków mieszkaniowych.....	83
VI.1.6.3. Orzecznictwo w sprawach dodatków energetycznych	83
VI.1.6.4. Orzecznictwo w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i pielęgnacji zastępczej.....	84
VI.1.6.5. Orzecznictwo w sprawach dot. ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych	84
VI.1.7. Skargi i wnioski.....	84
VI.2. BUDŻET	85
VI.2.1. Plan i wykorzystanie środków finansowych.....	85
VI.2.2. Zadania sfinansowane ze środków MPPiRPA.....	86
VI.2.3. Zamówienia publiczne.....	87
VI.2.4. Windykacja należności.....	89
Wnioski	90

POTRZEBY NA 2022 ROK W RAMACH ZADAŃ ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

I. Potrzeby w ramach zadań ECUS z zakresu pomocy społecznej	91-95
II. Potrzeby w ramach zadań ECUS z zakresu wspierania rodziny	92
III. Potrzeby w ramach zadań w zakresie rodzinnej pielęgnacji zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków	93
Pielęgnacja zastępczej.....	94

PROGRAM DZIAŁANIA ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH NA 2022 ROK

Spis załączników

Załącznik Nr 1 – Schemat organizacyjny Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

Załącznik Nr 2 – Wykaz programów i projektów realizowanych w 2021 r.

Wykaz tabel zawartych w sprawozdaniu

w Części I

Tab.1.	Typy rodzin objętych pomocą w 2021 r.	str.8
Tab.2.	Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy w 2021 r.	str.9
Tab.3.	Rodzaje wybranych świadczeń, liczba świadczeniobiorców oraz koszt świadczeń w 2021 r. w stosunku do 2020 r.	str.11
Tab.4.	Ilość osób umieszczonych w dps w 2021 r. oraz ilość osób oczekujących na miejsce wg stanu na dzień 31.12.2021 r.	str.24
Tab.5.	Zestawienie liczby wniosków i liczby kart za lata 2017 – 2021	str.42
Tab.6.	Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w 2021 r.	str.42
Tab.7.	Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w latach 2017-2021	str.43

w Części II

Tab.8.	Wydatki i zatrudnienie PZd/sOoN.....	str.47
--------	--------------------------------------	--------

w Części III

Tab.9.	Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków udzielona w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej.....	str.50
Tab.10.	Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków udzielona w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	str.50
Tab.11.	Łączna liczba usamodzielnianych wychowanków oraz łączny koszt pomocy pieniężnej i rzeczowej udzielonej wychowankom w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej i ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.....	str.50

w Części IV

Tab.12.	Informacja dot. rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie miasta Elbląg.....	str.54
Tab.13.	Informacja dot. dzieci z Elbląga w rodzinach zastępczych zamieszkałych poza terenem miasta Elbląg	str.55
Tab.14.	Informacja dot. funkcjonowania rodzin zastępczych sprawujących opiekę wobec dzieci z terenu innych powiatów (dot. zawartych porozumień)	str.55
Tab.15.	Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie miasta Elbląg	str.56
Tab.16.	Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych poza terenem miasta Elbląg.....	str.56
Tab.17.	Okresy przebywania dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych zam. na terenie Elbląga.....	str.57
Tab.18.	Rodzinna piecza zastępcza – wynagrodzenia wraz z pochodnymi.....	str.58
Tab.19.	Wydatki poniesione na wypłatę dodatku wychowawczego oraz liczba wypłaconych świadczeń	str.59

w Części VI

Tab.20.	Wykorzystanie etatów w 2021 r.	str.71
Tab.21.	Struktura zatrudnienia według stanowisk	str.71
Tab.22.	Średnie wynagrodzenie pracowników ECUS na 1 etat według stanu na 31.12.2021 r.	str.74
Tab.23.	Poziom wykształcenia pracowników	str.75
Tab.24.	Plan i wykorzystanie środków w ramach budżetu ECUS	str.85

Wykaz wykresów zawartych w sprawozdaniu

Wykres 1	Liczba skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2017-2021	str.23
Wykres 2	Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni ostatnich 10 lat	str.27
Wykres 3	Sposoby i przyczyny rozwiązania stosunku pracy	str.73
Wykres 4	Średnie wynagrodzenie pracowników z podziałem na stanowiska – Pracownicy socjalni	str.74
Wykres 5	Średnie wynagrodzenie pracowników z podziałem na stanowiska – Pozostałe stanowiska	str.75
Wykres 6	Wykształcenie pracowników socjalnych	str.76
Wykres 7	Wykształcenie pracowników na pozostałych stanowiskach	str.76

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH W 2021 ROKU

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU A ELBLĄSKIE CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Z dniem 1 lipca 2021 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu został przekształcony w Elbląskie Centrum Usług Społecznych na mocy uchwały nr XVI/486/2021 r. z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elbląskie Centrum Usług Społecznych i nadania statutu Elbląskiemu Centrum Usług Społecznych. Przekształcenie w 100% zostało sfinansowane z unijnej dotacji z konkursu rozstrzygniętego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego. Uzyskano grant w wysokości blisko 2,5 mln zł na stworzenie centrum usług społecznych, jako jedno z dwóch miast na prawach powiatu, które uzyskało pełne dofinansowanie.

Od momentu przekształcenia Centrum przejęło nowe zadania z Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu z zakresu:

- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - bariery architektoniczne, techniczne i w komunikowaniu się,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny i przedmioty ortopedyczne oraz sprzęt rehabilitacyjny dla osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - sport, kultura i turystyka osób niepełnosprawnych,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - turnusy rehabilitacyjne,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych - Program Wyrównywania różnic między regionami,
- Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych – Program Aktywny samorząd,
- dodatek energetyczny,
- Elbląska Karta Dużej Rodziny,
- Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny,
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych,
- Elbląska Karta Seniora i Kopery życia,
- opłaty za dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów,
- koordynacja usług opiekuńczych – nadzór nad realizacją zadania,
- Program Opieka wytchnieniowa,
- Teleopieka,
- koordynacja Zespołu Interdyscyplinarnego,
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej.

Przekształcenie wiązało się ze zmianą statutu, regulaminu organizacyjnego i wszystkich niezbędnych dokumentów, w tym zarządzeń Dyrektora, umów i porozumień. Biorąc pod uwagę, że w skład centrum usług społecznych nie może wchodzić placówka całodobowa, z dniem 29 czerwca 2021 r. ze struktur wyodrębniono Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, który stanowi obecnie odrębną jednostkę.

Przejęcie pracowników z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu do Elbląskiego Centrum Usług Społecznych nastąpiła na mocy art. 23¹ Kodeksu Pracy. Ponadto, w związku przejęciem zadań rehabilitacji osób niepełnosprawnych, do Centrum zostali przeniesieni 4 pracownicy z Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych również na mocy art. 23¹ Kodeksu Pracy. Na mocy ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych powstały nowe stanowiska pracy, tj. organizator usług społecznych, koordynator indywidualnych planów usług społecznych oraz organizator społeczności lokalnej.

Celem przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elbląskie Centrum Usług Społecznych było rozszerzenie katalog usług, które będą dostosowane do potrzeb mieszkańców oraz opracowanie różnego rodzaju programów wspólnie z lokalną społecznością.

CZĘŚĆ I

REALIZACJA ZADAŃ W ZAKRESIE WSPIERANIA OSÓB I RODZIN

W 2021 roku Elbląskie Centrum Usług Społecznych rozszerzyło katalog udzielanego wsparcia mieszkańcom miasta:

- 3.828 osób/rodzin objęto pomocą z zakresu pomocy społecznej, w tym wyłącznie pracą socjalną,
- 122 rodziny objęto wsparciem asystenta rodziny,
- 1.572 wnioski złożono w ramach rehabilitacji społecznej,
- 860 osobom wydano Kartę Dużej Rodziny,
- 2.296 osobom wydano Elbląską Kartę Dużej Rodziny.
- 3.063 środowiska złożyły wnioski o dodatek mieszkaniowy,
- 164 środowiska otrzymały dodatek energetyczny (od 01.07.2021 r.).

(uwaga: powyższe dane nie sumują się, ponieważ w skali roku, te same rodziny korzystały z różnych form wsparcia)

I.1. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Rodzaje świadczeń z zakresu pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania określa ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Świadczeniami pomocy społecznej są:

- świadczenia pieniężne, do których należą: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki, świadczenia pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla cudzoziemców, którzy uzyskali w RP status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, wynagrodzenie należne opiekunowi z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd;
- świadczenia niepieniężne, do których należą: praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, bilet kredytowany, pomoc rzeczowa, sprawienie pogrzebu, składki na ubezpieczenia zdrowotne i społeczne, interwencja kryzysowa, usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, pomoc dla osób usamodzielnianych w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej.

Pomoc społeczna skierowana jest do osób i rodzin, u których zaspakajanie podstawowych potrzeb w oparciu o własne możliwości lub innych instytucji publicznych stało się z różnych przyczyn niemożliwe.

I.1.1. Charakterystyka rodzin i powody przyznawania pomocy.

Wśród rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 roku:

- ponad 83% osób stanowiły osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe, tj. 3.015 osób, a w tej liczbie 904 osoby to emeryci i renciści, którzy stanowili ponad 29% środowisk jednoosobowych korzystających z pomocy.
- ponad 21% rodzin stanowiły rodziny z dziećmi, tj. 771 rodzin, posiadających na utrzymaniu i wychowaniu ok. 2.706 dzieci.
- ponad 13 % rodzin stanowiły rodziny niepełne (487 rodzin) posiadające na utrzymaniu i wychowaniu ponad 1.468 dzieci,
- ponad 30 % rodzin korzystających z pomocy stanowiły rodziny emerytów i rencistów (1.089 rodzin).

W poniższym zestawieniu scharakteryzowano typy rodzin, którym udzielano pomocy.

Tab.1. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2021 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
	OGÓŁEM	
0	1	3
RODZINY OGÓŁEM (wiersz 2+3+4+5+6+7)	4121	6546
o liczbie osób	3015	3015
1		
2	459	918
3	265	795
4	195	780
5	113	565
6 i więcej	74	473
w tym (z wiersza 1):		
RODZINY Z DZIEĆMI OGÓŁEM (wiersz 9+10+11+12+13+14+15)	771	2706
o liczbie dzieci		
1	295	676
2	244	845
3	140	633
4	64	357
5	20	131
6	7	56
7 i więcej	1	8
w tym (z wiersza 1):		
RODZINY NIEPEŁNE OGÓŁEM (wiersz 17+18+19+20)	487	1468
o liczbie dzieci		
1	202	422
2	158	475
3	83	331
4 i więcej	44	240
w tym (z wiersza 1):		
RODZINY EMERYTÓW I RENCISTÓW OGÓŁEM (wiersz 22+23+24+25)	1089	1323

o liczbie osób		
1	904	904
2	147	294
3	27	81
4 i więcej	11	44

(liczba rodzin ogółem zawarta w tabeli nie równa się liczbie rodzin objętych pomocą, gdyż w powyższej tabeli jedna rodzina może znajdować się w kilku typach)

Powody przyznania pomocy.

Kryteria do korzystania z pomocy społecznej i zasady przyznawania świadczeń określone są ustawą o pomocy społecznej. Pomocy udziela się osobom i rodzinom, w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej lub ciężkiej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego, sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Analiza przyczyn korzystania z pomocy społecznej wykazała, że w 2021 roku, podobnie jak i w latach poprzednich, największą grupę stanowiły rodziny, w których jednym z powodów trudnej sytuacji życiowej było ubóstwo oraz długotrwała lub ciężka choroba. Liczne grupy stanowiły rodziny borykające się z problemami spowodowanymi niepełnosprawnością czy bezrobociem.

Powody, które przyczyniły się do powstania trudnych sytuacji życiowych rodzin objętych pomocą w okresie sprawozdawczym, obrazuje poniższe zestawienie. W uzupełnieniu do przedstawionej poniżej tabeli należy dodać, iż w wielu przypadkach, w rodzinach korzystających ze świadczeń pomocy społecznej występowały po dwie, trzy a nawet cztery z wymienionych niżej dysfunkcji.

Tab.2. Powody trudnej sytuacji życiowej rodzin korzystających z pomocy w 2021 r.

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	1999	3355
SIEROCTWO	2	2
BEZDOMNOŚĆ	190	212
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	158	734
W TYM:	104	570
POTRZEBA OCHRONY WIELODZIETNOŚCI		
BEZROBOCIE	1319	2590
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	1383	1797
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	1846	2396

BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓŁEM	416	1296
W TYM:	274	811
RODZINY NIEPEŁNE		
RODZINY WIEŁODZIETNE	93	493
PRZEMOC W RODZINIE	21	47
POTRZEBA OCHRONY OFIAR HANDLU LUDŹMI	0	0
ALKOHOLIZM	178	220
NARKOMANIA	18	25
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	18	22
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODŹCY, OCHRONĘ UZUPEŁNIAJĄCĄ LUB ZEZWOLENIE NA POBYT CZASOWY (art. 7 pkt 11)	0	0
ZDARZENIE LOSOWE	1	1
SYTUACJA KRYZYSOWA	7	20
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0

I.1.2. Świadczenia pieniężne i w naturze.

Na zasadach określonych ustawą o pomocy społecznej, prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, pod warunkiem spełnienia kryterium dochodowego oraz przesłanek uzasadniających przyznanie im pomocy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, pomoc może być przyznana również osobom i rodzinom, których dochód przekracza określone ustawą kryterium dochodowe.

Sytuację osób i rodzin ubiegających się o przyznanie świadczeń pomocy społecznej ustala się w drodze wywiadu środowiskowego oraz w oparciu o zgromadzoną w sprawie dokumentację. W przypadku stwierdzonych przez pracownika socjalnego dysproporcji /między udokumentowaną wysokością dochodu a sytuacją majątkową osoby lub rodziny/, wskazującej, że osoba lub rodzina jest w stanie przezwyciężyć trudną sytuację życiową wykorzystując własne zasoby majątkowe, można odmówić przyznania pomocy, a w szczególności w przypadku posiadania znacznych zasobów finansowych, wartościowych przedmiotów majątkowych lub nieruchomości.

Poniżej przedstawiono w układzie tabelarycznym, wybrane rodzaje najczęściej przyznawanych w 2021 roku świadczeń pieniężnych i w naturze oraz liczbę osób, którym przyznano te świadczenia a także koszt świadczeń - w zestawieniu dla porównania z danymi w tym zakresie za okres 2020 roku.

Tab.3. Rodzaje wybranych świadczeń, liczba świadczeniobiorców oraz koszt świadczeń w 2021 r. w stosunku do 2020 r.

I. Świadczenia pomocy społecznej		Liczba świadczeniobiorców		% wzrostu / spadku		Koszt		% wzrostu / spadku	
		2020 r.	2021 r.	↑	↓	2020 r.	2021 r.	↑	↓
Zasiłki stałe		900	850		5,56	4.937.584	4.784.478		3,10
Składki zdrowotne ¹⁾		874	771		11,78	428.887,08	411.298		4,10
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi		73	73	-	-	koszty specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi są finansowane w ramach budżetu DPS ul. Pułaskiego 1c			
Zasiłki okresowe		1029	1041	1,17		1.926.567	2.033.936	5,57	
Pomoc w zakresie dożywiania	Posiłki	1159	1 111		4,14	684.217 ²⁾	507.011 ²⁾		25,90
	w tym - dzieci i młodzież szkolna	1662	1049		36,88				
	- osoby dorosłe	82	62		24,39				
	Zasiłki celowe	1164	364		68,73				
	Pomoc rzeczowa - paczki	264	0		100				
Usługi opiekuńcze		812	729		10,22	budżet znajduje się w gestii Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu			
Wypłata wynagrodzeń dla opiekunów prawnych		23	20		13,04	138.986	160.613	15,56	
Pochówek		28	37	32,14		55.205	58.854	6,61	

Objaśnienie do danych w tabeli:

- 1) liczba świadczeniobiorców obejmuje osoby korzystające z pomocy w formie zasiłku stałego oraz osoby bezrobotne objęte programem zatrudnienia socjalnego w ramach centrum integracji społecznej,
- 2) kwota wydatkowana przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych

I.1.2.1. Wynagrodzenia za sprawowanie opieki dla opiekunów prawnych i kuratorów.

Wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki nad osobami całkowicie ubezwłasnowolnionymi należy do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, realizowanych przez gminę (art.18 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej). Wynagrodzenie przysługuje ustanowionym przez Sąd opiekunom prawnym osób małoletnich lub osób ubezwłasnowolnionych. O przyznaniu wynagrodzenia postanawia Sąd.

W okresie sprawozdawczym dokonano wypłaty wynagrodzeń dla 20 opiekunów prawnych sprawujących opiekę prawną nad 40 osobami, co w skali roku stanowiło 481 świadczeń na łączną kwotę 160 612,61 zł. W przypadku 1 opiekuna zaprzestano wypłaty wynagrodzenia z uwagi na nabycie pełnoletniości małoletnich. W przypadku 2 opiekunów prawnych zaprzestano wypłaty wynagrodzeń z powodu zgonu podopiecznego.

Przyjęto 3 nowe wnioski opiekunów prawnych o wypłatę wynagrodzeń, w tym 1 wniosek w

miesiącu grudniu 2021 r. z zaplanowaną wypłatą wynagrodzenia w roku 2022 r.

Ponadto sąd w 5 sprawach występował z pismami do tut. Centrum o zajęcie stanowiska w zakresie wynagrodzeń dla osób, które złożyły w sądzie wnioski o przyznanie wynagrodzenia z tytułu sprawowania opieki prawnej. W 1 sprawie o przyznanie wynagrodzenia opiekunowi prawnemu, pismo sądu przekazano według właściwości do gminy właściwej zgodnie z miejscem zamieszkania opiekuna prawnego.

W 2021 r. na wynagrodzenia dla kuratorów wydawkowano kwotę 19 500,10 zł. Wypłacono 36 świadczeń bieżących i 9 świadczeń tytułem wyrównania wynagrodzenia. Wypłaty zrealizowano dla 2 kuratorów pełniących funkcję nad 4 osobami częściowo ubezwłasnowolnionymi.

W okresie sprawozdawczym wpłynął 1 wniosek wraz z postanowieniem sądu o wypłatę wynagrodzenia dla kuratora. Świadczenie wypłacono w miesiącu maju 2021r.

W 2021 r. wydawkowano wyższą kwotę na wynagrodzenia w stosunku do roku 2020; w 2020 r. 13 560 zł, w 2021 r. - 19 500,10 zł.

I.1.3. Praca socjalna i poradnictwo specjalistyczne.

Praca socjalna jest podstawowym instrumentem wspierania osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. Pomoc w formie pracy socjalnej skierowanej do konkretnych osób i rodzin, świadczona jest bez względu na to czy osoby lub rodziny spełniają kryteria dochodowe wymagane przy udzielaniu pomocy materialnej.

W 2021 roku, **z pomocy w formie pracy socjalnej skorzystało 1.680 rodzin** (2.398 osób w tych rodzinach), w tym **228 rodzin** (414 osób, w tych w rodzinach) uzyskały pomoc **wyłącznie w postaci pracy socjalnej** (bez korzystania z jakichkolwiek świadczeń przyznawanych decyzją administracyjną).

Na dzień 31.12.2021 r. realizatorami zadań Elbląskiego Centrum Usług Społecznych w zakresie pracy socjalnej byli pracownicy socjalni, zatrudnieni:

- w komórkach usytuowanych w budynku ECUS przy ul. Winnej 9, takich jak:
 - Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej
 - Dział Usług
 - Zespół Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
 - Dział Świadczeń Socjalnych
- w Zespole ds. Bezdomności, zlokalizowanym przy ul. Zamkowej 16A.

Zadaniem pracowników socjalnych zatrudnionych w Centrum jest diagnozowanie problemów środowiskowych i prowadzenie „szeroko rozumianej” pracy socjalnej w systemie pomocy społecznej. Praca socjalna skierowana na indywidualne potrzeby każdego klienta, polega głównie na wskazywaniu możliwości, motywowaniu, aktywizowaniu do podejmowania działań własnych w pokonywaniu trudności/problemów np. zawodowych, zdrowotnych, finansowych, mieszkaniowych. Ponadto, pracownicy socjalni udzielają różnego rodzaju wsparcia w załatwianiu spraw urzędowych a także podejmują działania interwencyjne mające ułatwić wyjście z trudnej sytuacji życiowej, np.:

- wytypowano 4 rodziny z rejonu Zawodzia do otrzymania paczek wielkanocnych,
- wytypowano 8 osób w związku z przekazaniem darmowych komputerów przez EPEC,
- wytypowano 10 rodzin do paczki żywnościowej z PCK w ramach akcji „Czerwonokrzyska gwiazdka 2021 r.”,
- podejmowanie działań interwencyjnych w przypadku przemocy domowej lub zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych,
- informowanie o możliwości uzyskania nieodpłatnej porady prawnej lub psychologicznej,
- monitorowanie środowisk z problemem alkoholowym, bądź zagrożonych alkoholizmem, wskazywanie osobom uzależnionym prawidłowych wzorców funkcjonowania społecznego, możliwości pokonania nałogu,
- powoływanie i uczestnictwo w zespołach interdyscyplinarnych,
- występowanie do sądu z wnioskiem o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą,
- skierowanie do Sądu Rejonowego wniosków o przymusowe leczenie psychiatryczne bez zgody klienta,

- wystosowanie wniosków do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem skierowania na leczenie odwykowe,
- występowanie do lekarza psychiatry w celu konsultacji klienta,
- współpraca na rzecz rodziny ze środowiskiem sąsiedzkim i dalszą rodziną,
- kontakty z pielęgniarką środowiskową ws. rodziny,

Ponadto w okresie sprawozdawczym Elbląskie Centrum Usług Społecznych wydało 1.775 skierowań do Banku Żywności, w tym:

- podprogram z 2020 r. – 598 skierowań i 1.180 osób objętych pomocą,
- podprogram z 2021 r. – 1.177 skierowań i 2.181 osób objętych pomocą.

Jednocześnie Elbląskie Centrum Usług Społecznych w 2021 r. skierowało 231 osób do działań wspierających prowadzonych przez Bank Żywności.

W ramach organizowania skoordynowanego i komplementarnego wsparcia adresowanego do osób zagrożonych wykluczeniem społecznym korzystających z pomocy Centrum podjęto również niżej wymienione działania:

1. realizacja partnerskiego projektu, który umożliwił klientom udział w aktywizacji społecznej i/lub zawodowej. Zadaniem Centrum był współudział w rekrutacji uczestników oraz opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach w Centrum Integracji Społecznej.

W 2021 roku do Elbląskiego Centrum Integracji Społecznej 3 2020 – 2023 skierowano 59 osób, z których do końca grudnia 2021 r. 3 osoby podjęły zatrudnienie.

2. opiniowanie wniosków o skierowanie do uczestnictwa w zajęciach projektu niepartnerskiego Centrum Integracji Społecznej ERKON. Po przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych w roku 2021 skierowano 26 osób. Z tej grupy 3 osoby podjęły już zatrudnienie.

3. objęcie osób skierowanych do uczestnictwa w zajęciach CIS, które realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego ubezpieczeniem zdrowotnym, o ile nie posiadały go z innego tytułu. Narastająco w 2021 roku ubezpieczeniem zdrowotnym objęto 121 osób z tego tytułu. Łączny koszt zadania 30.360,15 zł.

Ponadto pracownicy socjalni Centrum kierowali klientów do projektów realizowanych na terenie miasta Elbląga:

- a) „FAS-cynaci – kompas życia”
- b) „Nowa Droga”
- c) „Z Aflatounem w przyszłość” - II edycja
- d) „Aflatoun szansą na rozwój” – II edycja
- e) „Droga do Rozwoju”
- f) „Wypracowanie i pilotażowe wdrożenie modelu kompleksowej rehabilitacji umożliwiającej podjęcie lub powrót do pracy”
- g) „Centrum Integracji Społecznej ERKON”
- h) „Elbląskie Centrum Integracji Społecznej 3”
- i) Piknik Rodzinny w Bażantarni
- j) Praca sezonowa EURES
- k) „Chwytaj szansę”
- l) Telefon zaufania „Anonimowy Przyjaciel”

By uzyskać pozytywne efekty w pracy socjalnej, niezbędne jest współdziałanie pracownika socjalnego z osobami/rodzinami wymagającymi wsparcia i zainteresowanymi poprawą swojego położenia. W wielu przypadkach korzystający ze świadczeń pomocy społecznej wykazywali bierną postawę i brak działań w kierunku poprawy swojej sytuacji. W takich przypadkach niezbędne było wykorzystywanie środków prawnych do obligowania do współpracy osobę/rodzinę borykającą się z problemami (np. bezrobocie, alkoholizm lub problemy zdrowotne, finansowe, mieszkaniowe), poprzez zawieranie kontraktów socjalnych, motywujących do aktywności i określonych działań te osoby/rodziny, na rzecz zmiany lub poprawy swojej sytuacji. W 2021 r. **zawarto 199 kontraktów socjalnych, którymi objęto 200 osób w rodzinach.**

Bardzo istotną rolę w pracy socjalnej odgrywa również współpraca pracowników socjalnych ze środowiskiem lokalnym, gdyż dzięki wspólnym działaniom możliwe jest pełniejsze zaspokajanie potrzeb wielu osób i rodzin społecznie najslabszych, wymagających wsparcia. W ramach działań środowiskowych, w 2021 roku pracownicy Centrum współpracowali z pedagogami szkolnymi, Policją, organizacjami pozarządowymi i organami samorządowymi. W okresie przedświątecznym, tj. w dniu 03.12.2021 r. zorganizowane zostało spotkanie mikołajkowe dla dzieci. W spotkaniu brało udział dziesięcioro dzieci wraz z rodzicami. Podczas spotkania przybliżono dzieciom tradycje związane ze Świętami Bożego Narodzenia, dzieci wspólnie z pracownikami ECUS wykonywały świąteczne ozdoby choinkowe i ubierały choinkę. Żywa choinka pozyskana została z Nadleśnictwa Elbląg. Dzieci były bardzo zaangażowane we wspólną pracę. Odczytany został fragment książki „Opowieść wigilijna”, wspólnie śpiewane były kolędy i piosenki świąteczne. Dużo pozytywnych emocji wywołała wizyta Świętego Mikołaja, który podarował dzieciom drobne prezenty (słodycze i kalendarze adwentowe). Przygotowano dla dzieci słodki poczęstunek, pracownicy sami przygotowali wypieki, pozyskane zostały słodycze i napoje z firm Wolność i PSS Spółem. Przedsięwzięcie dało dzieciom dużo radości, a rodzice mogli zaczerpnąć pomysłu na to w jaki sposób bawić się z dzieckiem w okresie przedświątecznym i podpatrzeć pomysły na wykonanie ozdób choinkowych.

Poradnictwo specjalistyczne

Jedną z niepieniężnych form świadczeń pomocy społecznej jest poradnictwo specjalistyczne. Pomoc w tej formie – podobnie jak w przypadku pracy socjalnej - przysługuje osobom i rodzinom bez względu na to, czy spełniają kryteria dochodowe wymagane przy udzielaniu pomocy pieniężnej. W praktyce, z poradnictwa specjalistycznego korzysta znaczna liczba osób, która nie oczekuje wsparcia w postaci innych świadczeń (pieniężnych, rzeczowych czy pomocy usługowej).

W celu uzyskania poradnictwa specjalistycznego w Elbląskim Centrum Usług Społecznych, do specjalistów zgłaszają się nie tylko osoby, które uzyskały informację o takiej formie pomocy od pracowników socjalnych, lecz także osoby, którym taką formę wskazały m. in.: sądy, szkoły, pielęgniarki środowiskowe, lekarze lub inne podmioty. Świadczone poradnictwo specjalistyczne przy rozwiązywaniu niejednokrotnie bardzo zawiłych i trudnych problemów, w wielu przypadkach nie kończy się na udzieleniu przez specjalistę jednorazowej porady i osoba bądź rodzina wymagająca pomocy obejmowana jest długoterminowym monitorowaniem i wspieraniem w rozwiązywaniu ważnych spraw życiowych.

Dane sprawozdawcze za 2021 r.:

- 1) psycholodzy udzielili 439 konsultacji psychologicznych i terapeutycznych,
- 2) lekarz psychiatra udzielił 266 konsultacji osobom/rodzinom osób zaburzonych psychicznie.

Ponadto poradnictwo specjalistyczne świadczone było w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, opisanym w punkcie „POMOC OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ I PROFILAKTYKA W TYM ZAKRESIE”.

I.2. DOŻYWIANIE

W elbląskim systemie pomocy społecznej, pomoc skierowana do rodzin w formie dożywiania traktowana jako jeden z priorytetów. Analiza przyczyn dysfunkcji rodzin objętych pomocą w 2021 r. wskazuje, że głównymi z nich było ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, długotrwała choroba.

W okresie sprawozdawczym dożywianie realizowane było w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”, finansowanego z budżetu państwa, w formie jednego posiłku dla osób nie przekraczających 150% kryterium dochodowego. Jednakże samorząd elbląski podjął decyzję o dofinansowaniu ze środków własnych dodatkowych posiłków osobom przekraczającym 150% kryterium dochodowego, a znajdującym się w trudnej sytuacji.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”:

1. dofinansowano 167.100 posiłków, w tym:

- 65.354 posiłki dla dzieci i młodzieży,
- 101.746 posiłków dla osób dorosłych.

2. przyznano zasiłki celowe na zakup żywności dla 364 osób,

3. dowożone były posiłki dla 86 osób mających trudności w poruszaniu się,

(uwaga: powyższe liczby osób po zsumowaniu nie stanowią liczby osób ogółem objętych dożywianiem, gdyż wiele osób było objęte różnymi formami wsparcia)

Wydatki programu „Posiłek w szkole i w domu” w Elblągu wyniósł w 2021 r. ogółem: **1.019.258,92 zł** na dożywianie dzieci, młodzieży i osób dorosłych, w tym:

- 760.724,12 zł dotacja Wojewody, z tego:
 - kwota 175.608,12 zł w dyspozycji ECUS
 - kwota 58.5116,00 zł w dyspozycji ZAZ
- 258.534,80 zł wkład własny gminy, z tego:
 - kwota 212.329,20 zł w dyspozycji ECUS
 - kwota 46.205,60 zł w dyspozycji ZAZ

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w ramach środków własnych dla osób, których dochód przekraczał 150% kryterium dochodowego:

1. dofinansowano 81.346 posiłków, w tym:

- 32.161 posiłków dla dzieci i młodzieży,
- 49.185 posiłków dla osób dorosłych.

2. dowożone były posiłki dla 140 osób mających trudności w poruszaniu się,

Wydatki realizacji dożywiania w ramach środków własnych dla osób, których dochód przekraczał 150% kryterium dochodowego wyniósł ogółem **430.169,53 zł**, w tym:

- 430.169,53 zł środki własne gminy, z tego:
 - kwota 119.074,13 zł w dyspozycji ECUS
 - kwota 311.095,40 zł w dyspozycji ZAZ

Łączny koszt dożywiania w okresie sprawozdawczym wyniósł **1.449.428,45 zł**.

I.2.1. Dożywianie dla dzieci i młodzieży szkolnej

Centrum zapewniało dożywianie wszystkim dzieciom wymagającym takiej pomocy i bez względu na postawę (zaangażowanie) ich rodziców w zakresie współpracy z Centrum w rozwiązywaniu problemów rodziny.

Z analizy danych sprawozdawczych wynika, iż wśród rodzin korzystających z pomocy w 2021 roku, **rodziny z dziećmi stanowiły ponad 21% rodzin** (771 rodzin), które posiadały na utrzymaniu i wychowaniu **ok. 1.608 dzieci**, w tym ponad 943 dzieci wychowywało się w rodzinach niepełnych (487 rodzin niepełne).

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r., ze zorganizowanego dożywiania w formie wydawanych posiłków, przyznanych decyzją administracyjną w oparciu o wywiad środowiskowy (potwierdzający zasadność przyznania rodzinie tej formy pomocy) - korzystało **ogółem 946 dzieci i młodzieży**.

Ogółem na dożywianie dzieci i młodzieży (w formie wydawanych posiłków) w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. ECUS wydatkował kwotę **357.014,95 zł**, w tym:

- środki Wojewody - 175.608,12 zł
- wkład własny - 144.079,20 zł
- środki własne - 37.327,63 zł

(w w/w kwotach zostało ujęte także dożywianie w okresie wakacji)

Pomoc w formie dożywiania dzieci i młodzieży szkolnej świadczona była w świetlicach socjoterapeutycznych, szkołach podstawowych, szkołach średnich oraz w żłobkach i przedszkolach. W stołowie Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka” dożywianiem objęte były dzieci, które uczęszczały do szkół ponadpodstawowych w których nie ma stołówki szkolnej. W okresie sprawozdawczym z różnorodnych form dożywiania skorzystały dzieci:

- 520 dzieci - ze szkół podstawowych, w tym do czerwca 2021 r. - 75 dzieci ze szkół podstawowych korzystało z posiłków jednodaniowych. Od 1 września 2021 r. wszystkie szkoły podstawowe wydawały posiłki dwudaniowe.
- 22 dzieci - w szkołach średnich
- 118 dzieci - w świetlicach popołudniowych
- 7 dzieci - w ZAZ Elblążanka
- 395 dzieci - w przedszkolach
- 27 dzieci - w żłobkach
- 15 dzieci - dożywianych w SOSW
- 12 dzieci - dożywianych w MOS, MOW
- 1 dziecko - dożywiane w internacie

(uwaga: podane powyżej liczby dzieci w rozbiciu na formy lub miejsca dożywiania nie stanowią sumy liczby dożywianych dzieci ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym dzieci korzystały z różnych form dożywiania, a także przechodziły np. ze szkoły średniej do ZAZ „Elblążanka”, ze żłobka do przedszkola, z przedszkola do szkół).

W 2021 r. akcję dożywiania dzieci i młodzieży w okresie trwania roku szkolnego koordynowano w punktach żywieniowych na terenie Elbląga, w tym w:

- 21 szkół podstawowych
- 2 ośrodkach szkolno – wychowawczych
- 5 młodzieżowych ośrodków socjoterapii
- 2 młodzieżowych ośrodków wychowawczych
- Zespołu Szkół Gospodarczych
- Zespołu Szkół Ekonomicznych
- Zespołu Szkół Zawodowych Nr 1
- Bursy Gdańskiej
- Internat przy SOSW Nr 1
- Stołówki Zakładu Aktywności Zawodowej „Elblążanka”
- 35 przedszkoli
- 6 żłobków
- 9 świetlic popołudniowych:
 - 1 świetlicy prowadzonej przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci
 - 1 świetlicy Katolickiego Ruchu Antynarkotycznego "KARAN"
 - 1 świetlicy prowadzonej przez SIS „Przyjazny Krąg”
 - 6 świetlicach przy szkołach podstawowych Nr 1, Nr 8, Nr 14, Nr 16, Nr 21, Nr 23

Ponadto, koordynowano dożywianie dzieci skierowanych przez ECUS na półkolonie – co opisano w odrębnym rozdziale.

I.2.2. Posiłki dla osób dorosłych.

Ogółem na dożywianie osób dorosłych w formie wydawanych posiłków w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. ECUS wydatkował kwotę **81.746,50 zł** ze środków własnych. Ponadto, posiłki na kwotę 823.137,00 zł zostały sfinansowane ze środków Wojewody, których dysponentem była Elbląska Rada Konsultacyjna Osób Niepełnosprawnych, w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. A zatem **łączy koszt posiłków dla osób dorosłych wyniósł 904.883,50 zł.**

W okresie sprawozdawczym z dożywiania realizowanego w formie wydawanych posiłków skorzystało ogółem **801 osób dorosłych**, w tym:

- 219 osób – obiady dowożone do miejsc zamieszkania
- 489 osób – Zakład Aktywności Zawodowej
- 76 osób – dożywiane w Schronisku dla Bezdomnych
- 3 osoby – dożywiane w Domu Dziennego Pobytu.

(uwaga: podane powyżej liczby nie stanowią sumy liczb dożywianych osób ogółem, gdyż osoby te zmieniały formy dożywiania np. obiady w ZAZ a później obiady dowożone).

I.3. LETNI WYPOCZYNEK DZIECI.

Jak co roku, Elbląskie Centrum Usług Społecznych prowadziło działania mające na celu zapewnienie zorganizowanego, aktywnego wypoczynku w czasie wakacji, dzieciom pochodzącym z rodzin pozostających w kręgu zainteresowania pomocy społecznej. W ramach akcji „wypoczynek letni”, Centrum partycypowało w kosztach, poprzez finansowanie wyżywienia.

Głównym celem akcji jest, aby dzieci z rodzin dysfunkcyjnych wypoczęły, zregenerowały swoje siły i powróciły do swoich domów bezpiecznie, z bagażem wspaniałych wrażeń i wspomnień, wzbogacone o nową wiedzę i doświadczenia.

W 2021 roku półkolonie zorganizowano przez Urząd Miejski w Elblągu w 8 szkołach podstawowych i w 1 Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym nr 2 przy ul. Polnej 8a w okresie od 28 czerwca 2021 r. do 20 sierpnia 2021 r.

ECUS otrzymał 77 skierowań dla dzieci w wieku od 7 do 11 lat.

I turnus: 28 czerwca - 09 lipca

- Szkoła Podstawowa nr 11 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 12 - 8 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 15 - 8 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 19 - 8 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy nr 2 - 4 miejsca dla podopiecznych ECUS

III turnus: 26 lipca – 06 sierpnia

- Szkoła Podstawowa nr 16 - 12 miejsc dla podopiecznych ECUS

IV turnus: 09 - 20 sierpnia

- Sportowa Szkoła Podstawowa nr 3 – 8 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 4 - 10 miejsc dla podopiecznych ECUS
- Szkoła Podstawowa nr 14 - 9 miejsc dla podopiecznych ECUS

Faktycznie w półkoloniach uczestniczyło 53 dzieci. ECUS nie wykorzystał wszystkich skierowań z uwagi na rezygnację rodziców dzieci z przyczyn indywidualnych.

Stawka żywieniowa wynosiła 10,00 zł (5,00 zł pokryte z programu rządowego i 5,00 zł ze środków gminy) za osobodzień i w zadawalającym stopniu pokrywała potrzeby żywieniowe dzieci. Koszt dożywiania dzieci w czasie półkolonii wyniósł 4.870,00 zł.

Ponadto Elbląskie Centrum Usług Społecznych dofinansowało dożywianie 18 dzieciom wypoczywającym na obozie organizowanym przez Katolicki Ruch Antynarkotyczny „KARAN” w Orkuszu w terminie 08.07.2021 r. do 19.07.2021 r., na łączną kwotę 9.288,00 zł (45,00 zł na osobodzień za dziecko – 12 dni żywieniowych).

I.4. POMOC OFIAROM PRZEMOCY DOMOWEJ I PROFILAKTYKA W TYM ZAKRESIE.

I.4.1. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie.

Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (zwany dalej SOW) funkcjonował w strukturze Elbląskiego Centrum Usług Społecznych do dnia 29.06.2021 r. SOW świadczył, dla osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, specjalistyczne usługi psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne, prawne oraz dostępne przez całą dobę usługi hostelowe. Placówka posiadała 15 miejsc noclegowych.

W Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie w Elblągu od 1 stycznia 2021 r. do 29 czerwca 2021 r., zamieszkiwały 22 osoby, w tym: 13 kobiet i 16 dzieci i 1 mężczyzna.

W SOW wykonywano następujące działania:

1. prowadzono oddziaływania psychologiczne i pedagogiczne oraz konsultacje wychowawcze i socjalne dla mieszkańców SOW. Prowadzone były oddziaływania edukacyjne mające na celu właściwe pełnienie obowiązków rodzicielskich przez rodziców (praca nad zwiększeniem kompetencji rodzicielskich) oraz akceptowanego

- społecznie radzenia sobie z nieprzyjemnymi emocjami,
2. współpracowano z właściwymi ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami w sprawie udzielania pomocy i wsparcia mieszkańcom SOW. Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie odbywała się według indywidualnych, niejednokrotnie złożonych potrzeb klienta w odpowiedzi na zaistniały problem oraz celem wymiany informacji. Ośrodek poprzez współpracę z instytucjami realizował swoją misję oraz zadania ustawowe, których priorytetowym celem jest niesienie pomocy oraz wsparcie klienta dotkniętego problemem przemocy w rodzinie. Między innymi prowadzono ścisłą współpracę z: Zespołem Interdyscyplinarnym, Ośrodkiem dla Osób Pokrzywdzonych Przestępstwem, kuratorami zawodowymi i społecznymi, Policją, szkołami, pracownikami socjalnymi, placówkami służby zdrowia, stowarzyszeniami, organizacjami społecznymi, w celu zapewnienia kompleksowej pomocy osobom doświadczającym przemocy,
 3. sporządzano indywidualne plany pomocy dla osób i rodzin przebywających w SOW, dokonywano oceny efektywności oddziaływań, a także przeprowadzano monitoringi byłych mieszkańców SOW w środowisku ich funkcjonowania,
 4. nawiązywano współpracę z rodzinami mieszkańców przebywających w SOW i wspólnie opracowywano zasady i zakres pomocy oraz przeciwdziałania przemocy wobec ich bliskich,
 5. prowadzono działania mające na celu nabycie umiejętności prawidłowego dbania o higienę osobistą i otoczenia oraz stosowania właściwych zasad zdrowego odżywiania przez mieszkańców SOW. Występujące trudności w zakresie zdrowego odżywiania oraz dbałości o higienę, minimalizowano podczas: rozmów indywidualnych, wspólnego spędzania czasu w pracowni kulinarnej, angażowania w czynności usprawniające wspólne funkcjonowanie, nauki zdrowego odżywiania oraz dbałości o higienę,
 6. prowadzono oddziaływania psychoedukacyjne wobec dzieci przebywających w SOW:
 - rozmowy wspierające i motywujące (radzenie sobie w sytuacjach trudnych, radzenie sobie ze stresem)
 - rozmowy wspierające n/t samopoczucia
 - zajęcia relaksacyjne
 - ćwiczenia w prawidłowej komunikacji
 - zabawy wspomagające rozwój psychomotoryczny
 - kształtowanie prawidłowych postaw społecznych
 - pomoc w odrabianiu lekcji (nauka efektywnych metod nauczania, organizacja czasu)
 - zabawy psychoedukacyjne,
 7. ponadto wobec dzieci prowadzone były również oddziaływania terapeutyczne. Na podstawie rozmowy z rodzicem i oceny sytuacji rodzinnej oraz konsultacji z dzieckiem dokonywano kwalifikacji do danej formy pomocy. Istotnym było ustalenie czy dziecko było poddane niewłaściwemu procesowi wychowawczemu, jak wygląda obecny system rodzinny, oceniano bieżące funkcjonowanie psychofizyczne dziecka dokonywane na podstawie obserwacji. Ponadto ustalano czy dziecko było świadkiem przemocy lub doznawało bezpośrednio przemocy ze strony osób najbliższych, co stanowi ważny czynnik zasadności zakwalifikowania do terapii,
 8. prowadzono również doraźne poradnictwo psychologiczne, socjalne, prawne, konsultacje wychowawcze oraz terapie dla osób doświadczających przemocy w rodzinie dla 58 osób nie będących mieszkańcami SOW, dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym:
 - 51 kobiet
 - 3 mężczyzn
 - 4 dzieci,
 9. ogółem w okresie od 01.01.2021 r. do 29.06.2021 r. różnego typu pomocą objęto 80 osób, w tym:
 - 64 kobiety

- 4 mężczyzn
 - 12 dzieci,
10. dla klientów SOW udzielono ogółem:
- 51 konsultacji psychologicznych,
 - 181 spotkania terapeutyczne,
 - 4 konsultacji prawnych,
 - 62 konsultacji socjalnych,
 - 232 konsultacji pedagogicznych (wspierające, edukacyjne, motywujące)
 - 82 konsultacji wychowawczych,
 - 48 oddziaływań psychoedukacyjnych i terapeutycznych wobec dzieci.

Ze względu na panującą epidemię COVID-19 konsultacje z zakresu pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie oraz spotkania terapeutyczne dla osób niebędących mieszkańcami SOW w formie stacjonarnej odbywały się przy przestrzeganiu zasad reżimu sanitarnego i zgodnie z obowiązującymi wytycznymi i to jedynie w sytuacjach interwencyjnych. W pozostałych przypadkach były prowadzone w formie telefonicznej. Spotkania Grupy Wsparcia dla Osób z Problemem Przemocy w Rodzinie także zostały wstrzymane. W omawianym okresie pomimo panującej epidemii osoby potrzebujące pomocy w formie schronienia były przyjmowane do Ośrodka w dotychczasowej formule (przy zachowaniu zasad bezpieczeństwa i reżimu sanitarnego). Podstawowe potrzeby klienta w sytuacji kryzysowej zabezpieczano zgodnie z obowiązującymi standardami.

I.4.2. Program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program ten stanowi część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełnia różne formy interwencji prawnych i administracyjnych, podejmowanych wobec sprawców. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.

W roku 2021 program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc odbył się w okresie od września do grudnia 2021 r. Było 10 uczestników, w tym 8 mężczyzn i 2 kobiety, natomiast ukończyło 5 osób.

Głównym celem programu było rozpoznanie i zmiana zachowań i postaw osób stosujących przemoc w rodzinie. Cele szczegółowe to:

- zaprzestanie czynów przemocy przez sprawców i redukcja zachowań agresywnych u uczestników.
- kształtowanie postaw partnerstwa i szacunku wobec kobiet, dzieci i innych ludzi, oraz odpowiedzialność za stosowaną przemoc.
- kształtowanie umiejętności wychowawczych, bez stosowania przemocy wobec dzieci.
- naprawa moralna, etyczna, kulturowa, obyczajowa uczestników programu.
- konstruktywne kształtowanie sumienia czyli mechanizmu kontroli wewnętrznej.

I.4.3. Realizacja „Kampanii społecznej przeciwko przemocy, krzywdzeniu dzieci” w ramach programu „Bezpieczny Elbląg”

Program realizowany był w terminie od 01.06.2021 r. do 31.12.2021 r. Zadanie polegało na zorganizowaniu i przeprowadzeniu kampanii społecznej przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci, w związku z przypadającą co rok w dniach 1-19 listopada ogólnopolską i ogólnopolską kampanią 19 dni przeciwko przemocy organizowaną przez Fundację „po Drugie” z Warszawy. Celem zadania było promowanie pozytywnych rozwiązań z przeciwdziałaniem przemocy, edukacja społeczna dostarczająca wiedzy o zjawisku krzywdzenia dzieci i sposobach radzenia sobie z tym problemem. Poprzez realizację zaplanowanych działań budowano prawidłowe postawy społeczne wobec przemocy, uświadamiano na to zjawisko i zachęcano do reagowania na przemoc.

W ramach kampanii przekazano 1300 plakatów o tematyce przeciwdziałania przemocy i

cyberprzemocy do spółdzielni mieszkaniowych na terenie Miasta, Zarządu Budynków Komunalnych, Elbląskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego, Policji, Straży Miejskiej, Urzędu Miejskiego, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, Ośrodka Pomocy dla Ofiar Pokrzywdzonych Przepiętstwem przy Elbląskim Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej, 24 szkół podstawowych w Elblągu i innych podmiotów na terenie miasta, które włączyły się do kampanii. Plakaty rozwieszono w budynkach mieszkalnych administrowanych przez spółdzielnie i ZBK.

Celem jeszcze szerszego dotarcia do mieszkańców miasta wykorzystano popularne lokalne media, które dokonały 39 emisji spotu radiowego o tematyce przeciwdziałania przemocy i sposobach radzenia sobie z tym zjawiskiem, zamieszczono artykuł w prasie, w lokalnej telewizji emitowano spot o tematyce przemocy rówieśniczej. Osoby przychodzące do Punktu Przyjęć Klienta w ECUS miały możliwość przyłączenia się do kampanii, wzięcia ulotek, broszur informacyjnych, pozyskania informacji na elektronicznej tablicy informacyjnej o miejscach uzyskania wsparcia. Pracownicy ECUS przyłączyli się do kampanii poprzez przypięcie pomarańczowych wstążeczek. W okresie kampanii rozdano mieszkańcom i instytucjom biorącym udział w kampanii około 500 szt. pomarańczowych wstążeczek, jako międzynarodowego symbolu protestu przeciwko przemocy, krzywdzeniu dzieci i młodzieży. Opracowano broszurę informacyjno-edukacyjną dotyczącą przemocy w rodzinie i wydano w ilości 500 szt. Opracowano i zakupiono łącznie 3000 szt. ulotek i 1300 szt. plakatów informacyjnych. Zakupiono namiot reklamowy, 200 szt. maskotek dla dzieci, 100 szt. balonów i 3 kg cukierków, które wykorzystano do działań profilaktycznych podczas imprezy promującej rodzicielstwo zastępcze, kierowanej do mieszkańców miasta. Zakupiono również roll-up i gadżety promujące kampanię jak smycze reklamowe, długopisy, notesy z informacjami o miejscach uzyskania wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

W ramach edukacji filmowej zorganizowano w kinie Światowid 2 filmy edukacyjne dla 150 dzieci i młodzieży o tematyce przeciwdziałania przemocy rówieśniczej, bullingu wraz z pogadankami przed emisją seansów. W seansach udział wzięło 68 osób.

Ponadto w ramach kampanii zorganizowano konkurs na mem profilaktyczny „Jak walczyć z cyberprzemocą” dla uczniów klas VI-VIII we wszystkich szkołach podstawowych na terenie miasta który zwiększył poziom wiedzy i świadomości dzieci i młodzieży na temat cyberprzemocy. Na konkurs wpłynęło 14 prac, z których komisja konkursowa wybrała 3 prace. W miesiącu grudniu 2021 r. Prezydent Miasta Elbląga dokonał uroczystego wręczenia nagród w formie kart podarunkowych do sklepu sportowego na ogólną kwotę 1.200 zł.

W ramach przystąpienia do kampanii ogólnopolskiej 17 pracowników ECUS pracujących w obszarze pomagania osobom doświadczającym przemocy wzięło udział w bezpłatnych, certyfikowanych szkoleniach online na temat świadczenia pomocy osobom doświadczającym przemocy, zorganizowanych dla partnerów kampanii przez Fundację „po Drugie” w Warszawie, przeprowadzono spotkanie z seniorami w Klubie Seniora na temat kampanii i mające na celu uwrażliwienie osób starszych na różne formy przemocy, a pracownik ECUS uczestniczył w konferencji online zorganizowanej przez Fundację podsumowującej kampanię na terenie kraju.

W 2021 r. w kampanii 19 dni przeciwko przemocy krzywdzeniu dzieci i młodzieży udział wzięło 247 instytucji i organizacji z całego kraju, w tym po raz pierwszy Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

I.4.4. Współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym.

W związku z utrzymującym się stanem epidemii spowodowanym przez COVID-19 w 2021 roku realizacja zadań odbywała się zgodnie z zaktualizowaną Instrukcją Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej dotyczącą sposobu organizacji prac Zespołów Interdyscyplinarnych i Grup Roboczych, realizacji procedury „Niebieskie Karty” oraz wytycznych w zakresie sposobu realizacji zadań wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, wyjątkowo zwracając uwagę na sygnały dotyczące krzywdzenia dzieci.

1. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. w Gminie Miasto Elbląg realizowanych było 410 procedur Niebieska Karta, z czego:

- 265 procedur NK wszczętych w latach poprzednich i nie zakończonych do 31 grudnia 2020 roku,
- 145 wszczętych procedur NK w 2021 roku.

Do dnia 31 grudnia 2021 r. zakończonych zostało łącznie 245 procedur NK.

2. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Elblągu wpłynęły 173 wypełnione formularze „Niebieskiej Karty” cz. „A”, z tego:
 - 112 NK – „A” założone przez przedstawicieli Policji,
 - 52 NK – „A” założone przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej,
 - 5 NK – „A” założone przez pracowników resortu edukacji,
 - 1 NK – „A” założone przez pracowników służby zdrowia,
 - 3 NK – „A” przekazane przez Przewodniczących Zespołów Interdyscyplinarnych z innych gmin.

Spośród w/w Niebieskich Kart było 145 NK „A” (wszczynających) procedurę, a 25 NK było kolejnymi udokumentowanymi zdarzeniami w rodzinie w trakcie realizowanej już procedury, z tego:

Wobec osób niepełnoletnich (do 18 r.ż.) wypełniono (wszczynających) 27 NK „A”, z tego:

- 5 NK „A” założone przez przedstawicieli Policji,
- 16 NK „A” założone przez przedstawicieli jednostek pomocy społecznej,
- 5 NK „A” założonych przez pracowników resortu edukacji,
- 1 NK „A” założone przez pracowników służby zdrowia

W w/w 145 NK „A” wszczynających procedurę osobami wskazanymi, jako doświadczające przemocy były:

- w 27 przypadkach - osoby niepełnoletnie,
- w 111 przypadkach - kobiety,
- w 11 przypadkach - mężczyźni.

(Powyższe dane nie sumują się ponieważ 4 karty dotyczyły dwóch osób tj: 1x (kobiety i mężczyźni) , 2 x (kobiety i dziecka), 1x (mężczyźni i dziecka).)

W w/w 145 NK „A” wszczynających procedurę osobami wskazanymi, jako stosujące przemoc były:

- w 30 przypadkach - kobiety,
- w 121 przypadkach - mężczyźni.

(Powyższe dane nie sumują się ponieważ 6 kart dotyczyło dwóch osób tj: 6x (kobiety i mężczyźni).)

3. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. odbyło się 47 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, których obsługę organizacyjno-techniczną prowadził pracownik Centrum. Posiedzenia Zespołu odbywały się zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i w trakcie spotkań członkowie ZI zapoznawali się z nowymi NK, analizowali zapisy w każdej nowej „Niebieskiej Karcie” i w zależności od zawartych w niej informacji dotyczących sytuacji rodzinnej powoływane były grupy robocze.

W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. odbyły się łącznie 409 posiedzeń grup roboczych, z tego:

- zorganizowano 145 spotkań, na które zostały zaproszone osoby doświadczające przemocy w rodzinie oraz wezwane osoby wskazane w NK „A”, jako stosujące przemoc w rodzinie,
- odbyły się również 264 dodatkowe spotkania grup, w trakcie których podsumowywano efekty dotychczasowych działań, modyfikowano indywidualny plan pomocy rodzinie lub sporządzano protokoły o zakończeniu prowadzonych działań, a także wzywano osoby podejrzane o stosowanie przemocy lub zapraszano osoby wobec, których zaistniało podejrzenie, że doświadczają przemocy.

4. W okresie sprawozdawczym w ramach realizacji procedury NK skierowano wnioski do n/w instytucji:

- a) w 11 sprawach skierowano do Prokuratury Rejonowej w Elblągu zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- b) do Sądu skierowano łącznie 26 wniosków, w tym:

- 21 wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczą małoletnich w rodzinach, w których dzieci są dotknięte przemocą w rodzinie, są świadkami przemocy wobec osób dorosłych, lub też stwierdzone zostały zaniedbania opiekuńcze wobec małoletnich,
- 1 zażalenie na umorzenie dochodzenia
- 2 wnioski w sprawie wykonania orzeczeń
- 2 wnioski w sprawie przekazania bieżącej informacji o rodzinie
- a) do Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 21 wniosków w sprawie leczenia odwykowego
- b) do kuratorów zawodowych skierowano 5 informacji o kolejnych incydentach z użyciem przemocy przez osoby objęte dozorem lub nadzorem.

I.5. POMOC NA RZECZ OSÓB STARSZYCH I Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI.

Osoby starsze i z niepełnosprawnościami, które w ramach własnych możliwości i uprawnień nie są w stanie zaspokoić swoich potrzeb życiowych, pozostają w kręgu szczególnego zainteresowania pomocy społecznej. Seniorzy, osoby z niepełnosprawnościami oraz ciężko chore korzystają z całego katalogu świadczeń określonych w ustawie o pomocy społecznej. W zależności od potrzeb, przyznawana jest pomoc w formach pieniężnych, w tym także w formie specjalnych zasiłków, przewidzianych ustawą dla osób/rodzin o dochodach przekraczających kryterium dochodowe a znajdujących się w szczególnych sytuacjach. Seniorzy i osoby z niepełnosprawnościami korzystają również ze wsparcia w formach rzeczowych i pomocy usługowej w miejscu zamieszkania lub placówkach dziennego pobytu. W przypadku braku możliwości zapewnienia środowiskowej pomocy w formie usług opiekuńczych, osoby starsze i z niepełnosprawnościami umieszczane są w placówkach pomocy społecznej o charakterze pobytu całodobowego. Na rzecz osób starszych i z niepełnosprawnościami prowadzone jest również poradnictwo specjalistyczne oraz praca socjalna.

Z danych sprawozdawczych za 2021 r. wynika, że wśród wszystkich korzystających z pomocy Ośrodka znajdowało/y się:

- 1.089 rodzin emerytów i rencistów (1.323 osoby gospodarujące w tych rodzinach), a wśród tych rodzin:
 - 904 osoby to osoby gospodarujące samotnie,
 - 147 rodzin prowadziło gospodarstwa dwuosobowe,
 - 27 rodzin to rodziny trzyosobowe,
 - 11 rodzin, w których gospodarstwa domowe liczyły 4 i więcej osób
- 1.383 rodziny, których trudną sytuację życiową powodowała m.in. niepełnosprawność członków rodzin,
- 1.846 rodzin, w których występowała długotrwała lub ciężka choroba członków rodzin.

W Centrum, zadania w zakresie rozeznawania potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnościami i udzielania pomocy osobom wymagającym wsparcia realizowały Dział Usług i Dział Świadczeń Socjalnych.

I.5.1. Kierowanie do domów pomocy społecznej.

W okresie sprawozdawczym do domów pomocy społecznej zostało skierowanych 75 osób z terenu Miasta Elbląga. W przypadku 4 osób wydano decyzję odmowną ws. skierowania do domu pomocy społecznej. W przypadku 48 osób decyzja o skierowaniu została wydana na wniosek strony, natomiast 27 osób skierowano na podstawie prawomocnego postanowienia Sądu, co stanowi prawie 36% wszystkich skierowań.

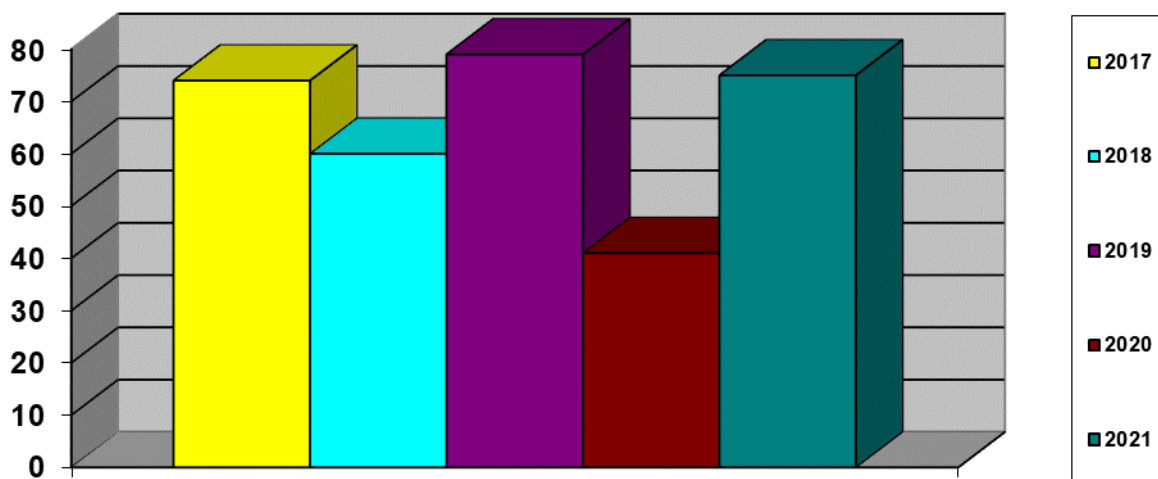
W okresie sprawozdawczym mieszkańcy Elbląga zostali skierowani do następujących typów domów pomocy społecznej:

- 59 osób skierowano do dps dla osób w podeszłym wieku oraz przewlekle somatycznie chorych,
- 12 osób skierowano do dps dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 2 osoby skierowano do DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,

- 2 osoby skierowano do DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie.
 Spośród wszystkich osób skierowanych do domów pomocy społecznej w roku 2021 było 38 kobiet, 35 mężczyzn i 2 dzieci. 64% skierowań dotyczyło osób samotnych.

Liczbę skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2017 - 2021 obrazuje poniższy wykres.

Wykres 1 Liczba skierowań do domów pomocy społecznej na przestrzeni lat 2017 – 2021

Według stanu na koniec roku sprawozdawczego w ewidencji Centrum znajdowało się 13 mieszkańców Elbląga z wydaną decyzją kierującą, oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej. Spośród tych osób, 9 miało wydaną decyzję o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej „Niezapominajka” w Elblągu.

Pozostałe 4 osoby oczekiwały na umieszczenie w domach pomocy społecznej usytuowanych poza Elblągiem, w tym:

- 1 osoba w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych
- 2 osoby w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych,
- 1 osoba w DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Należy wskazać, że z uwagi na sytuację związaną z pandemią COVID-19 przyjmowanie kolejnych osób z listy osób oczekujących na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej „Niezapominajka” przy ul. Toruńskiej 17 w Elblągu odbywało się w sposób stopniowy, gdyż nowi mieszkańcy w pierwszej kolejności musieli odbyć izolację, po odbyciu której dopiero zostawali zakwaterowani we właściwym pokoju mieszkalnym. Taka sytuacja znacznie spowolniła tempo przyjęć. Przy czym, wszystkie osoby oczekujące na umieszczenie w tej placówce, które wyraziły taką wolę na dzień 31.12.2021 r. mogłyby zostać przyjęte. W tym miejscu należy nadmienić, że spośród osób z wydaną decyzją o skierowaniu do Domu Pomocy Społecznej „Niezapominajka” i oczekujących na umieszczenie – 4 osoby zwróciły się z prośbą o przesunięcie terminu umieszczenia z uwagi na swoje obawy związane z COVID-19.

Jeżeli chodzi o domy pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych znajdujące się poza Elblągiem, w minionym roku czas oczekiwania na umieszczenie w takiej placówce uległ skróceniu i były placówki, które nowych mieszkańców przyjmowały na bieżąco.

Ilość osób umieszczonych w domach pomocy społecznej w okresie sprawozdawczym oraz osób oczekujących na umieszczenie w placówkach całodobowych - według stanu na koniec 2021 r. - przedstawia poniższa tabela.

Tab.4. Ilość osób umieszczonych w DPS w 2021 r. oraz ilość osób oczekujących na miejsce - wg stanu na dzień 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie		Stan na dzień 31.12.2021 r.
1.	Osoby umieszczone w DPS - ogółem		87
z tego:	1) osoby umieszczone w DPS na terenie Elbląga		62
		w tym:	
		a) mieszkańcy Elbląga	54
		b) mieszkańcy innych powiatów	8
	2) Osoby umieszczone w DPS w innych powiatach		25
	w tym:	a) w DPS dla osób w podeszłym wieku	7
		b) w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	
		c) w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	14
		d) w DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	3
		e) w DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie	1
2.	Osoby oczekujące na umieszczenie w DPS – ogółem (wg stanu na dzień 31.12.2021r.)		15
z tego:	1) osoby oczekujące na umieszczenie w DPS na terenie Elbląga		11
		w tym:	
		a) mieszkańcy Elbląga	9
		b) mieszkańcy innych powiatów	2
	2) osoby oczekujące na umieszczenie w DPS w innych powiatach		4
	w tym:	a) w DPS dla osób w podeszłym wieku	1
		b) w DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych	
		c) w DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych	2
		d) w DPS dla osób niepełnosprawnych intelektualnie	1

W okresie sprawozdawczym zostało wydanych 17 postanowień i 499 decyzji administracyjnych dotyczących kierowania, odpłatności i umieszczania mieszkańców Elbląga w domach pomocy społecznej. W przypadku decyzji dotyczących osób umieszczonych w domach pomocy społecznej po 01.01.2004 r., wyciągi z tych decyzji, Centrum na bieżąco przekazywał do Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu, który koordynuje przekazywanie środków finansowych przez Gminę Miasto Elbląg do odpowiednich placówek.

Ponadto Centrum prowadził działania przedwindykacyjne w sprawach należności z tytułu opłat wnoszonych za pobyt osób w domach pomocy społecznej. W okresie sprawozdawczym przekazano osobom zobowiązanym do partycypacji w opłatach za pobyt członka ich rodziny w domu pomocy społecznej, 45 pism informacyjnych dotyczących niedopłaty oraz 33 informacje o nadpłatach. Do dnia 31.12.2021 r. do Działu Finansowo – Księgowego przekazano 52 sprawy osób, które nie wywiązywały się z obowiązku ponoszenia odpłatności za pobyt członków swoich rodzin w domach pomocy społecznej, w celu przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego i wydania stosownych decyzji administracyjnych, w sprawie zwrotu należności za świadczenia z pomocy społecznej. W przypadku 13 osób zadłużenie zostało spłacone w całości.

I.5.2. Kierowanie do placówek dziennego pobytu i ośrodków wsparcia.

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

Do środowiskowego domu samopomocy kierowane są osoby, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej. Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym. W ośrodku wsparcia mogą być prowadzone miejsca dziennego lub całodobowego pobytu.

Z kolei do domu dziennego pobytu kierowane są osoby, które z uwagi na stan zdrowia wymagają pomocy w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych. Celem tej formy wsparcia jest organizacja czasu wolnego i aktywizacja społeczna seniorów. Zakres działalności domu dziennego pobytu jest bardzo szeroki, a głównym jego zadaniem jest zaspokajanie potrzeb kulturalnych seniorów oraz dbanie o ich kondycję fizyczną i psychiczną.

W roku 2021 do Środowiskowych Domów Samopomocy uczęszczały łącznie 253 osoby (w tym 249 osób z Gminy Miasto Elbląg oraz 4 osoby spoza gminy). Dla 7 osób wydano decyzję kierującą do ŚDS bez podania terminu przyjęcia – osoby te oczekują nadal na miejsce. Spośród osób uczęszczających do placówek dziennego pobytu 26 osób objętych było także pomocą Centrum w formie usług opiekuńczych, natomiast 8 osób korzystało ze specjalistycznych usług opiekuńczych. W wyniku rezygnacji z uczestnictwa, bądź zgonu klienta łączny stan uczestników ŚDS na koniec grudnia 2021r. wyniósł 215 osób (plus 7 osób oczekujących).

Elbląskie Centrum Usług Społecznych przyznaje pomoc w formie skierowania do środowiskowego domu samopomocy i ustalenia odpłatności za usługi tam świadczone w trybie decyzji administracyjnych. Osoby kierowane są na pobyt dzienny oraz całodobowy. Okres skierowania na pobyt dzienny uzależniony jest od indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego przygotowywanego przez zespół wspierająco-aktywizujący w ŚDS. Skierowanie osoby na pobyt całodobowy następuje w przypadku wystąpienia potrzeby spowodowanej sytuacją życiową lub rodzinną osoby albo w przypadku realizacji całodobowego treningu samoobsługi i umiejętności społecznych w ramach indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego.

Odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia (pobyt dzienny) w okresie od stycznia do maja 2021 roku ustalano w wysokości 5% kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekraczał 300% kryterium dochodowego (art. 51b ust. 1 uops). W związku ze zmianą ustawy o pomocy społecznej od 1 czerwca 2021 roku zniesiona została odpłatność za pobyt dzienny w placówkach.

Odpłatność za usługi całodobowe w ośrodkach wsparcia nadal ustala się w wysokości 70% dochodu osoby korzystającej z usług, proporcjonalnie do okresu jej pobytu (art. 51b ust. 3 uops).

Decyzje administracyjne w sprawie skierowania do środowiskowego domu samopomocy (pobyt dzienny i całodobowy), decyzje ustalające odpłatność za usługi świadczone na pobycie dziennym (wydawane w okresie od stycznia do maja 2021 r.) oraz decyzje w sprawie ustalenia odpłatności za usługi całodobowe wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. W okresie sprawozdawczym wydano 390 decyzji administracyjnych dotyczących przyznania pobytu w środowiskowym domu samopomocy.

W związku z okresowym zawieszaniem działalności Środowiskowych Domów Samopomocy wynikającym z sytuacji epidemicznej w Polsce, osoby ponoszące odpłatność za usługi świadczone w ŚDS na pobycie dziennym w okresie od stycznia do maja 2021 roku były na ich wniosek zwalniane z tej odpłatności za okres niekorzystania z usług świadczonych w tych placówkach.

W okresie sprawozdawczym Gmina Miasto Elbląg posiadała zawarte porozumienia z innymi gminami, tj: Gminą Elbląg, Gminą Pasłęk oraz Gminą Malbork, w ramach których

osoby z niepełnosprawnością z w/w gmin miały możliwość uczestnictwa w zajęciach prowadzonych w Środowiskowym Domu Samopomocy przy ul. Saperów 14 D prowadzonym przez Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną Koło w Elblągu przy ul. 1-go Maja 1 oraz w Środowiskowym Domu Samopomocy w Elblągu przy ul. Zamkowej 16a.

W roku 2021 w ramach tych porozumień do ŚDS w Elblągu uczęszczały 4 osoby, w tym 3 osoby do Środowiskowego Domu Samopomocy przy ul. Saperów 14 D oraz 1 osoba do Środowiskowego Domu Samopomocy w Elblągu przy ul. Zamkowej 16a.

W roku 2021 do Domu Dziennego Pobytu prowadzonego przez Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka” przy ul. Toruńskiej 17, uczęszczało łącznie 56 osób. Spośród osób uczęszczających do placówki 8 osób objętych było także pomocą Centrum w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania. W wyniku rezygnacji z uczestnictwa, bądź zgonu klienta łączny stan uczestników DDP na koniec grudnia 2021 r. wynosił 41 osób.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych przyznaje pomoc w formie skierowania do domu dziennego pobytu i ustalenia odpłatności za usługi tam świadczone oraz pomoc w formie posiłków w domu dziennego pobytu w trybie decyzji administracyjnych. Osoby kierowane były na pobyt dzienny.

Odpłatność za pozostałe usługi świadczone w Domu Dziennego Pobytu w Elblągu ustala się zgodnie z uchwałą Nr XVIII/539/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 02 sierpnia 2021r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w Domu Dziennego Pobytu prowadzonym przez Dom Pomocy Społecznej „Niezapominajka” (obowiązuje od 17.08.2021r., wcześniej zgodnie z uchwałą Nr XX/418/2009 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 19 marca 2009r., zmienionej uchwałą Nr VII/192/2019 z dnia 19 września 2019r.). W przypadku osób uzyskujących dochód równy lub niższy niż 150% kryterium dochodowego, pobyt jest nieodpłatny. W przypadku osób uzyskujących dochód powyżej 150% kryterium dochodowego ustala się odpłatność za pobyt w Domu Dziennego Pobytu zgodnie z tabelą odpłatności. Miesięczny koszt pozostałych usług w Domu Dziennego Pobytu w Elblągu w miesiącach styczeń – marzec 2021 stanowił kwotę 755,00 zł, od miesiąca kwietnia 2021 stanowi kwotę 776,00 zł.

Pomoc w formie posiłku realizowana jest zgodnie z uchwałą Nr VII/195/2019 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 19 września 2019r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków na usługi, pomoc rzeczową, zasiłki celowe i zasiłki okresowe. W przypadku osób uzyskujących dochód w wysokości powyżej 200% kryterium dochodowego, wysokość ponoszonej odpłatności wynosi 100% kosztów. W przypadku osób uzyskujących dochód poniżej 200% kryterium dochodowego ustala się odpłatność zgodnie z tabelą odpłatności. Dla osób uzyskujących dochód poniżej 150% kryterium świadczenie w formie posiłku może zostać przyznane w związku z realizacją wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania – zgodnie z uchwałą Nr II/42/2018 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za pomoc rzeczową w postaci posiłku oraz produktów żywnościowych przyznawaną w związku z realizacją wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Dzienna stawka żywieniowa w Domu Dziennego Pobytu w Elblągu w roku 2021 wynosiła 10,40 zł.

Decyzje administracyjne w sprawie kierowania do Domu Dziennego Pobytu i ustalenia odpłatności za usługi tam świadczone oraz pomoc w formie posiłków w Domu Dziennego Pobytu wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. W roku 2021 wydano łącznie 58 decyzji przyznających pobyt w dziennym domu pobytu.

I.5.3. Usługi dla osób starszych i niepełnosprawnych.

I.5.3.1. Usługi opiekuńcze.

Świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Dysponentem środków finansowych był Urząd Miejski w Elblągu. Od 1

stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. cena 1 godziny usług opiekuńczych w zależności od rodzaju świadczonej pomocy: usługi porządkowe – 24,00 zł, usługi pielęgnacyjne – 26,00 zł, usługi weekendowe (w tym w dni świąteczne) – 28,00 zł.

Zadanie dotyczące usług opiekuńczych świadczonych mieszkańcom Elbląga w miejscu zamieszkania Gmina Miasto Elbląg realizowała na podstawie umów zawartych na lata 2021-2025 z dwoma podmiotami:

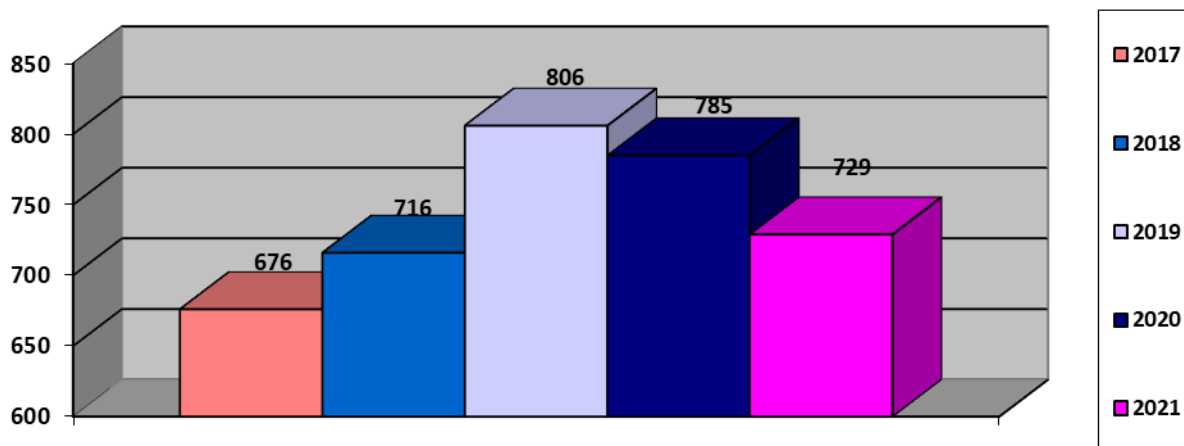
- Warmińsko-Mazurskim Oddziałem Okręgowym Polskiego Czerwonego Krzyża z siedzibą w Olsztynie, ul. Partyzantów 82 - Oddział Rejonowy w Elblągu.
- Elbląskim Stowarzyszeniem Pomocy Humanitarnej im. Świętego Łazarza „Lazarus” z siedzibą w Elblągu, ul. Skrzydlata 15A.

W 2021 roku pomocą w formie usług opiekuńczych objętych zostało 729 środowisk z terenu miasta Elbląga (756 osób, w tym 27 rodzin). Średnio miesięcznie z pomocy opiekuna korzystało 509 osób. Średni wiek osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych wynosił 78 lat. Najwięcej osób korzystających z usług opiekuńczych było w wieku powyżej 75 lat, stanowiły one 65% wszystkich osób korzystających z tej formy pomocy.

Niewielki spadek liczby osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych w roku 2021 spowodowany był trwającym w dalszym ciągu stanem zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2. Wiele osób z obawy o własne zdrowie lub zdrowie rodziny nie decydowało się na skorzystanie z pomocy w formie usług opiekuńczych.

Liczbę osób korzystających z usług opiekuńczych w Elblągu na przestrzeni ostatnich 5 lat przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2 Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na przestrzeni ostatnich 5 lat

W roku 2021 zgodnie z wydanymi decyzjami administracyjnymi zaplanowano do wypracowania ogółem 215.817,5 godzin usług opiekuńczych. Wypracowano łącznie 195.925,5 godzin usług, z czego:

- PCK – 98.069,5 godz.
- ESPH „Lazarus” – 97.856 godz.

Najwięcej godzin wypracowano przy realizacji usług pielęgnacyjnych, w roku 2021 zrealizowano ich 109.268 (o 9.657 godz. więcej niż w roku ubiegłym). Usług porządkowych wypracowano 62.311,5 godzin, natomiast usług w weekendy i dni świąteczne zrealizowano 24.346 godz.

Różnica 19.892 godzin między godzinami zaplanowanymi, a nie wypracowanymi przez organizatorów wynika m.in. z tego, że podopieczni zostali umieszczeni w domach pomocy społecznej, wyjeżdżali do rodziny lub rodzina przyjechała do nich, trafiali do szpitali, wstrzymywali usługi z uwagi na okresową poprawę stanu zdrowia. W roku 2021 duża liczba niewypracowanych godzin usług opiekuńczych spowodowana była również zawieszaniem

usług przez podopiecznych w związku z zagrożeniem zakażeniem wirusem COVID-19. Następowaly też zgony osób korzystających z usług oraz rezygnacje ze świadczonej pomocy.

Decyzje administracyjne w sprawie usług opiekuńczych wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

W okresie sprawozdawczym wydano 1.564 decyzje administracyjne dotyczące usług opiekuńczych. Na dzień 31 grudnia 2021 r. klientom Centrum korzystającym z usług opiekuńczych oraz osobom zobligowanym do ponoszenia odpłatności za usługi na podstawie podpisanych umów wystawiono 4.824 faktury VAT oraz 103 faktury korygujące. Ponadto na prośbę klientów wystawiono 27 duplikatów faktur. W roku 2021 za pośrednictwem poczty polskiej wysłano 3.106 faktur tj. 64% wystawionych faktur. Pozostałe faktury były odbierane osobiście przez osoby wnoszące opłaty w kasie lub dostarczane przez opiekunki do miejsca zamieszkania. Co miesiąc wysyłane były także informacje dotyczące odpłatności za usługi opiekuńcze drogą elektroniczną do osób, które wyraziły taką potrzebę. W roku 2021 wysłano 571 e-maili dotyczących odpłatności za usługi opiekuńcze.

Analogicznie jak w latach poprzednich podejmowane były działania przedwindykacyjne, w ramach których pracownicy Centrum informowali podopiecznych o powstałych zadłużeniach i przypominali o konieczności regulowania na bieżąco opłat za usługi opiekuńcze.

Od dnia 1 lipca 2021 roku realizacja zadania publicznego pod tytułem: „Świadczenie usług opiekuńczych na rzecz mieszkańców Elbląga w latach 2021-2025” została przekazana z Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu do Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. Od tego momentu całkowity nadzór nad realizacją zadania, wszelkie decyzje związane ze zmianą warunków umów, sporządzaniem aneksów do umów, a także rozliczaniem dotacji leży w gestii Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

Dbając o jakość usług realizowanych, w roku 2021 zgłoszenia dotyczące zastrzeżeń co do jakości świadczonych usług opiekuńczych lub zgłoszenia od organizatorów usług dotyczące podopiecznych były przyjmowane przez pracowników Centrum, następnie ewidencjonowane i natychmiast (drogą telefoniczną lub mailową) przekazywane do osób odpowiedzialnych za organizację usług w poszczególnych podmiotach świadczących usługi opiekuńcze lub do pracowników socjalnych, w celu podjęcia stosownych działań. Zgłoszenia te dotyczyły m.in.: niewykonywania usług przez opiekunkę zgodnie z zakresem ustalonym w decyzji administracyjnej, braku punktualności u opiekunki, nieobecności opiekunki, niewłaściwego zachowania opiekunki, samowolnej zmiany godzin pracy przez opiekunkę. Organizatorzy usług zgłaszali problemy z poszczególnymi podopiecznymi.

Ponadto w ramach nadzoru nad realizacją usług opiekuńczych, w tym zapewnienia prawidłowego, rzetelnego i efektywnego wydatkowania środków finansowych na realizację zadania oraz rzetelnego rozliczania się ze świadczeniobiorcami usług w Centrum stosowane były następujące zasady rozliczeń miesięcznych:

- podmioty świadczące usługi opiekuńcze przekazywały do ECUS grafiki pracy opiekunek na każdy miesiąc,
- po zakończeniu każdego miesiąca podmioty świadczące usługi przekazywały do ECUS rozliczenia wykonania usług opiekuńczych w danym miesiącu. Na podstawie zweryfikowanej listy przygotowywane były faktury VAT dla poszczególnych osób korzystających z odpłatnych usług opiekuńczych,
- do miesięcznego rozliczenia dołączana była lista osób, u których nie wykonano wszystkich planowanych godzin usług z wyjaśnieniem przyczyn takiej sytuacji.
- począwszy od lipca 2021 r. organizatorzy usług przekazywali do ECUS comiesięczne rozliczenie z uwzględnieniem należności za wypracowane godziny usług. W związku z oszczędnościami powstałymi w wyniku nie wypracowywania godzin usług przez organizatorów, ECUS przygotował w roku 2021 trzy aneksy do umów, zmniejszające kwotę dotacji na rok 2021.

Od października 2021 roku przeprowadzane były kontrole poziomu zadowolenia usługobiorców z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania. Poziom zadowolenia klientów badany był na podstawie wcześniej przygotowanej „Ankiety badania

satysfakcji z usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania”. Sprawdzano m.in. fakt obecności opiekunki, czas jej przebywania w środowisku, jakość i sposób realizacji świadczonych usług, uwzględniając przy tym opinię odbiorcy usług opiekuńczych, o ile możliwość wyrażenia opinii nie była utrudniona z powodu stanu zdrowia. Dobór środowisk do kontroli był losowy. W roku 2021 przeprowadzono 12 ankiet.

1.5.3.2. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Jedną z form pomocy świadczonej na rzecz osób z zaburzeniami psychicznymi są specjalistyczne usługi opiekuńcze, świadczone w miejscu zamieszkania podopiecznego przez wyspecjalizowane pielęgniarki (tzw. neuropsychiatryczne) zatrudnione w Domu Pomocy Społecznej przy ul. Pułaskiego 1c. Dyrektor Elbląskiego Centrum Usług Społecznych ustala cenę 1 godziny usługi, na podstawie przedstawionej mu przez Dyrektora DPS kalkulacji kosztów.

W 2021 roku z pomocy w formie specjalistycznych usług opiekuńczych skorzystały **73 osoby z zaburzeniami psychicznymi, pochodzące z 72 środowisk rodzinnych.**

Koszt i jednocześnie cena 1 godziny usług specjalistycznych wynosiła w okresie od dnia 01.01. do 31.12.2021 r. 63 zł i kwota ta stanowiła podstawę do naliczania wysokości odpłatności ponoszonej przez usługobiorcę, po uwzględnieniu wskaźników procentowych określonych w rozporządzeniu. Przepisy rozporządzenia zezwalają na zaniechanie pobierania odpłatności w przypadkach, gdy jest ona niższa niż 20,00 zł za miesiąc oraz stosowanie zwolnienia z ponoszenia odpłatności w przypadkach określonych w rozporządzeniu.

Decyzje administracyjne w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych wydaje Dyrektor, Zastępca Dyrektora lub Kierownik Działu Usług Elbląskiego Centrum Usług Społecznych. W okresie sprawozdawczym wydano 108 decyzji administracyjnych dotyczących specjalistycznych usług opiekuńczych.

W 2021 roku wg wydanych decyzji administracyjnych zaplanowano do wypracowania 5.211 godzin. Pielęgniarki neuropsychiatryczne wypracowały w środowiskach łącznie 4.369 godzin. Liczba 842 godzin niewypracowanych usług wynika głównie z faktu, że osoby z zaburzeniami psychicznymi na różnych etapach choroby niechętnie przyjmują oferowaną im pomoc, często też są hospitalizowane, wyjeżdżają do rodzin lub do sanatorium. Na różnicę godzin niewypracowanych miał również wpływ okres urlopowy pielęgniarek w miesiącach od lipca do sierpnia 2021r.

W okresie sprawozdawczym 15 osób zobowiązanych było do wnoszenia odpłatności, zaś pozostałe osoby miały przyznane bezpłatne usługi, były zwolnione z odpłatności, bądź też wysokość ustalonej opłaty w skali miesiąca nie przekroczyła kwoty 20,00 zł i odpłatności nie pobierano. Najczęściej powodem zwolnienia z odpłatności za specjalistyczne usługi opiekuńcze był fakt przyznania danej osobie więcej niż 1 rodzaju usług.

W celu zapewnienia prawidłowego rozliczania wykonania zadania przygotowywano co miesiąc wykaz należności za specjalistyczne usługi opiekuńcze na podstawie otrzymywanej z DPS listy zrealizowanych godzin usług przez pielęgniarki neuropsychiatryczne. Listy te były weryfikowane pod względem zgodności (danych dotyczących osoby, liczby godzin wynikających z decyzji administracyjnej, ceny 1 godziny usługi wg decyzji administracyjnej, prawidłowość obliczenia należności łącznej). Następnie wykaz należności za specjalistyczne usługi opiekuńcze był przekazywany do Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu. Od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku klienci specjalistycznych usług opiekuńczych winni wpłacić do kasy Urzędu Miejskiego w Elblągu (zgodnie z wypracowaną liczbą godzin) kwotę 9.496,78 zł. Co kwartał Departament Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu przekazywał do Centrum zestawienie należności i wpłat za specjalistyczne usługi opiekuńcze. W ramach działań przedwindykacyjnych pracownik Centrum w roku 2021 wysłał do podopiecznych 40 pism informujących o posiadanym zadłużeniu lub nadpłacie za specjalistyczne usługi

opiekuńcze. Informacje przekazywał również pracownikom socjalnym w celu monitorowania środowisk pod kątem wnoszenia odpłatności za zrealizowane usługi.

I.5.4. Teleopieka domowa i mobilna.

Teleopieka jest systemem wsparcia seniorów przy wykorzystaniu nowoczesnych technologii, mającym na celu zwiększenie ich bezpieczeństwa podczas przebywania w domu jak i poza nim. Osoby korzystające z teleopieki domowej otrzymują tzw. bransoletkę z przyciskiem życia oraz telefon komórkowy z ładowarką. Natomiast osoby korzystające z teleopieki mobilnej otrzymują zawieszkę na szyję z nadajnikiem. W sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia mają możliwość użycia przycisku SOS w nadajniku umiejscowionym w bransoletce lub w zawieszce, który automatycznie wysyła sygnał do Centrum Operacyjno-Alarmowego i wzywa pomoc. Teleopieka mobilna w oparciu o urządzenie kTrack umożliwia dodatkowo uzyskanie informacji o opuszczeniu przez podopiecznego określonej strefy, jego geolokalizację, a także dodatkową asekurację poprzez czujkę upadku.

Dostęp do Krajowego Systemu Samorządowej Teleopieki domowej i mobilnej był realizowany na podstawie zawartej umowy pomiędzy Gminą Miasto Elbląg, a Polskim Centrum Opieki sp. z o.o. z siedzibą w Gdyni na realizację usługi teleopieki na termin od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2021 r. Od 1.07.2021 r. w wyniku przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elbląskie Centrum Usług Społecznych, zadanie teleopieki zostało w całości przekazane z Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Elblągu, w dniu 29.06.2021 r. zawarto aneks do umowy z dnia 21.12.2020 r. o przystąpieniu do Krajowego Systemu Powszechnej Samorządowej Teleopieki.

W okresie sprawozdawczym z usługi teleopieki skorzystały łącznie 44 osoby (35 kobiet i 9 mężczyzn), w tym 20 osób z urządzeń I generacji do teleopieki domowej w formie opaski na rękę oraz 24 osoby w formie teleopieki mobilnej w formie zawieszki na szyję. Spośród 44 osób, które ogółem skorzystały z usługi, 26 osób kontynuowało korzystanie z teleopieki z lat ubiegłych, a pozostałe 18 osób zawarło nowe umowy.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych w 2021 r. dysponowało łącznie 40 urządzeniami do teleopieki, tj.:

- 20 urządzeniami do teleopieki domowej I generacji, z których 5 było niesprawnych, 2 urządzenia nie zostały oddane przez rodziny po zgonie użytkowników oraz 1 urządzenie zostało zagubione przez osobę użytkującą
- 20 urządzeniami do teleopieki mobilnej w formie zawieszki na szyję, w tym 10 urządzeniami od stycznia 2021 r.

Średnia wieku osób korzystających z usługi teleopieki w 2021 r. wyniosła 81 lat.

W okresie sprawozdawczym 9 osób kontynuowało korzystanie z teleopieki mobilnej oraz 17 osób z teleopieki domowej. Zawarto 15 umów na użyczenie urządzenia do teleopieki mobilnej oraz 3 umowy użyczenia na urządzenia do teleopieki domowej. Z teleopieki domowej zrezygnowało 9 osób oraz 2 osoby z powodu zgonu. Z teleopieki mobilnej zrezygnowało 6 osób, w tym 2 z powodu zgonu. Na dzień 31.12.2021 r. 8 osób oczekiwało na skorzystanie z usługi teleopieki, w tym 2 osoby na teleopiekę domową i 6 osób na teleopiekę mobilną.

Większość osób, które w miesiącu grudniu 2021 r. były objęte usługą, deklarowały chęć skorzystania z usługi również w 2022 r.

Środowiska osób objętych usługą teleopieki były co miesiąc monitorowane przez pracowników socjalnych Działu Usług Społecznych. W okresie sprawozdawczym odnotowano 6 awarii urządzeń do teleopieki, w tym 1 zgłoszenie awarii dotyczyło urządzenia mobilnego w formie zawieszki na szyję. Urządzenie mobilne zostało wysłane do naprawy w ramach gwarancji, w zastępstwie Polskie Centrum Opieki w Gdyni przysłało inne sprawne urządzenie mobilne.

Ponadto w okresie od stycznia do czerwca 2021 r. utrzymywano stały kontakt z koordynatorem odpowiedzialnym za system teleopieki ze strony miasta z Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych celem przekazywania informacji o aktualnej ilości osób podłączonych do systemu teleopieki, kart informacyjnych osób zainteresowanych podłączeniem do systemu oraz w innych bieżących sprawach dotyczących realizacji usługi.

I.5.5. Działania na rzecz seniorów.

W okresie sprawozdawczym kontynuowano współpracę z organizacjami pozarządowymi z ESPH im. św. Łazarza „Lazarus” i Stowarzyszeniem Inicjatyw Rodzinnych w Komorowie Żuławskim w ramach zawartych partnerstw na realizację projektów kierowanych do osób starszych. Współpracowano również z lokalnym stowarzyszeniem seniorskim „Łączymy pokolenia”, które zorganizowało występ muzyczny podczas letniego pikniku tanecznego zorganizowanego razem ze Stowarzyszeniem Inicjatyw Rodzinnych dla osób starszych w czerwcu 2021r. Ponadto na rzecz zorganizowania działań integracyjnych, muzycznych dla seniorów w ramach pikniku integracyjnego kontynuowano współpracę z lokalną firmą eventową WAWA PRES. W miesiącu czerwcu zorganizowano spotkanie z przedstawicielami stowarzyszenia i firmy eventowej celem zaplanowania i sfinansowania spotkania dla seniorów i społeczności lokalnej. Ponadto podczas przeprowadzania kampanii społecznej przeciwko przemocy, krzywdzeniu dzieci odbyto spotkania i rozmowy z przedstawicielami spółdzielni mieszkaniowych na terenie miasta. W efekcie 9 spółdzielni mieszkaniowych zaangażowało się w kampanię oraz zaproponowało współpracę na kolejne wspólnie działania z Elbląskim Centrum Usług Społecznych jakie będą w przyszłości realizowane.

Współpracowano również z Centrum Spotkań Europejskich w zakresie udziału pracowników Elbląskiego Centrum Usług Społecznych w Targach Seniora, zorganizowania stoiska wystawienniczego i wypowiedzi prezentującej usługi oferowane do mieszkańców miasta w tym seniorów w ramach usług społecznych Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

I.5.6. Opracowywanie i realizacja programów i projektów w zakresie zadań pomocy społecznej wobec osób z niepełnosprawnościami i seniorów

1. Program rządowy „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021

W okresie od lipca 2021 r. do grudnia 2021 r. Gmina Miasto Elbląg realizowała Program „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021.

Głównym celem Programu było wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad osobą niepełnosprawną poprzez umożliwienie im uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie opieki wytchnieniowej. W tym czasie opiekun mógł odpocząć, zregenerować się, załatwić sprawy prywatne. Program realizowany był poprzez świadczenie usługi opieki wytchnieniowej, w formie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej.

Z takiej formy pomocy w roku 2021 skorzystało 6 osób. Zrealizowanych zostało 620 godzin usług opieki wytchnieniowej.

Program finansowany był z Funduszu Solidarnościowego. Z przekazanych 25.296 zł na realizację zadania, wydano 25.160,99 zł.

W miesiącu październiku 2021 r. opracowano wniosek na środki finansowe z Programu „Opieka wytchnieniowa”- edycja 2022 r. Zaplanowano realizację zadania na kwotę ogólną 61.200 zł w terminie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r.

2. Program „Wspieraj seniora”

W okresie sprawozdawczym realizowany był Program „Wspieraj Seniora”. Program był odpowiedzią na potrzeby osób starszych, w zakresie ochrony przed zakażeniem COVID-19, w związku z utrzymującym się stanem epidemii na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Celem Programu było zapewnienie usługi wsparcia Seniorów, którzy w obowiązującym stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu.

W związku z przystąpieniem przez Gminę Miasto Elbląg do Programu „Wspieraj seniora” realizacja zadania zlecona została Regionalnemu Centrum Wolontariatu w Elblągu. Za obsługę i weryfikację zgłoszeń zgodnie z założeniami wskazanymi w Programie odpowiadali pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

Z Programu mogły skorzystać osoby starsze po 70 roku życia. W szczególnych przypadkach pomoc mogła być udzielona osobie przed 70 – tym rokiem życia. Szczególne sytuacje oznaczały brak możliwości zapewnienia niezbędnych potrzeb wynikających ze stanu zdrowia oraz sytuacji rodzinnej i społecznej osoby. Ocena stanu sytuacji i udzielenia wsparcia osobie potrzebującej należała do decyzji pracownika Centrum. Z programu nie mogły korzystać osoby, które już otrzymywały wsparcie w ramach usług opiekuńczych, czy specjalistycznych usług opiekuńczych. Udzielenie pomocy w ramach Programu nie zależało od kryterium dochodowego ani nie było przyznawane na drodze administracyjnej.

W ramach Programu osobom starszym mogły być dostarczone artykuły podstawowej potrzeby, w tym artykuły spożywcze, środki higieny osobistej. Koszty zakupów pokrywał Senior. Osoba wspierająca seniora mogła również wykonać (nieodpłatnie) czynności związane z codziennym funkcjonowaniem, np. sprawy urzędowe (jeżeli zakres tych usług nie wymagał upoważnienia od Seniora lub udostępnienia danych wrażliwych), wyprowadzenie psa. Zakres usług na rzecz osoby starszej był ograniczony tzw. dystansem sanitarnym.

W okresie sprawozdawczym w ramach Programu wpłynęło 26 zgłoszeń dotyczących 21 seniorów. W sprawach 16 osób zgłoszenia przekazano do realizacji do Regionalnego Centrum Wolontariatu w Elblągu, natomiast 7 spraw przekazano pracownikom socjalnym, 1 osoba zrezygnowała ze wsparcia, 2 zgłoszenia zweryfikowano pod kątem kontynuacji pobytu.

3. Projekt „Zobaczmy się po latach”

W ramach obchodów XXIII Warmińsko-Mazurskich Dni Rodziny w dniach 10 maja - 20 czerwca 2021 r. zrealizowano projekt "Zobaczmy się po latach". Celem projektu było umożliwienie osobom samotnym, których rodziny mieszkają poza granicami kraju lub w innych miastach spotkań on-line z ich najbliższymi, którym pandemia uniemożliwiła odwiedziny i wspólne spędzenie czasu w tradycyjny sposób. Spośród wytypowanych do przedsięwzięcia 42 seniorów i osób niesamodzielnych wyłoniono zgodnie z założeniami projektowymi 6 środowisk, które zostały odwiedzone przez pracownika socjalnego i informatyka Elbląskiego Centrum Usług Społecznych ze sprzętem elektronicznym, aby połączyć się z najbliższymi, móc ich usłyszeć i zobaczyć po latach. Odwiedziliśmy wspólnie Poznań, Niemcy, Anglię, Szwecję, Norwegię i słoneczną Italię. Inicjatywa była bardzo udana, o czym dowodził uśmiech uczestników, łyzy szczęścia, niekończące się opowieści o codzienności, podziękowania oraz czas trwania spotkań od godziny do nawet dwóch godzin.

Działania projektowe tj. tworzenie list osób i ich rodzin do kontaktu pracownicy rozpoczęli w pierwszej połowie maja i sukcesywnie kontaktowali się z w/w zarówno osobiście jak i telefonicznie, w celu opowiedzenia o planowanej inicjatywie, wytłumaczenia jak działanie ma wyglądać i motywowania do uczestnictwa. Powyższe rozeznanie i zbieranie uczestników do przedsięwzięcia dało dodatkową wartość dodaną tzn. szerszą wiedzę o klientach, ich rodzinach i wzajemnych relacjach.

W tym miejscu należy zaznaczyć, że pomimo niewielkiej liczby uczestników cele postawione w projekcie zostały osiągnięte. Na podstawie obserwacji pracowników socjalnych biorących udział w przedsięwzięciu można stwierdzić, że niniejsza inicjatywa niewątpliwie przyczyniła się do poprawy jakości życia seniorów i osób niesamodzielnych biorących udział w projekcie. Zrealizowano potrzebę kontaktu z bliską osobą, podzielenia się codziennością oraz przybliżono uczestnikom możliwości dzisiejszej technologii i zainspirowano do kolejnych spotkań on—line.

4. Projekt „Choinkowy zawrót głowy”

W 2021 roku, przygotowano i zrealizowano projekt pn. „Choinkowy zawrót głowy”. Projekt był skierowany do klientów Elbląskiego Centrum Usług Społecznych – w szczególności do świadczeniobiorców korzystających z pomocy realizowanej w Dziale Usług. Realizacja projektu odbywała się w okresie 01-24.XII.2021 r.

W tym czasie każdy pracownik socjalny odwiedzający swoich klientów oprócz niesienia pomocy i wykonywania swoich standardowych obowiązków miał w torbie upominek świąteczno – choinkowy, który wręczał osobie odwiedzanej. Upominki zostały pozyskane w

ramach projektu, dzięki wejściu we współpracę z ośrodkami wsparcia, szkołami i innymi chętnymi instytucjami, od sponsorów prywatnych i elbląskich przedsiębiorców. Darczyńcy zostali wymienieni na stronie internetowej Centrum.

Głównym celem projektu było wzmocnienie poczucia wartości seniora/osoby niesamodzielnej poprzez przełamanie poczucia osamotnienia zwłaszcza w okresie okołoswiątecznym. Wartością dodaną projektu było rozwinięcie w seniorach/osobach niesamodzielnych poczucia „bycia ważnym”, pewności siebie w kontakcie z innymi ludźmi, poczucia własnej wartości, a przede wszystkim sprawienie przyjemności poprzez podarunek świąteczny i rozmowę odbiegającą od codziennych spraw i obowiązków, a skupiającą się na tradycjach świątecznych oraz wspomnieniach rozmówcy dotyczących tego okresu.

W związku z bardzo dużym odzewem ze strony darczyńców ilość upominków świątecznych przekroczyła najśmielsze oczekiwania pracowników realizujących projekt. Z uwagi na powyższe, część ozdób można było przekazać seniorom również podczas „Targów Seniora” organizowanych przez Centrum Spotkań Europejskich „Światowid” na stoisku promującym Elbląskie Centrum Usług Społecznych oraz podczas tzw. „Choiniek” organizowanych przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych. Łącznie obdarowano 494 osoby.

5. Akcja „Maseczka dla mieszkańca Elbląga”

W związku z wciąż panującym zagrożeniem epidemicznym związanym z COVID-19 w miesiącu marcu br. rozdysponowano wśród seniorów i osób niesamodzielnych 1.500 szt. maseczek ochronnych. Maseczki zostały przekazane do Centrum w ramach akcji dystrybucji darmowych maseczek dla mieszkańców miasta z Agencji Rezerw Strategicznych.

6. „Kompleksowe usługi opiekuńcze dla osób starszych w Elblągu” - okres realizacji 1.04.2019 r. - 30.06.2021 r. Lider projektu: Stowarzyszenie Pomocy Humanitarnej „Lazarus”, partner: MOPS Elbląg. Cel – zwiększenie dostępu do usług społecznych dla grupy 42 seniorów w wieku od 60 roku życia z terenu Miasta Elbląg. Termin realizacji projektu został wydłużony do 31.07.2021 r.

W ramach projektu w 2021 r. przyjęto 3 zgłoszenia do objęcia wsparciem w formie usług interwencyjno-opiekuńczych. Osoby te miały możliwość skorzystania ze wsparcia psychologicznego i wsparcia dietetyka w miejscu zamieszkania. Ogółem w 2021 r. z usług interwencyjno- opiekuńczych skorzystało 8 osób (5 kobiet i 3 mężczyzn), w tym 5 osób które kontynuowały usługi od roku 2020.

Do 30.07.2021 r. organizowane były spotkania dla uczestników projektu z animatorem w Klubie Seniora oraz poza nim. Łącznie odbyło się 15 spotkań (60 godzin zajęć), w których uczestniczyło 11 seniorów, w tym 9 kobiet i 2 mężczyzn. W ramach spotkań klubowych odbywały się zajęcia integracyjne, treningi pamięci i koncentracji, zajęcia muzyczne, rękodzieła, IT z wykorzystaniem laptopa. Ponadto uczestnicy projektu wzięli udział w warsztatach umiejętności społecznych z psychologiem. Łącznie odbyło się 7 warsztatów (14 godzin zajęć), w których uczestniczyło 10 osób. Uczestnicy projektu mieli możliwość bezpłatnego wypożyczenia do domu sprzętu rehabilitacyjnego. Z tej możliwości w 2021 r. korzystało 13 osób. Osoby korzystające z usług interwencyjno-opiekuńczych korzystały m.in. z łóżka elektrycznego, materaca gąbkowego, wózka inwalidzkiego, a osoby korzystające z zajęć klubowych celem usprawnienia korzystały m.in. z rotorów, rowerków stacjonarnych, lamp rozgrzewających.

Projekt zakończono spotkaniem z uczestnikami w plenerze na terenie parku „Bażantarnia”, gdzie podsumowano dotychczasowe spotkania. Osobom, które ukończyły udział w projekcie zaproponowano możliwość brania udziału w spotkaniach Klubu Seniora w Elbląskim Centrum Usług Społecznych.

7. „Nasz senior”- okres realizacji 01.07.2020 r.-30.06.2021 r. Lider projektu: Stowarzyszenie Inicjatyw Rodzinnych w Komorowie Żuławskim. Partner: MOPS Elbląg. Cel- wzrost dostępności i objęcia usługami społecznymi 25 osób mieszkańców Elbląga w wieku powyżej 60 roku życia zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Formy wsparcia zaproponowane w projekcie obejmują pomoc sąsiedzką, poradnictwo w tym dla ofiar przemocy, teleopiekę, spotkania integracyjne, aktywności społecznej.

W 2021 r. w ramach projektu odbyły się 22 spotkania klubowe w Klubie Seniora w Elbląskim Centrum Usług Społecznych, z których korzystało średnio 15 osób. W ramach zajęć klubowych odbywały się warsztaty integracyjne, zajęcia edukacyjne, treningi pamięci i koncentracji, zajęcia muzyczne, zajęcia z zakresu IT, korzystania z nowych technologii. Zorganizowano również spotkanie informacyjne z pracownikami Elbląskiego Centrum Usług Społecznych w zakresie nabycia wiedzy na temat korzystania z PFRON, korzystania z usługi teleopieki, usług opiekuńczych i innych form wsparcia oferowanych przez Centrum zgodnie z potrzebami osób starszych i z niepełnosprawnościami.

Ponadto z udziałem uczestników projektu zorganizowano 2 imprezy dla społeczności lokalnej, tj. piknik z zabawą taneczną w miesiącu czerwcu oraz spotkanie świąteczne w miesiącu grudniu 2021 r.

Uczestnicy projektu mieli również możliwość korzystania z formy teleopieki polegającej na wypożyczeniu opaski na rękę. Z tej formy pomocy skorzystało 14 osób.

Osoby wymagające wsparcia w środowisku zamieszkania miały możliwość skorzystania z pomocy sąsiedzkiej. Z tej formy wsparcia w 2021 r. skorzystało 9 seniorów.

Projekt przewidywał również zajęcia usprawniające na basenie. Zajęcia zorganizowano na basenie w Centrum Rekreacji Wodnej „Dolinka”, z których skorzystało 10 osób. Uczestnikom projektu, którzy mieli kłopot z dotarciem na zajęcia, Partner projektu zorganizował dojazd z miejsca zamieszkania i z powrotem.

8. *„Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób starszych i ich rodzin w Elblągu”* – edycja 2. Okres realizacji 01.10.2020 r. - 30.09.2021 r. Cel – podniesienie aktywności społecznej i poprawa sytuacji rodzinnej 42 osób z terenu miasta Elbląg zagrożonych ryzykiem ubóstwa i/lub wykluczeniem społecznym z wielu powodów.

Działania kierowane są do osób w wieku od 60 roku życia. W ramach projektu w miesiącu maju wznowiono rozpoczętą w październiku 2020 r. rekrutację osób zainteresowanych udziałem w projekcie. Do udziału zakwalifikowano 42 osoby. Spośród 10 osób zgłoszonych przez Partnera projektu zakwalifikowano 2 osoby. W ramach projektu uczestnicy mieli możliwość korzystania z poniżej wymienionych form wsparcia:

- a) zajęcia aktywnej integracji społecznej, kulinarne, florystyczne, autoprezentacji, aktywności ruchowej, „wademecum starości- jak oswoić starość”, zajęcia IT,
- b) usługi wolontariacie i animacyjne- koło wolontariatu, „ciepły telefon”, inicjatywy lokalne, koło zainteresowań,
- c) usługi opiekuńcze/asystenckie dla osób starszych-opiekuńcze, instruktażowe w zakresie korzystania ze sprzętu rehabilitacyjnego, pomoc sąsiedzka,
- d) wsparcie psychologa,
- e) poradnictwo specjalistyczne.

W zajęciach i spotkaniach uczestniczyło 25 osób. Wszystkie zajęcia i warsztaty odbyły się na terenie ESPH „Lazarus” przy ul. Skrzydlatej.

Ponadto w ramach projektu uczestniczono raz w miesiącu w spotkaniach Zespołu Projektowego oraz raz na 3 miesiące w spotkaniach Grupy Sterującej w projekcie. Spotkania odbywały w siedzibach Lidera i Partnera projektu.

9. *Program „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”- edycja 2021. Program miał na celu świadczenie usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej na rzecz mieszkańców miasta, a także zapewnić wsparcie w wykonywaniu czynności codziennych oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym osób niepełnosprawnych, w szczególności: poprawy jakości życia osób niepełnosprawnych, głównie poprzez umożliwienie jak najbardziej niezależnego życia, zapewnienie wsparcia i pomocy adekwatnej do potrzeb, umożliwienie zaangażowania osób niepełnosprawnych w wydarzenia społeczne, kulturalne, rozrywkowe, sportowe itp.*

Umowa na realizację zadania zawarta została między Gminą Miasto Elbląg a Wojewodą Warmińsko-Mazurskim. Gmina otrzymała środki na realizację zadania w kwocie 83.522,70 zł. Środki pochodziły z Funduszu Solidarnościowego.

Program na terenie Elbląga realizowany był do dnia 31.12.2021 r. Usługi asystenta osobistego zlecone zostały organizacji pozarządowej, która w terminie od 15.07.2021 r. do 15.12.2021 r. zorganizowała i świadczyła usługi asystenta osobistego dla 15 osób z niepełnosprawnościami, w tym dla 2 dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności, 9 osób z niepełnosprawnościami w stopniu znacznym i 4 osób z niepełnosprawnościami w stopniu umiarkowanym. Każdy z uczestników skorzystał z 20 godzin miesięcznie indywidualnej asystentury. Usługi świadczyło 15 asystentów. Łącznie w programie asystenci wypracowali 1650 godzin usług. Zadanie realizowane było przez Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych. W wyniku realizacji usług asystenckich wśród uczestników nastąpił zauważalny wzrost samooceny, obniżył się lęk społeczny, nabyli większą motywację do wyjścia z domu, w miejsca publiczne, nastąpiła poprawa relacji rodzinnych. Usługi asystenta osobistego świadczone były zgodnie z indywidualnymi potrzebami poszczególnych uczestników Programu.

W miesiącu październiku 2021 r. opracowano wniosek na środki finansowe z Programu „Asystent osoby niepełnosprawnej”- edycja 2022 r. Zaplanowano realizację zadania na kwotę ogólną 135.818,10 zł w terminie od 01.01.2022 r. do 31.12.2022 r. dla 15 osób z niepełnosprawnościami, usługi asystentury osobistej od 01.03.2022 r. do 30.11.2022 r.

I.6. DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB BEZDOMNYCH.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina zobowiązana jest udzielić osobie bezdomnej schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania (odpowiedniego do pory roku) a za osobę bezdomną uważa się:

- osobę nie zamieszkującą w lokalu mieszkalnym (w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy) i nie zameldowaną na pobyt stały (w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych),
- osobę nie zamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

Szacuje się, że na dzień 31.12.2021 r. na terenie miasta przebywały 190 osoby bezdomne. Spośród tej grupy 156 osób skorzystało z pomocy instytucjonalnej (schronisko, noclegownia), a 23 osoby usamodzielnili się poprzez wynajęcie mieszkania lub pokoju. Nie wszyscy korzystają z pomocy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych i współpracujących instytucji i organizacji, dlatego precyzyjne określenie faktycznej liczby osób nie jest możliwe. Część osób bezdomnych nie regularnie korzysta z pomocy instytucjonalnej, mieszkając u znajomych lub rodziny. Ponadto we wskazanej grupie są osoby przebywające w przestrzeni publicznej, tj. planty, pustostany, altany ogrodowe, które nie są zainteresowane żadną formą pomocy.

Bezdomni są grupą osób, do której przez cały rok adresowane są działania pomocowe, aktywizujące i wspierające. Jednak zima jest okresem najtrudniejszym, dlatego też w tym czasie realizowane są działania szczególne, zmierzające do zapewnienia osobom bezdomnym zwiększonej liczby tymczasowych miejsc noclegowych, gorącego posiłku, odpowiedniej ilości ciepłej odzieży i obuwia, opału, środków czystości i higieny osobistej.

W okresie sprawozdawczym prowadzono działania dotyczące zabezpieczenia osób bezdomnych w okresie zimy. Pracownicy socjalni, wspólnie ze Strażą Miejską, odwiedzali miejsca gromadzenia się osób bezdomnych. W ramach akcji, miasto podzielone zostało na 4 rejony i odwiedziny prowadzono wg ustalonego harmonogramu wyjazdów.

W 2021 roku zrealizowano 21 wyjazdy monitorując miejsca Niemieszkalne, w których przebywają lub mogą przebywać osoby bezdomne, które nie wyrażają zgody na udzielenie pomocy instytucjonalnej. Podczas wyjazdów podejmowano stosowne działania zapobiegawcze i interwencyjne, w zależności od sytuacji i bieżących potrzeb. Na bieżąco uaktualniano mapę miejsc Niemieszkalnych, która służy monitorowaniu i diagnozowaniu sytuacji osób bezdomnych.

W okresie sprawozdawczym wydano 55 skierowań na posiłek do Jadłodajni CARITAS (w tym 44 skierowania wydane przez Zespół ds. Bezdomności i 11 skierowań

wydanych przez streetworkera). Jadłodajnia zapewniała jeden gorący posiłek w ciągu dnia od poniedziałku do soboty włącznie, a na niedzielę wydawała suchy prowiant.

Ponadto, w 2021 roku na podstawie rozeznania pracowników socjalnych osoby bezdomne korzystały także z takich form pomocy jak:

- 1) ECUS skierował 115 mężczyzn do placówek celem udzielenia schronienia wraz z dożywianiem, w tym 16 mężczyzn zostało objętych pomocą w placówkach z usługami (Schronisko dla Osób Bezdomnych w Elblągu (bez noclegowni i ogrzewalni) oraz placówek poza terenem Elbląga),
- 2) ECUS skierował 12 kobiet do placówki poza Elblągiem celem udzielenia schronienia wraz z dożywianiem, w tym 8 kobiet zostało objętych pomocą usługową (Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne „PROMETEUSZ” w Gdańsku),
- 3) zasiłki pieniężne z ECUS, w tym:
 - zasiłek stały przyznano 24 osobom,
 - zasiłek okresowy przyznano 16 osobom,
 - zasiłek celowy na żywność przyznano 5 osobom,
 - zasiłek celowy na opał przyznano 4 osobom,
 - zasiłek celowy na zakup leków przyznano 21 osobom,
 - zasiłek celowy na zakup odzieży przyznano 19 osobom,
 - zasiłek celowy inny (na środki czystości, bieliznę) przyznano 30 osobom,
 - zasiłek celowy na pokrycie kosztów transportu przyznano 1 osobie.

W roku 2021 Centrum kontynuowało zadania dot. aktywizacji i reintegracji osób bezdomnych. Jednym z etapów w procesie reintegracji społecznej osób bezdomnych jest mieszkanie treningowe.

Okres pobytu w mieszkaniu treningowym trwa 2 lata. Docelowo zakłada się, że po zakończeniu okresu usamodzielniania w mieszkaniu treningowym i uzyskaniu pozytywnej opinii Społecznej Komisji Mieszkaniowej, osoby te zostaną umieszczone na liście przydziału mieszkań z zasobów gminy.

W 2021 roku w mieszkaniu treningowym zamieszkiwały łącznie 3 osoby bezdomne. Jeden z mieszkańców otrzymał propozycję przyznania mieszkania z zasobów gminy, którą przyjął.

I.6.1. Realizacja projektu „Program pomocy osobom bezdomnym korzystającym z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu”

W 2021 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych realizowało ponownie projekt „Program pomocy osobom bezdomnym korzystającym z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu” w ramach standardu wychodzenia z bezdomności. Głównym celem projektu było zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych poprzez podjęcie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu uzależnienia wśród osób bezdomnych.

Środki w wysokości 19.210 zł na realizację projektu Elbląskie Centrum Usług Społecznych pozyskało z MPPIRPA. Projekt był realizowany w okresie od sierpnia 2021 r. do grudnia 2021 r.

Zrealizowało w ramach projektu następujące działania w ramach standardu wychodzenia z bezdomności:

1. Standard Streetworkingu

W ramach tego standardu Elbląskie Centrum Usług Społecznych zatrudniło na umowę zlecenie streetworkera. Jego zadaniem było podejmowanie działań wobec osób w kryzysie bezdomności znajdujących się poza systemem pomocy instytucjonalnej tj. przebywających na ulicach, klatkach schodowych, w zabudowach śmietnikowych, plantach, rodzinnych ogródkach działkowych. Streetworker informował osoby bezdomne o możliwościach skorzystania z pomocy, motywował do zmiany stylu życia i funkcjonowania tych osób przebywających w dotychczasowych środowiskach, towarzyszył w trakcie załatwiania różnych spraw, na bieżąco dokonywał aktualizacji mapy miejsc niemieszkalnych.

W trakcie swojej pracy streetworker nawiązał kontakt z 30 osobami, w tym z 26 mężczyznami oraz 4 kobietami.

2. Standard Pracy Socjalnej

Pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych udzielali kompleksowej pomocy osobom w kryzysie bezdomności przebywającym w przestrzeni publicznej, monitorowali potrzeby bytowe, budowali zaufanie i utrzymywali relacje, dzięki którym mogą pozyskać wiedzę nt. funkcjonowania w dotychczasowych środowiskach, gdyż barierą u osób w kryzysie bezdomności, niezależnie od fazy bezdomności jest „nic o nas, bez nas”. Ponadto w ramach swoich obowiązków udzielali pomocy finansowej, dbali by mogli skorzystać z gorącego posiłku, skorzystać z kąpieli, pomagali w załatwianiu różnych spraw urzędowych, uzyskaniu dokumentu tożsamości, ubezpieczenia zdrowotnego, ustalali termin wizyty lekarskiej, jak również podejmowali natychmiastowe działania interwencyjne w sytuacjach kryzysowych (zagrożenie zdrowia lub życia) zgłaszanych m.in. przez mieszkańców naszego miasta.

3. Standard Mieszkalnictwa

W 2021 r. wśród osób bezdomnych w ramach usamodzielnienia zaproponowano zamieszkanie w mieszkaniu treningowym 1 osobie.

4. Standard Partnerstwa Lokalnego

Pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych w 2021 r. kontynuowali wypracowaną współpracę mającą na celu podejmowanie wspólnych działań z przedstawicielami instytucji i stowarzyszeń, których zadaniem jest wspieranie osób w kryzysie bezdomności przebywających na terenie Gminy Miasta Elbląg.

5. Standard Zdrowia

Osoby bezdomne na każdym etapie procesu usamodzielnienia mogą skorzystać ze wsparcia psychologicznego oraz terapeutycznego.

W ramach projektu zawarto 72 kontrakty socjalne. Z uwagi pandemię wsparcie psychologiczne i terapeutyczne było ograniczone, bądź odbywało się zdalnie.

6. Standard Zatrudnienia i Edukacji

Działania pracowników socjalnych w ramach tego standardu miały na celu aktywizację społeczną i zawodową osób bezdomnych. W ramach prowadzonej pracy socjalnej 4 osoby skierowano do CIS.

Podczas projektu prowadzono szeroką akcję informacyjną na temat pomocy osobom bezdomnym. Mieszkańcy Elbląga zostali poinformowani o podejmowanych działaniach na rzecz osób bezdomnych, dowiedzieli się gdzie mogą zgłosić informacje na temat osoby bezdomnej, jaka mogą otrzymać pomoc i gdzie jest ona świadczona. Aby uczulić mieszkańców na problematykę bezdomności zlecono wydruk ulotek i plakatów, które zostały umieszczone na wiatkach przystankowych, autobusach komunikacji miejskiej oraz Rodzinnych Ogrodach Działkowych. Umieszczone zostały również na stronie internetowej: www.ecus.pl. Dodatkowo przygotowany został spot informacyjny, który emitowany był w mediach lokalnych.

Ponadto Elbląskie Centrum Usług Społecznych zatrudniło na umowę zlecenie trenera usamodzielniania, tzw. coacha. Jego zadaniem było monitorowanie usamodzielnianych osób bezdomnych mieszkających w mieszkaniu treningowym poprzez prowadzenie treningu budżetowego, odbudowy więzi rodzinnych, poprawy własnego wizerunku. Coach towarzyszył i wspierał osoby usamodzielniane w procesie zdrowienia.

Bezdomność jest procesem niezwykle skomplikowanym. Trudności w dotarciu do głównej przyczyny bezdomności są związane przede wszystkim z faktem, iż sam problem bezdomności jest niezwykle złożony. Przyczyn bezdomności jest wiele, wynikają one z różnych uwarunkowań, niejednokrotnie wzajemnie powiązanych, np. nie mogą uregulować długów, popadają w konflikt z prawem, sięgają często po alkohol czy narkotyki. Swym postępowaniem wywołują trudne problemy rodzinne, małżeńskie. Niejednokrotnie kończy się to eksmisją z mieszkania. W przeważającej większości grupa ta dotknięta jest problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, powodującymi daleko posuniętą degradację społeczną. Dlatego też konieczne jest kontynuowanie projektu w bieżącym roku.

I.7. WSPIERANIE RODZINY

Zgodnie z wymogami Ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w roku 2021 funkcjonował „Elbląski program wspierania rodziny oraz rozwoju systemu pieczy zastępczej na lata 2021-2023”, którego koordynacją zajmowało się Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

Pogram ma za zadanie wspierać rodziców biologicznych dziecka przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a w szczególności, kładzie nacisk na wsparcie udzielane rodzinie naturalnej przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej oraz działania profilaktyczne skierowane na zapobieganie umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej i w rodzinie zastępczej.

Przyjęty Uchwałą Rady Miejskiej z dnia 18 marca 2021 r. program na lata 2021-2023 jest odpowiedzią na realizowane działania w ramach „Strategii rozwiązywania problemów społecznych w Elblągu 2020+”. Program wskazuje kierunki działań w zakresie rozwoju systemu pieczy zastępczej tj. w zapewnieniu odpowiedniej liczby miejsc w rodzinnych i instytucjonalnych formach opieki zastępczej, stworzeniu odpowiednich warunków do przebywania dzieci oraz zatrudnienia specjalistów pracujących z dzieckiem i rodziną, wyposażonych w odpowiednią wiedzę i umiejętności. Wskazuje na konieczność umieszczenia dziecka pozbawionego opieki rodziców w placówce opiekuńczo – wychowawczej, dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej oraz w przypadku braku możliwości zapewnienia temu dziecku opieki w rodzinnej pieczy zastępczej. W programie zawarto również działania jakie należy podejmować z rodzicami biologicznymi dziecka po zabraniu go z domu, żeby zwiększyć jego szanse powrotu do rodziny naturalnej oraz działania na rzecz usamodzielnianych wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo - wychowawcze lub rodziny zastępcze. Ponadto wskazuje na działania jakie podejmowane są przez ośrodek adopcyjny, by właściwe i skuteczne prowadzone były procedury przysposobienia. Elbląskie Centrum Usług Społecznych prowadzi coroczną ewaluację programu. Zbierane są dane porównawcze za 2021 r. od instytucji zaangażowanych w realizację programu, aby przygotować ewaluację programu za rok 2021, która zostanie przedstawiona Prezydentowi Miasta Elbląga po wcześniejszym zaopiniowaniu przez Komisję Zdrowia i Spraw Społecznych Rady Miejskiej w Elblągu.

I.7.1. Praca z rodziną

Jednym z priorytetów Elbląskiego Centrum Usług Społecznych było utrzymywanie dzieci w ich naturalnym środowisku i wzmocnienie działań profilaktycznych, w tym doskonalenie metod pracy z rodziną biologiczną na rzecz pozostawienia w niej dziecka lub powrotu do rodziny dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Dlatego też, aby zapobiegać rozwojowi patologicznych sytuacji w rodzinach, tut. Centrum wprowadzało niezbędne działania zmierzające w kierunku wzmocnienia kompetencji rodzicielskich.

I.7.1.1. Asystentura rodziny

Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną za jej zgodą i z jej aktywnym udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy. Celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowywanie dzieci. Jego głównym zadaniem jest niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny lub umożliwienie jak najszybszego powrotu dziecka z pieczy zastępczej do rodziców.

Asystent do rodziny przydzielany jest przez Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, na podstawie wywiadu środowiskowego przeprowadzonego przez pracownika socjalnego, w którym potwierdza występowanie trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych przez rodzinę.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej liczba rodzin, z którymi jeden asystent rodziny może w tym samym czasie prowadzić pracę, jest uzależniona od stopnia trudności wykonywanych zadań, jednak nie może przekroczyć 15 rodzin.

W okresie sprawozdawczym z powodu problemów w prawidłowym sprawowaniu funkcji rodzicielskich i zagrożeniu bezpieczeństwa dzieci, objęto 122 rodziny wsparciem asystenta rodziny. Liczba rodzin objętych po raz kolejny wsparciem asystenta rodziny - 2

Na koniec grudnia 2021 r. asystenturą były objęte 94 środowiska. Psycholodzy Centrum w rodzinach objętych asystenturą rodziny sporządzili 69 diagnoz psychofizycznych dzieci. Diagnozy są wykorzystywane przez asystentów do pracy z rodziną.

Do kluczowych osiągnięć i sukcesów pracy asystentów rodziny należy zaliczyć przede wszystkim poprawę jakości funkcjonowania rodzin, tj.

- poprawa relacji w rodzinie – 18 rodzin,
- uczestnictwo w terapii specjalistycznej – 3 rodzin,
- wzrost świadomości wychowawczej rodziców, podniesienie kompetencji opiekuńczo - wychowawczych – 32 rodziny,
- poprawa sytuacji szkolnej dzieci – 16 rodzin,
- poprawa higieny i warunków mieszkaniowych – 23 rodziny,
- uczestnictwo w warsztatach, kursach – 20 rodzin,
- atrakcyjne spędzanie czasu wolnego z dziećmi – 16 rodzin,
- podjęcie zatrudnienia – 11 rodzin,
- poprawa zabezpieczania potrzeb dziecka – 22 rodziny,
- poprawa relacji i komunikacji – 20 rodzin,
- uczestnictwo dzieci w zajęciach przedszkolnych – 20 rodzin,
- poprawa sytuacji zdrowotnej rodzin – 11 rodzin,
- uczestnictwo w spotkaniach z psychologiem – 9 rodzin,
- poprawa prowadzenia gospodarstwa domowego – 24 rodziny,
- współpraca z rodziną – 53 rodziny.

Od stycznia do grudnia 2021 r. zakończono współpracę z 28 rodzinami tj.:

- z 4 rodzinami asystent zakończył swoją pracę z uwagi na osiągnięty cel, czyli poprawie uległo funkcjonowanie rodzin objętych wsparciem przez tutejsze Centrum,
- z 12 rodzinami zakończono pracę asystenta rodziny z powodu braku współpracy ze strony klientów,
- z 8 rodzinami ze względu na brak efektów pracy,
- z 4 rodzinami ze względu na wyjazd z Elbląga.

Asystenci rodziny pracowali z 15 rodzinami nad powrotem dzieci z pieczy zastępczej pod opiekę rodziców naturalnych, w wyniku tego 8 dzieci powróciło pod opiekę 3 rodzin naturalnych. W 12 rodzinach nadal trwa praca asystenta rodziny pod kątem powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych z pieczy zastępczej.

Dla poprawy funkcjonowania rodzin asystenci współpracują z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi i tak w 2021 r. asystenci korzystając z ich oferty kierowali rodziny na warsztaty dla rodziców, terapie rodzinne, logopedyczne w Poradniach Psychologiczno - Pedagogicznych, do Centrum Wolontariatu, do Centrum Mediacji i Aktywizacji Społecznej, do Towarzystwa Przyjaciół Dzieci, oraz do programów realizowanych przez organizacje pozarządowe. np. Centrum Integracji Społecznej.

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. skierowano do Sądu 37 wniosków o wgląd w sytuację opiekuńczo-wychowawczą dziecka lub dzieci objętych wsparciem asystenta rodziny.

W związku z przekazaniem darmowych komputerów przez EPEC, asystenci wytypowali 7 rodzin, które otrzymały ww. sprzęt. Dodatkowo w grudniu 2021 r. 12 rodzin asystenckich otrzymało paczki żywnościowe z PFRON.

I.7.1.2. Warsztaty dla rodziców

W 2021 r. zorganizowano edycję warsztatów podnoszących kompetencje opiekuńczo - wychowawcze dla rodziców, w których uczestniczyli rodzice biologiczni, którzy chcieli

podnieść swoje kompetencje rodzicielskie. Na warsztatach omawiano postawy rodzicielskie i ich konsekwencje, kompetencje rodzicielskie, które są kluczowe dla prawidłowego wypełniania roli rodzica, sytuacje trudne wychowawczo i ich rozwiązywanie, samoregulacja dziecka i dorosłego oraz budowanie i korzystanie z zasobów w procesie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi. Zajęcia trwały od 12 października 2021 r. do 16 listopada 2021 r. (5 spotkań). Do udziału skierowano 14 osób. W spotkaniach uczestniczyło 13 osób. Osobą prowadzącą był psycholog.

Zostały zorganizowane również warsztaty pt. „Odzyskać dziecko”, które trwały od 20 października 2021 r. do 03 listopada 2021 r. (3 spotkania). Zajęcia były przeznaczone dla rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej. Zakres tematyczny obejmował bezpośrednie i długoterminowe konsekwencje odebrania dziecka, odbudowę prawidłowej relacji rodzica z dzieckiem, działania rodzica na rzecz prawidłowych relacji rodzica z dzieckiem oraz budowanie i korzystanie z zasobów w procesie radzenia sobie z sytuacjami trudnymi. Do udziału skierowano 17 osób. W warsztatach uczestniczyło 5 osób. Osobą prowadzącą również był psycholog.

I.8. REHABILITACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Od dnia 1 lipca 2021 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych przejęło do realizacji zadania z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

W ramach realizacji zadania przyjęto 1.572 wnioski, w tym:

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny 1.162 wnioski, z czego 1.088 rozpatrzonych pozytywnie,
- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym 251 wnioski, z czego 201 rozpatrzonych pozytywnie,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 152 wnioski, z czego 110 rozpatrzonych pozytywnie,
- dofinansowanie do sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych 6 wniosków, wszystkie wnioski rozpatrzone pozytywnie,
- dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla osób prawnych 1 wniosek rozpatrzony pozytywnie.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 1.790.390,85 zł, w tym:

- dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny 994.468,79 zł,
- dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym 257.671 zł,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się 496.751,06 zł,
- dofinansowanie do sportu, kultury i turystyki osób niepełnosprawnych 29.500 zł,
- dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla osób prawnych 12.000 zł.

W ramach programu Aktywny Samorząd w okresie od marca do listopada 2021 r. przyjęto łącznie 108 wniosków, z czego:

- 86 wniosków rozpatrzono pozytywnie, w tym 61 wniosków zrealizowano i wypłacono dofinansowanie,
- 15 wniosków rozpatrzono negatywnie,
- 7 wniosków pozostawiono bez rozpatrzenia.

W ramach programu Wyrównywanie różnic między regionami w 2021 nie przyjęto żadnego wniosku.

Ponadto w 2021 roku Elbląskie Centrum Usług Społecznych realizowało dodatkowe wsparcie dla osób niepełnosprawnych w związku z ogłoszonym na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanem epidemii wywołanym wirusem SARS-Cov-2 w ramach programu „Pomoc osobom niepełnosprawnym poszkodowanym w wyniku żywiołu lub sytuacji kryzysowych wywołanych chorobami zakaźnymi”. Wydatkowane środki w wysokości 74.999,85 zł pochodziły z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Adresatami wsparcia były osoby z niepełnosprawnością oraz seniorzy/ osoby niesamodzielne, które mają orzeczoną niepełnosprawność lub niezdolność do pracy

W celu realizacji wsparcia podjęto następujące działania:

1. Przygotowano zestawienie artykułów żywnościowych do paczek.
2. Przeprowadzono rozeznanie rynku w celu wyłonienia wykonawcy usługi przygotowania i sukcesywnej dostawy paczek – w dniach od 24.11.2021 r. do 29.11.2021 r. Koszt jednej paczki 150 zł.
3. W dniu 2 grudnia 2021 r. wyłoniono wykonawcę paczek, przygotowano umowę na realizację usługi.
4. W dniu 2 grudnia 2021 r. złożono wniosek o wsparcie służb sanitarnych oraz samorządy terytorialnego przez Siły Zbrojne RP (Brygady Obrony Terytorialnej). Wniosek został odrzucony.
5. Zorganizowano dystrybucję paczek z wykorzystaniem zasobów Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, tj. zaangażowanie pracowników socjalnych oraz dwóch kierowców przez 3 dni i jeden przez 1 dzień oraz z pomocą Straży Miejskiej (jeden samochód przez 3 dni). Bezpośrednio do domu paczki dowieziono 216 osobom niepełnosprawnym.
6. Zorganizowano również dystrybucję paczek w siedzibie Elbląskiego Centrum Usług Społecznych dla 284 osób niepełnosprawnych.
7. Pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych przygotowali Kartkę z życzeniami Prezydenta Miasta, która została dołączona do każdej paczki.

Łącznie w realizację zadania było zaangażowanych 28 pracowników Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

I.9. KARTA DUŻEJ RODZINY

I.9.1. Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny

Od dnia 1 lipca 2021 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych przejęło do realizacji zadania z zakresu Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

Rządowy program **dla rodzin wielodzietnych "Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny"** realizowany jest na podstawie Ustawy z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny.

Zadania wynikające z w/w ustawy są zadaniami Rządu z zakresu polityki rodzinnej. Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek dla rodzin 3+, oraz dla osób dorosłych, które posiadały lub posiadają co najmniej troje dzieci. System zniżek obowiązuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Karta ułatwia rodzinom, odbiorcom dostęp do kultury, aktywnego spędzania czasu oraz obniża koszty codziennego życia.

Wnioski o wydanie Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny przyjmowane są w Punkcie Przyjęć Klienta ECUS, następnie wprowadzane są do programu informatycznego SI KDR i przesyłane do Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych w Warszawie, która zajmuje się produkcją i drukowaniem imiennych kart dla każdego członka rodziny. Wyprodukowane karty przesyłane są do ECUS i są wydawane wnioskodawcom.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wpłynęły 343 wnioski o przyznanie Ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny, zostało zamówionych 860 kart. W okresie sprawozdawczym rodzinom wielodzietnym zostało przyznanych 860 Ogólnopolskich Kart Dużej Rodziny. W stosunku do roku 2020 wzrosła ilość złożonych wniosków o 49, natomiast ilość wydanych kart wzrosła o 307.

I.9.2. Elbląska Karta Dużej Rodziny

Od dnia 1 lipca 2021 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych przejęło do realizacji zadania z zakresu Elbląskiej Karty Dużej Rodziny.

Wnioski o wydanie lokalnej „Karty Dużej Rodziny” do 30 czerwca 2021 r. składane były w Departamencie Zdrowia i Spraw Społecznych, natomiast od 01 lipca 2021 r. składane są w Punkcie Przyjęć Klienta Elbląskiego Centrum Usług Społecznych.

W 2021 r. przyjętych zostało 441 wniosków, natomiast wydanych zostało 2.296 kart.

Na realizację zadania z budżetu Miasta wydatkowana została łączna kwota 155.194,72 zł.

Zestawienie liczby wniosków i liczby kart za lata 2017 – 2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab. 5. Zestawienie liczby wniosków i liczby kart za lata 2017 – 2021

	Liczba wniosków o wydanie Karty Dużej Rodziny po raz pierwszy	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny po raz pierwszy	Liczba wniosków o przedłużone Karty Dużej Rodziny (dla całej rodziny)	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny z tyt. Przedłużenia terminu
2017 r.	112	610	431	2 155
2018 r.	157	688	388	1 940
2019 r.	146	759	329	1 645
2020 r.	75	395	260	1 300
2021 r.	127	664	314	1 632
Razem	1 630	8 378	2 254	11 332

Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w 2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab. 6. Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w 2021 r.

Lp.	Jednostka/ rodzaj ulgi	Liczba osób	Koszt w zł	Analiza w stosunku do 2020 roku
1	Zakup biletu imiennego miesięcznego KDR dla dzieci i młodzieży na przejazdy komunikacją miejską w Strefie I	378 osób łącznie 1 628 biletów.	8 140 zł	spadek o 127 osób.
2	Ulga 25% od opłaty za pobyt dziecka w żłobkach miejskich	48	7 682,50 zł	spadek o 311 osób
	- Żłobek Miejski Nr 2	24	3 062,50 zł	
	- Żłobek Miejski Nr 4	13	2 415 zł	
	- Żłobek Miejski Nr 5	11	2 205 zł	
3	Całkowite zwolnienie z opłaty za pobyt dziecka w przedszkolu, dla którego organem prowadzącym jest Gmina Miasto Elbląg, ponad czas przeznaczony na realizację podstawy programowej	306	94 844,00 zł	wzrost o 15 dzieci
4	Letni i zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży organizowany przez szkoły prowadzone przez Gminę Miasto Elbląg	101	3 770 zł	wzrost o 18 osób
	- półkolonie	74	2 960 zł	spadek o 9 osób
	- półzimowisko	27	810 zł	wzrost o 27 osób
5	Centrum Sztuki Galeria EL	1	100 zł	
5	Muzeum Archeologiczno-Historyczne	695	5 414 zł	wzrost o 217 osób
6	Elbląska Orkiestra Kameralna	Nie skorzystano z oferty		spadek o 284 osób

7	Biblioteka Elbląska im. C. Norwida	wstęp wolny		
8	Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	5 412	35 244,22 zł	spadek o 968 osób
	- Centrum Rekreacji Wodnej Dolinka, ul. Moniuszki 25	4 126	28 341,12	spadek o 437 osób
	- Kryta Pływalnia przy ul. Robotniczej 68	36	167,10 zł	spadek o 64 osoby
	- Kryte lodowisko Helena, ul. Karowa 1	785	5 043 zł	spadek o 906 osób
	- Tor wrotkarsko-łyżwiarski "Kalbar"	465	1 693 zł	wzrost o 439 osób
	+ w sezonie zimowym (ślizgawki)	431	1 458 zł	
	+ na kortach tenisowych	34	235 zł	
	Razem	6 941	155 194,72 zł	

Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w latach 2017-2021 r. przedstawia poniższa tabela.

Tab.7. Zestawienie kosztów realizacji Elbląskiego Programu Karta Dużej Rodziny w latach 2017-2021

Lp.	Rok	Koszty w zł
1	2017	344 227,64
2	2018	300 848,39
3	2019	255 208,39
4	2020	167 455,32
5	2021	155 194,72 zł
	Razem	2.045.408,37 zł

W stosunku do roku 2020 nastąpiło zmniejszenie wydatków o kwotę 12 260,60 zł.

I.10. PODEJMOWANIE DODATKOWYCH DZIAŁAŃ W ZWIĄZKU Z EPIDEMIĄ COVID-19

W związku z sytuacją epidemiczną rok 2021 był rokiem bardzo trudnym. Dlatego też w trosce o mieszkańców Elbląga Elbląskie Centrum Usług Społecznych podejmowało dodatkowe działania, w tym:

1. bieżące informowanie klientów na temat punktów odbioru maseczek na terenie Elbląga.
2. przyznawanie pomocy rzeczowej w formie maseczek
3. w okresie od stycznia 2021 r. do czerwca 2021 r. w związku z nauką zdalną uczniów w placówkach oświatowych w związku z pandemią COVID-19 – udzielano pomocy w formie zasiłku celowego na zakup produktów żywnościowych.
4. udzielanie wsparcia oraz porad dla osób przebywających w kwarantannie zbiorowej bądź izolacji domowej zgłaszających potrzebę pomocy indywidualnie, poprzez instytucje, i aplikację „Kwarantanna domowa” w godzinach pracy Centrum oraz od poniedziałku do piątku od godz. 15.30 -19.00 oraz w dni wolne od pracy od 7.30 do godz. 19.00.

Od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. :

- przeprowadzono 5 wywiadów z osobą przebywającą w kwarantannie,
- udzielono 55 porad osobom przebywającym w kwarantannie,
- wydano 9 paczek żywnościowych (paczki weekendowe),
- 5. współpraca ze Strażą Miejską w Elblągu w zakresie dystrybucji paczek żywnościowych dla osób przebywających w kwarantannie.
- 6. współpraca z Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego w Elblągu celem zabezpieczenia produktów żywnościowych (tzw. paczki weekendowe) dla osób w kwarantannie po godzinach pracy Centrum oraz w dni wolne.
- 7. weryfikacja w Państwowym Powiatowym Inspektoracie Sanitarnym w Elblągu odbywanie kwarantanny w lokalach mieszkalnych dla pracowników Centrum przed wejściem w środowisko.

I.11. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PROJEKTU „NOWOCZESNY I SKUTECZNY MIEJSKI OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W ELBLĄGU”

Dnia 30 września 2019 r. podpisana została umowa o dofinansowanie w kwocie 890.400 zł projektu Nowoczesny i skuteczny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu ze środków Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Celem projektu była poprawa obsługi klienta i podniesienie jakości świadczonych usług w Elbląskim Centrum Usług Społecznych poprzez oddzielenie prowadzenia postępowania administracyjnego od wykonywania pracy socjalnej i świadczenia usług socjalnych. Zmiany zostały wprowadzone dnia 15.09.2020 r.

W 2021 r. w ramach projektu:

1. zaktualizowano narzędzia i standardy pracy socjalnej, usług socjalnych i zasady współpracy i obiegu dokumentów pomiędzy pracownikami socjalnymi,
2. opracowano Raport ex-post, tj. Raport na zakończenie realizacji projektu,
3. sporządzano wnioski o płatność zgodnie z harmonogramem płatności w części merytorycznej,
4. zrealizowano szkolenia specjalistyczne dla pracowników socjalnych i kadry kierowniczej:
 - 1) *TEAM UP* z powodu pandemii COVID - 19 szkolenie dokończono w formie zdalnej w lutym 2021 r. Uczestniczyło w nim 18 osób
 - 2) *Pakiet 2* - szkolenia dla pracowników socjalnych ds. pracy socjalnej
 - a) Techniki i metody pracy z osobami w opozycji – pierwsza grupa 6 osób, druga grupa 7 osób, łącznie 13 osób.
 - 3) *Pakiet 4* - szkolenia dla kadry kierowniczej:
 - a) „Zarządzanie zasobami dla kadry kierowniczej” – w szkoleniu uczestniczyło 12 osób
 - 4) „*Budowanie wizerunku Ośrodka*” w tym:
 - a) szkolenie zorganizowane w formie zdalnej dla 5 grup, w którym uczestniczyło 70 osób
 - b) przeprowadzenie przez „Tajemniczego Klienta” 10 rozmów telefonicznych i dwóch wizyt w Punkcie Przyjęć Klienta
 - 5) „*Trening asertywności*” szkolenie zorganizowane w formie zdalnej dla 5 grup, w którym uczestniczyły 72 osoby
5. zrealizowano superwizję dla pracowników socjalnych. Uczestniczyły w niej 54 osoby.
 - 1) Superwizja indywidualna - odbywała się w formie stacjonarnej. Łącznie w czasie trwania projektu przeprowadzono 318 godzin
 - 2) Superwizja grupowa – w miesiącach wrzesień i październik odbywała się w formie stacjonarnej, od stycznia do kwietnia 2021 r. w formie zdalnej. Łącznie w czasie trwania projektu przeprowadzono 126 godzin.

I.12. DODATKI MIESZKANIOWE.

W Centrum realizowane jest zadanie przyznawania dodatków mieszkaniowych, a decyzje administracyjne wydawały z upoważnienia Prezydenta Miasta, Dyrektor i Zastępca Dyrektora ECUS.

Dodatki mieszkaniowe są świadczeniami obligacyjnymi, pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych ustawą z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Ustawa określa również sposób ustalania wysokości przyznawanych dodatków mieszkaniowych. Wpłata dodatków mieszkaniowych jest wydatkiem budżetu planowanym w dz.852 - Opieka społeczna - rozdz. 85215 § 3110 - świadczenia społeczne. W 2021 r. na ten cel wydatkowano kwotę 3.973.365,54 zł.

W okresie styczeń – grudzień 2021 roku:

- 1) wpłynęło 3.278 wniosków o przyznanie dodatku mieszkaniowego, a w sprawach dodatków mieszkaniowych wydano 3.365 decyzji administracyjnych, w tym:
 - 3.074 decyzje przyznające świadczenia,

- 177 decyzji odmownych, w tym: 139 odmów ze względu na przekroczenie kryterium dochodowego, 24 odmowy ze względu na nadmetraż, 7 odmów z powodu braku tytułu prawnego do zajmowanego lokalu i 7 odmów z innego powodu,
- 21 decyzji umarzających postępowanie,
- 17 decyzji wstrzymujących wypłatę przyznanych dodatków,
- 8 decyzji wznowienia wypłaty świadczeń (po uregulowaniu zaległości czynszowych),
- 63 decyzje wygaszające (m. in. ze względu na wykup lokalu, zamianę lokalu lub zgon wnioskodawcy),
- 5 innych decyzji.

W związku z COVID-19 wydano łącznie 40 decyzji w tym:

- 5 decyzji odmawiających dodatku mieszkaniowego powiększonego o dopłatę do czynszu
- 2 decyzje przyznające dodatek mieszkaniowy powiększony o dopłatę do czynszu
- 35 decyzji przyznających dodatek mieszkaniowy z mocą wsteczną
- 1 umorzenie postępowania,
- 1 odmowa dodatku mieszkaniowego z mocą wsteczną

2) wnioski o dodatek mieszkaniowy złożyło 3.063 gospodarstw domowych w tym:

- 1.556 jednoosobowych gospodarstw
- 606 dwuosobowych gospodarstw
- 350 trzyosobowych gospodarstw
- 313 czteroosobowych gospodarstw
- 149 pięcioosobowych gospodarstw
- 89 sześcioosobowych + więcej gospodarstw

Zaznaczyć należy, że dodatek mieszkaniowy przyznawany jest na okres 6 miesięcy.

3) przyznano ogółem 17.865 dodatków mieszkaniowych, w tym:

- 7.950 świadczeń na rzecz użytkowników mieszkań tworzących mieszkaniowy zasób gminy,
- 4.712 świadczeń na rzecz użytkowników mieszkań spółdzielczych,
- 5.203 świadczenia na rzecz użytkowników innych lokali (TBS, wspólnoty, PKP, WAM i inne).

4) średnia wysokość dodatku mieszkaniowego w 2021 r. wyniosła **222,41 zł** i pozostaje wyższa o ok. 10 zł w stosunku do średniego dodatku mieszkaniowego z roku 2020.

Wzrost wydatków na dodatki mieszkaniowe zaobserwowano w II połowie 2021 r. Wzrost wydatków spowodowana jest zmianą ustawy o dodatkach mieszkaniowych, która weszła w życie od 01.07.2021 r. Główną zmianą w ustawie mającą wpływ na wydatki poniesione na realizację zadania jest zmiana sposobu wyliczania dochodu rodziny.

I.13. DODATKI ENERGETYCZNE

Od dnia 01.07.2021 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych w Elblągu przejęło z Departamentu Zdrowia i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego realizację zadania w zakresie dodatków energetycznych. Pracownicy ECUS prowadzą postępowanie administracyjne i przygotowują projekty decyzji na podpis Prezydenta Miasta.

W okresie od lipca do grudnia 2021 r. przyjęto 177 wniosków na dodatek energetyczny i wydano 175 decyzji administracyjnych. Od żadnej z wydanych decyzji nie wniesiono odwołania do Samorządowego Kolegium Odwoławczego.

W okresie od lipca do grudnia 2021 roku przyznano 755 dodatków energetycznych:

- 439 dla gospodarstw jednoosobowych,
- 268 dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób,
- 48 dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób.

Na realizację zadania wydatkowano kwotę 10.774,43 zł

- dla gospodarstw jednoosobowych 5.307,51 zł,
- dla gospodarstw składających się z 2 do 4 osób 4.499,72 zł,
- dla gospodarstw składających się z co najmniej 5 osób 967,20 zł.

CZĘŚĆ II

DZIAŁALNOŚĆ

POWIATOWEGO ZESPÓŁU DS. ORZEKANIA O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI.

II.1. Sprawy organizacyjno-prawne i zadania PZds.OoN.

Przy Elbląskim Centrum Usług Społecznych działa Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, powołany Zarządzeniem Nr 25/99 Prezydenta Miasta Elbląga z dnia 30 czerwca 1999 r. z późn. zm., realizujący zadania z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat. Funkcjonowanie Zespołu i jego zadania regulują m. in.:

- ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
- rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 r. w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia
- ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2014 r. w sprawie wzoru oraz trybu wydawania i zwrotu kart parkingowych
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 czerwca 2014 r. w sprawie rodzaju placówek uprawnionych do uzyskania karty parkingowej
- § 5 ust. 3 statutu Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, nadanego uchwałą Nr XVI/486/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 18 marca 2021 r.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności swoim zasięgiem działania obejmuje miasto Elbląg - na prawach powiatu, a przedmiotem jego działalności jest:

- 1) orzekanie o niepełnosprawności osób do 16 roku życia,
- 2) orzekanie o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia,
- 3) orzekanie o wskazaniach do ulg i uprawnień osób posiadających orzeczenie o inwalidztwie lub niezdolności do pracy,
- 4) wystawianie legitymacji,
- 5) wydawanie kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych,
- 6) wydawanie zaświadczeń o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności.

Zespół nie wypłaca świadczeń finansowych.

Na dzień 31.12.2021 r. w skład Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Elblągu wchodziło 16 członków Zespołu, w tym :

- Przewodnicząca zespołu - 1
- Sekretarz - 1
- Lekarze - 4
- Psycholodzy – 3
- Pedagog – 1
- Doradcy zawodowi - 2
- Pracownicy socjalni – 1

oraz 3 osoby zapewniające obsługę administracyjną.

II.2. Koszty działalności PZds.OoN.

Koszty działalności Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności finansowane są ze środków budżetu państwa. Obsługę finansowo-księgową PZds.OoN w Elblągu realizuje Elbląskie Centrum Usług Społecznych.

Wydatki tytułem kosztów działalności PZds.OoN za 2021 r. przedstawia poniższa tabela:

Tab.8. Wydatki i zatrudnienie PZds.OoN

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota lub liczba (za okres sprawozdawczy)
1.	Wynagrodzenia wraz z pochodnymi	305.378 zł
2.	Umowy cywilnoprawne	45.116 zł
3.	Wydatki pozostałe	214.939 zł
4.	Wydatki ogółem (1+2+3)	565.433 zł
5.	Zatrudnienie w ramach etatów	5,5 etatów - 6 osób
6.	Zatrudnienie w ramach umów cywilnoprawnych	14 osób

II.3. Orzekanie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności **wpłynęły ogółem 3.144 wnioski**, w tym :

1. 265 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności dzieci poniżej 16 roku życia. Cel złożonych wniosków:
 - zasiłek pielęgnacyjny 169
 - zasiłek stały 74
 - inne 22
2. 2.879 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności dla osób w wieku powyżej 16 roku życia. Cel złożonych wniosków:
 - odpowiednie zatrudnienie 792
 - szkolenie 9
 - uczestnictwo w warsztatach terapii zajęciowej 48
 - konieczność zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze 323
 - korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji /korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych/ 322
 - zasiłek pielęgnacyjny 551
 - korzystanie z karty parkingowej 323
 - inne 511

W okresie sprawozdawczym wydano ogółem 3.169 orzeczeń, w tym:

1. 263 orzeczeń w odniesieniu do osób w wieku do 16 roku życia, w tym:
 - a) 223 orzeczenia o zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
 - b) 35 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
 - c) 5 orzeczeń o odmowie ustalenia niepełnosprawności
2. 2.906 orzeczeń w odniesieniu do osób w wieku powyżej 16 roku życia, w tym :
 - a) 2.715 orzeczeń z określeniem stopnia niepełnosprawności,
 - b) 98 orzeczeń o nie zaliczeniu wnioskodawców do osób niepełnosprawnych,
 - c) 93 orzeczeń o odmowie ustalenia stopnia niepełnosprawności.

(uwaga: różnica pomiędzy złożonymi wnioskami a wydanymi orzeczeniami wynika z faktu m. in. wycofania wnioskodawcy, zgonu wnioskodawcy, niestawiennictwa wnioskodawcy).

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności wydał również 5 decyzji administracyjnych dotyczących wydanych już orzeczeń.

Koszt jednostkowy orzeczenia wynosił od 01.01.2021 r. do 30.09.2021 r. 163 zł, natomiast od 01.10.2021 r. do 31.12.2021 r. - 194 zł.

Od wydanych orzeczeń i decyzji wniesiono w okresie sprawozdawczym 476 odwołań. W wyniku analizy zastrzeżeń podnoszonych przez odwołujących się, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w 32 przypadkach dokonał zmiany orzeczenia w ramach samokontroli, a pozostałe 444 sprawy przekazał do rozpatrzenia przez Wojewódzki Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. W okresie sprawozdawczym, organ II instancji rozpatrzył 396 odwołań, i:

- w 243 sprawach organ II instancji utrzymał w mocy orzeczenia organu I instancji,
- w 78 sprawach uchylił w całości orzeczenia organu I instancji,
- w 64 sprawach uchylił w części orzeczenia organu I instancji,

- 2 sprawy przekazał do Sądu Rejonowego,
 - w 1 sprawie umorzył postępowanie sądowe,
 - 6 spraw pozostawił bez rozpoznania,
 - 1 sprawę przekazał do ponownego rozpatrzenia przez Organ I Instancji- Organ I Instancji wydał w tej sprawie orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
 - w 1 sprawie wydał postanowienie o odmowie przywrócenia terminu do odwołania.
- 48 odwołań pozostało do rozpatrzenia w 2022 roku.

Natomiast Sąd Rejonowy:

- w 1 sprawie wydał wyrok oddalający odwołanie,
- w 1 sprawie wydał wyrok umarzający w całości.

Ponadto w 2021 roku organ II instancji zakończył postępowanie w odniesieniu do 35 spraw z 2020 roku, i tak:

- w 16 sprawach organ II instancji utrzymał w mocy orzeczenia organu I instancji,
- w 8 sprawach uchylił w całości orzeczenia organu I instancji,
- w 5 sprawach uchylił w części orzeczenia organu I instancji,
- 2 sprawy przekazał do Sądu Rejonowego i wydano wyrok zmieniający zaskarżone orzeczenie w całości,
- 4 sprawy przekazał do Sądu Rejonowego i wydał wyrok oddalający odwołanie.

II.4. Wydawanie legitymacji dla osób niepełnosprawnych.

Legitymacje dla osób niepełnosprawnych wydawane są na podstawie aktualnych orzeczeń o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wydanych przez Zespoły ds. Orzekania o Niepełnosprawności, jak również na podstawie orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień. Legitymacje służą do korzystania z ulg w przejazdach środkami komunikacji miejskiej, PKP i PKS. W okresie sprawozdawczym osobom niepełnosprawnym wydano 850 legitymacji, w tym :

- 52 legitymacje wydane osobom przed 16 rokiem życia na podstawie ważnych orzeczeń o niepełnosprawności,
- 702 legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 3 legitymacje wydane osobom po 16 roku życia na podstawie ważnych orzeczeń o wskazaniach do ulg i uprawnień.

Koszt jednostkowy legitymacji wynosił 12,05 zł. W związku z wydaniem 9 duplikatów legitymacji ECUS osiągnął dochód w wysokości 135 zł.

II.5. Wydawanie kart parkingowych.

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności realizuje także zadanie wydawania kart parkingowych.

Karty parkingowe wydawane są osobie niepełnosprawnej zaliczonej do znacznego bądź umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, która ma znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się lub osobie niepełnosprawnej, która nie ukończyła 16 roku życia mającej znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. Kartę parkingową wydaje się także placówce zajmującej się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych mających znacznie ograniczone możliwości samodzielnego poruszania się. W okresie od 1 stycznia 2021 r. do 31 grudnia 2021 r. wydano 625 kart parkingowych. Koszt jednostkowy karty parkingowej wynosił 20 zł, natomiast za wydanie karty trzeba było zapłacić 21 zł. Dochody z tytułu wydania kart parkingowych wyniosły 13.125 zł, z czego 12.468,75 zł przekazano do budżetu państwa.

CZĘŚĆ III

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USAMODZIELNIANIA WYCHOWANKÓW RODZIN ZASTĘPCZYCH I PLACÓWEK OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZYCH.

Usamodzielnienie jest procesem wprowadzającym wychowanka do podjęcia samodzielnego życia. W zależności od indywidualnej sytuacji życiowej, proces ten może trwać kilka lat. Osoba usamodzielniana zostaje objęta pomocą mającą na celu jej życiowe usamodzielnienie i integrację ze środowiskiem. Pomoc obejmuje zarówno pracę socjalną jak i wsparcie w postaci pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie oraz w formie pomocy rzeczowej na zagospodarowanie.

W związku z wejściem w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej – obecnie funkcjonują dwa odrębne uregulowania prawne dotyczące zasad wspierania w usamodzielnieniu pełnoletnich wychowanków, tj.:

- dla wychowanków opuszczających pieczę zastępczą w 2012 roku - zasady udzielania pomocy w procesie usamodzielnienia regulują przepisy ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- dla wychowanków, którzy opuścili rodziny zastępcze lub placówki opiekuńczo-wychowawcze przed 1 stycznia 2012 r. - zasady wspierania procesu usamodzielnienia regulują następujące przepisy:
 - ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
 - rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 3 sierpnia 2012 r. w sprawie udzielania pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie.

III.1. Pomoc pieniężna i w formie rzeczowej:

1) W 2021 r. procesem usamodzielnienia objęto 81 osób, w tym:

- w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej – 1 wychowankę z Zakładu Poprawczego
- w oparciu o przepisy z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej - 80 wychowanków, z czego:
 - 40 z rodzin zastępczych
 - 40 z placówek opiekuńczo-wychowawczych.

2) Łącznie w okresie sprawozdawczym na rzecz usamodzielnianych wychowanków Elbląskie Centrum Usług Społecznych wydało 211 decyzji w tym:

- w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej – 19 decyzji przyznających świadczenia, tj. na pobyt w mieszkaniach chronionych

Poniższa tabela przedstawia liczbę wychowanków, którym udzielono pomocy pieniężnej lub w formie rzeczowej na zagospodarowanie oraz koszt udzielonych świadczeń.

Tab.9. Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	0	0	1	16,97
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	0	0	0	0
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	0	0	0	0
Ogółem	0*)	0	1	16,97

*) uwaga. Liczby osób ogółem nie stanowią sumy osób wykazanych w poszczególnych rodzajach świadczeń w kolumnach 2 i 3, gdyż osoby powtarzają się.

- w oparciu o przepisy z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej – 192 z czego:
- 146 decyzji przyznających świadczenia,
 - 2 decyzje odmawiające przyznania świadczenia,
 - 44 inne decyzje (zmieniające, umorzenia, uchylenia)

Poniższa tabela przedstawia liczbę wychowanków, którym udzielono pomocy pieniężnej lub w formie rzeczowej na zagospodarowanie oraz koszt udzielonych świadczeń.

Tab. 10. Pomoc pieniężna i rzeczowa dla usamodzielnianych wychowanków

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	31	121.138,47	37	160.949,28
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	15	77.196	7	38.911,70
Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	10	17.819	6	11.744,80
Ogółem	40	216.153,47	40	211.605,78

*) Uwaga: liczby osób ogółem nie stanowią sumy osób wykazanych w poszczególnych rodzajach świadczeń w kolumnach 2 i 3, gdyż osoby powtarzają się.

Tab.11. Łączna liczba usamodzielnianych wychowanków oraz łączny koszt pomocy pieniężnej i rzeczowej udzielonej im w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Nazwa świadczenia	Wychowankowie rodzin zastępczych		Wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych	
	Liczba osób	Koszt świadczeń	Liczba osób	Koszt świadczeń
1.	2.	3.	4.	5.
Zasiłki na kontynuowanie nauki	31	121.138,47	38	160.966,30
Jednorazowa pomoc pieniężna z tytułu usamodzielnienia	15	77.196	7	38.911,70

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	10	17.819	6	11.744,80
Ogółem	40	216.153,47	41	211.622,75
Łącznie koszt świadczeń 427.776,22 zł				

**) uwaga. Liczby osób wykazane w poszczególnych wierszach 1, 2, 3 nie sumują się w kolumnie 3 ani w kolumnie 5, ponieważ niektóre osoby otrzymały dwa lub 3 rodzaje świadczeń.*

W okresie sprawozdawczym na rzecz wychowanków opracowano lub zaakceptowano 22 Indywidualne Programy Usamodzielnienia.

III.2. Mieszkania chronione

Mieszkania chronione położone w Elblągu przy ul. Szarych Szeregów 1/3, Szarych Szeregów 4/1 i ul. Gwiazdna 6/4 przeznaczone są dla wychowanków opuszczających placówki opiekuńczo – wychowawcze lub rodziny zastępcze. Mieszkania chronione przy ul. Szarych Szeregów wyposażone są w podstawowe sprzęty gospodarstwa domowego niezbędne do codziennego funkcjonowania zamieszkujących w nich osób. Każde z mieszkań składa się z 4 pokoi, zatem łącznie może w nich mieszkać 8 wychowanków.

W 2021 r. roku z pomocy w formie zamieszkania w mieszkaniu chronionym skorzystało łącznie 11 wychowanków, którzy po opuszczeniu placówek opiekuńczo – wychowawczych nie mogli powrócić do domu rodzinnego lub ich sytuacja materialna nie pozwalała na wynajęcie stancji czy mieszkania. Zgodnie z regulaminem przyjętym zarządzeniem dyrektora ECUS, pobyt w mieszkaniu może trwać do 2 lat, jednak w sytuacjach szczególnych, okres zamieszkiwania może zostać przedłużony. Niezbędnym warunkiem do uzyskania wsparcia w postaci zamieszkania w mieszkaniu chronionym jest kontynuowanie nauki. Wychowankowie za pobyt w mieszkaniu chronionym ponoszą odpłatność zależnie od posiadanych dochodów.

W 2021 r. przeprowadzono remont całego mieszkania przy ul. Gwiazdnej oraz zakupiono niezbędny sprzęt do wyposażenia mieszkania, zgodnie z obowiązującym Rozporządzeniem w sprawie mieszkań chronionych. Zatem w okresie sprawozdawczym były wykorzystane tylko 2 mieszkania.

W 2021 r. wydano 19 decyzji przyznających pobyt w mieszkaniu chronionym, w tym 4 decyzje zmieniające okres pobytu w mieszkaniu chronionym.

W okresie sprawozdawczym przeprowadzono 5 kontroli sprawdzających funkcjonowanie osób zamieszkujących w mieszkaniach chronionych oraz przeprowadzono 34 wizyty monitorujące funkcjonowanie usamodzielnianych wychowanków w mieszkaniach chronionych. Wychowankowie objęci są wsparciem psychologicznym, mogą korzystać z indywidualnych porad psychologicznych w siedzibie tutejszego Centrum. Ponadto z wychowankami prowadzona jest na bieżąco praca socjalna mająca na celu ich usamodzielnienie poprzez wzmocnienie ich, poprawę ich funkcjonowania w życiu codziennym, motywowanie do nauki, pracy, samodzielności w dorosłym życiu, odpowiedzialności za siebie i innych, profilaktyki uzależnień.

CZĘŚĆ IV.

DZIAŁALNOŚĆ Z ZAKRESU PIECZY ZASTĘPCZEJ

IV.1. ECUS organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych w 2021 r. realizowało zadania jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Wszystkie rodziny zastępcze, zostały objęte wsparciem koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej oraz specjalisty pracy z rodziną lub pedagoga zgodnie z wymogami ustawy. Wymienieni pracownicy wspierali rodziny zastępcze udzielając różnorodnych porad, w tym poradnictwa pedagogicznego.

W okresie sprawozdawczym koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej:

- udzielili 577 konsultacji i porad pedagogicznych,
- dokonali 637 odwiedzin rodzin zastępczych, w ramach prowadzonego monitoringu oraz wsparcia.

Ponadto, rodziny zastępcze były informowane przez pracowników działu o możliwości skorzystania z porad radcy prawnego (skorzystało **5** rodzin), lekarza psychiatry (**16** rodzin), psychologa (udzielono **500** porad), logopedy (**15** rodzin), uczestnictwa dziecka w terapii (**22** rodziny), uczestnictwa dziecka w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej (**1** rodzina), konsultacji z Poradnią Psychologiczną – Pedagogiczną w Elblągu (**16** rodzin). W przypadku **15** osób udzielili pomocy w sporządzaniu Indywidualnego Programu Usamodzielnienia.

Rodziny były informowane gdzie mogą skorzystać z usług w zakresie diagnozy FAS, terapii, rehabilitacji, wsparcia wolontariusza, pomocy kuratorów sądowych, policji itp.

Mając na uwadze, iż funkcjonowanie rodziny zastępczej wiąże się z wielością kosztów związanych z rozwojem i wsparciem dzieci w nich umieszczanych pracownicy działu informowali rodziny na bieżąco o możliwości skorzystania z oferty organizacji pozarządowych.

- FAScynaci kompas życia – 1 rodzina
- Wolontariusze Polska 2050 – 1 rodzina
- Elbląska Pracownia Aktywności, Laboratorium rodziny – 4 rodziny
- Elbląska pracownia aktywności - 2 rodziny
- Program Bezpieczny Elbląg – 3 rodziny
- 4 ściany – przemoc w rodzinie – 10 osób
- Pierwsza pomoc – 2 osoby
- Jak być dobrym rodzicem TPD – 2 osoby

Dodatkowo w grudniu 2021 r. 34 rodziny objęte wsparciem koordynatora lub specjalisty pracy z rodziną otrzymało paczki żywnościowe z PFRON.

IV.2. Umieszczanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców.

Pieczą zastępczą jest sprawowana w formie:

- rodzinnej;
- instytucjonalnej.

IV.2.1. Formy rodzinnej pieczy zastępczej.

Rodzina zastępcza to taka rodzina, która zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej. Pełnienie funkcji rodziny zastępczej może być powierzone małżonkom lub osobie niepozostającej w związku małżeńskim, jeżeli osoby te spełniają następujące warunki:

- dają rękojmię należytego wykonywania zadań rodziny zastępczej,
- mają stałe miejsce zamieszkania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- korzystają z pełni praw cywilnych i obywatelskich,
- nie są lub nie były pozbawione władzy rodzicielskiej, nie są ograniczone we władzy rodzicielskiej ani też władza rodzicielska nie została im zawieszona,
- wywiązują się z obowiązku łżenia na utrzymanie osoby najbliższej lub innej osoby, gdy ciąży na nich taki obowiązek z mocy prawa lub orzeczenia sądu,
- nie są chore na chorobę uniemożliwiającą właściwą opiekę nad dzieckiem, co zostało stwierdzone zaświadczeniem lekarskim,
- mają odpowiednie warunki mieszkaniowe oraz stałe źródło utrzymania,
- uzyskały pozytywną opinię ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania.

Ustawa z 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przewiduje podział rodzin zastępczych na: rodziny zastępcze spokrewnione, rodziny zastępcze niezawodowe oraz rodziny zastępcze zawodowe.

W okresie sprawozdawczym Elbląskie Centrum Usług Społecznych nadzorowało i koordynowało funkcjonowanie 198 rodzin zastępczych dla terenu Gminy Miasto Elbląg, w których wychowywało się 310 dzieci umieszczonych w rodzinach, w tym:

- 129 spokrewnione rodziny zastępcze, w których wychowywało się 162 dzieci,
- 55 niezawodowych rodzin zastępczych, w których wychowywało się 71 dzieci,
- 15 rodzin zawodowych, w których wychowywało się 78 dzieci (w tym 1 dziecko umieszczone zostało w pogotowiu rodzinnym interwencyjnie), a wśród tych rodzin:
 - 3 rodziny zastępcze pełniło funkcję pogotowia rodzinnego wobec 20 dzieci,
 - 12 rodzin zastępczych pełniło funkcję zawodowej rodziny zastępczej dla 58 dzieci.

Uwaga, podana wyżej liczba dzieci nie sumuje się na liczby ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym dzieci przebywały w innych rodzinach niezawodowych, skąd docelowo zostały umieszczone w innych rodzinach zastępczych, podana wyżej liczba rodzin nie sumuje się na liczby ogółem, gdyż w okresie sprawozdawczym rodzina pełniła funkcję rodziny spokrewnionej i niezawodowej.

W okresie 01.01.2021 r. – 31.12.2021 r. z rodzin zastępczych odeszło 66 dzieci, z tego:

- 14 dzieci wróciło do rodziców biologicznych,
- 19 wychowanków rodzin zastępczych w 2021 r. skończyło 18 lat; z tego:
 - 15 wychowanków pozostało nadal w rodzinach zastępczych jako pełnoletni kontynuujący naukę,
 - 4 wychowanków rozpoczęło proces usamodzielnienia
- 11 wychowanków, którzy po skończeniu 18 – go roku życia przebywali w rodzinach jako pełnoletni kontynuujący naukę opuściło rodziny i rozpoczęło proces usamodzielnienia, z tego:
 - 4 wychowanków zakończyło proces usamodzielnienia (wypłata należnych świadczeń wychowawczych w związku z usamodzielnieniem)
 - 7 wychowanków jest w trakcie realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia,
- 19 dzieci zostało adoptowanych,
- 8 dzieci zostało umieszczone w innych formach pieczy zastępczej,
- 3 dzieci zostało umieszczone w instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- 3 dzieci wyjechało z rodziną zastępczą za granicę,
- 1 dziecko umieszczone w domu pomocy społecznej,
- 3 dzieci opuściło rodzinę zastępczą z innym powodów.

W okresie styczeń – grudzień 2021 r. w rodzinnej pieczy zastępczej zostało umieszczonych łącznie 42 dzieci, tj.:

- powstało 9 spokrewnionych rodzin zastępczych, z tego:
 - 8 nowo powstałych rodzin spokrewnionych, w których umieszczono 9 dzieci,
 - 1 rodz. spokrewniona z 1 dzieckiem funkcjonowała na terenie powiatu żywieckiego.

- powstało 15 rodzin niezawodowych, z tego:
 - 12 nowych rodzin niezawodowych, w których umieszczono 15 dzieci (4 dzieci przebywało w innych rodzinach zastępczych)
 - 3 rodziny niezawodowe już funkcjonujące przyjęły pod opiekę 3 nowych dzieci,
 - w okresie sprawozdawczym dział nadzorował pracę 12 rodzin zawodowych, w 8 z nich sąd umieścił 10 małoletnich dzieci, (2 dzieci przebywało w innej zawodowej rodzinie zastępczej),
 - w okresie sprawozdawczym dział nadzorował pracę 3 rodzin zawodowych o charakterze pogotowia rodzinnego, 2 pogotowia przyjęły pod opiekę 4 dzieci.

Szczegółowe dane na temat rodzinnej pieczy zastępczej przedstawiają poniższe tabele.

Tab. 12. Informacja dot. rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem – stan w dniu 31.12.2021	powstałe w okresie sprawozdawczym I-XII.2021*	rozwiązane w okresie sprawozdawczym* I-XII.2021
1	2	3	4	5
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione z tego: (148 dzieci)	117	9 (10 dzieci)	7+7 (8+8)
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem -	92	8	6
1.2.	z 2 przyjętymi dziećmi	20	1	1
1.3.	z 3 i więcej przyjętymi dziećmi (4 z 3 dz. + 1 z 4 dz.)	5	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe, z tego:	44	12* (14** dzieci)	4+10 (7+14dzieci)
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem	35	12	8
2.2.	z 2 przyjętymi dziećmi	9	3	0
2.3.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	2
2.4.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, z tego:	12	6 (7** dzieci)	5+6 (11 + 11dzieci)
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	2	4	3
3.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	3	0	1
3.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	2	2
3.5.	z 4 przyjętymi dziećmi	5	0	0
3.6.	z 5 przyjętymi dziećmi	1	0	0
3.7.	z 6 przyjętymi dziećmi	1	0	0
3.8.	z 7 przyjętymi dziećmi	0	0	
4.	Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego, z tego:	3	2 (4 dz.)	2+3 (3+4dz.)
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	2
4.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	1	2	1
4.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.5.	z 4 przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.6.	z 5 przyjętymi dziećmi	1	0	0
4.7.	z 6 przyjętymi dziećmi	1	0	0
	Stan w dniu 31.12.2021r.	176 rodzin* (1 rodz. funkcj. jako spokr./niezaw.) Narastająco 175		

Kolumna 3 - * 1 rodzina jako - spokrewniona/ niezawodowa

Kolumna 4 - *3 rodziny niezawodowe już funkcjonujące przyjęły kolejne dzieci

Kolumna 4 – wiersz 2 - **4 dzieci była już w innych rodz. zast. (nowoprzyjęte – 14 dzieci)

Kolumna 4 - wiersz 3 i 4 - rodziny i dzieci się powtarzają (ośrodek sprawuje pieczę wobec 3 pogotowi rodzinnych i 12 zawodowych rodzin zastępczych, w których umieszczane są dzieci postanowieniem Sądu)

Tab. 13. Informacja dot. dzieci z Elbląga w rodzinach zastępczych zamieszkałych poza terenem Gminy Miasto Elbląg

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Ogółem w dniu 31.12.2021	powstałe w okresie sprawozdawczym	rozwiązane w okresie sprawozdawczym
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 8 dzieci, z tego:	12	5 (6 dz.)	0
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem (10 dz.)	10	4	0
1.2.	z 2 przyjętymi dziećmi (4 dz.)	2	1	0
1.3.	z 3 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe - 13 dzieci, z tego:	12	1 (1dz.)	1 (1 dz.)
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem (11 dz.)	11	1	1
2.2.	z 2 przyjętymi dziećmi (2 dz.)	1	0	0
2.3.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
2.4.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe z tego:	0	0	0
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
3.3.	z 2 przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.4.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
3.5.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka z tego:	1	0	0
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przebywającym dzieckiem	1	0	0
4.3.	z 2 przebywającymi dziećmi	0	0	0
4.4.	z 9 i więcej przebywającymi dziećmi	0	0	0
	Stan w dniu 31.12.2021	25 rodzin – 28 dzieci		
	Stan narastająco w okresie 01.01.2021r. - 31.12.2021	26 rodziny- 29 dzieci		

Tab. 14. Informacja dot. funkcjonowania rodzin zastępczych sprawujących opiekę wobec dzieci z terenu innych powiatów (dot. zawartych porozumień)

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba rodzin zastępczych/rodzinnych domów dziecka		
		Stan w dniu 31.12.2021r. – 19 rodzin*	powstałe w okresie sprawozdawczym	rozwiązane w okresie sprawozdawczym
1.	2.	3.	4.	5.
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 14 dzieci, z tego:	8	2 (3 dz.)	2
1.1.	z 1 przyjętym dzieckiem	4	1	1
1.2.	z 2 przyjętymi dziećmi	3	1	0
1.3.	z 3 przyjętymi dziećmi	0	0	0
1.4.	z 4 i więcej przyjętymi dziećmi	1	0	0
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe, -13 dzieci, z tego	12	4 (5 dz.**)	3
2.1.	z 1 przyjętym dzieckiem	11	3	1
2.2.	z 2 przyjętymi dziećmi	1	1	1

2.3.	z 3 przyjętych dzieci	0	0	3
2.4.	z 4 i więcej przyjętych dzieci	0	0	0
3.	Rodziny zastępcze zawodowe – 0 dzieci, z tego:	0	0	0
3.1.	bez dziecka	0	0	0
3.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
3.3.	z 2 przyjętych dzieci	0	0	0
3.4.	z 3 przyjętych dzieci	0	0	0
3.5.	z 4 i więcej przyjętych dzieci	0	0	0
4.	Rodziny zastępcze zawodowe-pogotowie– 0 dzieci, z tego:	0	0	0
4.1.	bez dziecka	0	0	0
4.2.	z 1 przyjętym dzieckiem	0	0	0
4.3.	z 2 przyjętych dzieci	0	0	0
4.4.	z 3 przyjętych dzieci	0	0	0
4.5.	z 4 i więcej przyjętych dzieci	0	0	0

*1 rodzina funkcjonuje jako rodz. spokrewni. I niezawodowa

**kolumna 4 – wiersz 2 – 3 dzieci –zm .piecz

IV.2.2. Okres przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej.

Okresy przebywania dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej na dzień 31.12.2021 r. szczegółowo przedstawiają tabele nr 15, 16 i 17.

Tab.15 Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych na terenie Gminy Miasto Elbląg w dniu 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Suma dot. wiersza 1-3	253	9	7	16	31	23	167
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione	148	2	2	3	8	9	124
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe	53	5	0	6	6	8	28
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	52	2	5	7	17	6	15
3.1.	pogotowia rodzinnego	13	0	1	3	7	2	0
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	0

Tab. 16. Okresy przebywania dzieci w rodzinach zastępczych poza terenem Gminy Miasto Elbląg w dniu 31.12.2021r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem: 25 rodzin	28	0	0	1	1	5	13
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione - 12	14	0	0	0	0	1	5

2.	Rodziny zastępcze niezawodowe -12	13	0	0	1	1	4	7
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	0	0	0	0	0	0	0
3.1.	pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka - 1	1	0	0	0	0	0	1

Tab. 17. Okresy przebywania dzieci z innych powiatów w rodzinach zastępczych zam. na terenie Elbląga w dniu 31.12.2021 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej						
		dzieci umieszczone w pieczy zastępczej ogółem	do 3 miesięcy	powyżej 3 do 6 miesięcy	powyżej 6 do 12 miesięcy	powyżej 1 roku do 2 lat	powyżej 2 lat do 3 lat	powyżej 3 lat
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem: 19*(1 rodz. S/N)	27	0	0	3	0	4	20
1.	Rodziny zastępcze spokrewnione – 8 rodz.	14	0	0	2	0	1	11
2.	Rodziny zastępcze niezawodowe – 12 rodz.	13	0	0	1	0	3	9
3.	Rodziny zastępcze zawodowe, w tym pełniące funkcję:	0	0	0	0	0	0	0
3.1.	pogotowia rodzinnego	0	0	0	0	0	0	0
3.2.	Specjalistyczną	0	0	0	0	0	0	0
4.	Rodzinne domy dziecka	0	0	0	0	0	0	0

*1 rodz. jako spokr. / niezaw

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej ponosi powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, natomiast właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka gmina jedynie partycypuje w tych wydatkach.

W związku z powyższym Elbląskie Centrum Usług Społecznych podpisało w 2021 r.:

- 6 porozumień z 3 powiatami, w których funkcjonują rodziny zastępcze, które wychowują elbląskie dzieci,
- 7 porozumień z 5 powiatami, w którym wychowują się dzieci spoza Elbląga.

IV.3. Świadczenia przyznane rodzinom zastępczym.

W okresie od stycznia do grudnia 2021 r. wydano 805 **decyzji administracyjnych**, w tym:

- zadania powiatu: 475 decyzji, z tego:
 - 154 - przyznające świadczenia,
 - 269 - zmieniające,
 - 52 - uchylające,
- zadania zlecone gminie: 330 decyzji, z tego:
 - 254 - przyznające świadczenie,
 - 30 - zmieniające,
 - 46 – uchylające.

Środki wydatkowane w roku 2021 (w rozdziale 85508) na świadczenia z zakresu rodzinnej pieczy zastępczej to:

- *paragraf 3110 (dot. dzieci z terenu Elbląga przebywających pod opieką rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie Elbląga) - 2.835.322,80 zł (173 rodziny – 279 dzieci)*

- paragraf 4330 - PW (dot. dzieci pochodzących z Elbląga umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów) – 318.811,54 zł (26 rodzin – 29 dzieci)
- paragraf 4170, 4110, 4120 (dot. wynagrodzenia wraz pochodnymi dla 15 rodzin zawodowych dla gminy Miasto Elbląg, 21 umów na rodziny pomocowe, wynagrodzenia wraz pochodnymi dla 13 osób zatrudnionych do pomocy przy dzieciach i w gospodarstwie domowym dla rodzin zawodowych – 954.175,79zł
- paragraf 3110 – PP (dot. dzieci z innych powiatów przebywających w pieczy zastępczej na terenie Elbląga) – 342.403,75 zł. (25 rodzin* – 31 dzieci)

W 2021 roku Elbląskie Centrum Usług Społecznych koordynowało funkcjonowanie 15 zawodowych rodzin zastępczych, a wśród tych rodzin znajdowały się:

- 3 rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego,
- 12 rodzin zastępczych zawodowych, z których 3 rodziny zamieszkują na terenie innych powiatów (Kąty Rybackie, Krzewsk, Zalewo),

Poza świadczeniami na dzieci, rodziny zastępcze zawodowe otrzymują wynagrodzenia za sprawowanie funkcji rodziny zastępczej.

Poniższa tabela przedstawia koszty wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych wraz z pochodnymi, poniesione przez Centrum w 2021 r. na rodziny z terenu Gminy Miasto Elbląg.

Tab. 18. Rodzinna piecza zastępcza - wynagrodzenia wraz z pochodnymi

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba wypłaconych wynagrodzeń/świadczeń	Wydatki w zł
		Ogółem	
1.	2.	3.	4.
1.	Wynagrodzenia dla rodziny zastępczej zawodowej, z tego:	201	733.836,32
1.1.	za pełnienie funkcji zawodowej rodziny zastępczej, w tym:	165	555.361,21
1.1.1.	świadczenie za pełnienie funkcji rodziny pomocowej	21	6.869,25
1.2.	za okres pełnienia funkcji pogotowia rodzinnego, w tym:	36	178.475,11
1.2.1	Dodatek dla rodziny-dot.pobytu więcej niż 3 dzieci w pogotowiu lub co najmniej 1 dziecka z niepeł.	33	27.702,14
2.	Wynagrodzenia dla osób zatrudnionych do pomocy w rodzinie zast. zawodowej lub rodzinie niezawodowej z tytułu:	122	220.339,47
2.1.	Umowy o pracę	122	220.339,47
2.2.	Umowy o świadczenie usług	0	0
RAZEM:			954.175,79

Dodatek wychowawczy

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej przysługuje dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego określonego w przepisach ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, zwany „dodatkiem wychowawczym”.

Pomocą w formie dodatku wychowawczego w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. objętych zostało 246 dzieci przebywających w 154 rodzinach zastępczych. Ogółem wypłacono 730 świadczeń na kwotę 1.192.154 zł.

Pomoc w formie dodatku do zryczałtowanej kwoty, o którym mowa w art. 115 ust. 2a, art. 113 a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. otrzymało 71 dzieci przebywających w 5 placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie Elbląga.

Ogółem wypłacono 730 świadczenia na kwotę 358.337 zł.

Wydatki na dodatek wychowawczy i dodatek do zryczałtowanej kwoty, finansowane są z dotacji celowej z budżetu państwa

Tab.19. Wydatki poniesione na wypłatę dodatku wychowawczego oraz liczba wypłaconych świadczeń

Lp.	Wyszczególnienie	Wydatki narastająco od stycznia do grudnia 2021r. w zł			Liczba świadczeń narastająco od 01.01.2021 do 31.12.2021		
		Pierwszy miesiąc kwartału (I-X.2021)	Dwa miesiące kwartału (I-XI.2021)	Trzy miesiące kwartału (I- XII.2021)	Pierwszy miesiąc kwartału(I- X.2021)	Dwa miesiące kwartału(I- XI.2021)	Trzy miesiące kwartału(I- XII.2021)
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Dodatek wychowawczy, w tym, w:	1.006.160	1.099.396	1.192.154	2.050	2.241	2.431
1.1.	rodzinach spokrewnionych	524.574	574.725	624.934	1.057	1.159	1.261
1.2.	rodzinach niezawodowych	217.966	237.801	257.172	442	483	523
1.3.	rodzinach zawodowych	263.620	286.870	310.048	551	599	647
1.4.	rodzinnych domach dziecka	0	0	0	0	0	0
2.	Dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego o którym mowa w art.113a ustawy	304.849	330.640	358.337	618	672	730

IV.3.1. Realizacja ustawy o Polskim Bonie Turystycznym

Świadczenie w formie bonu turystycznego przysługuje także na dzieci umieszczone w pieczy zastępczej, zarówno rodzinnej jak i instytucjonalnej, zatem może je otrzymać rodzic zastępczy oraz dyrektor placówki opiekuńczo - wychowawczej, którzy mają jednocześnie uprawnienia do dodatku wychowawczego na dane dziecko.

W okresie sprawozdawczym styczeń – grudzień 2021 r. zgłoszono 31 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych oraz 7 dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. Łącznie 38 dzieci.

IV.4. Oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej w celu:

- 1) ustalania aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka;
- 2) analizy stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną;
- 3) modyfikowania planu pomocy dziecku;
- 4) monitorowania procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie;
- 5) oceny stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb;
- 6) oceny zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej;
- 7) informowania sądu o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej.

Częstotliwość sporządzania oceny uzależniona jest od wieku dziecka wychowującego się w rodzinie zastępczej. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka, zatrudnieni w Centrum koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej lub specjaliści pracy z rodziną formułują na piśmie opinię dotyczącą zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, która następnie przekazywana jest do Sądu. Opinia dotycząca dziecka poniżej 3 roku życia sporządzana jest raz na trzy miesiące, natomiast powyżej 3 roku życia nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2021 r. sporządzono **421 opinii**. W okresie sprawozdawczym odbyło się łącznie 426 zespołów.

Wszystkie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej sporządzane przez pracowników Centrum, były dokonywane w konsultacji z:

- 1) odpowiednią rodziną zastępczą;
- 2) pedagogiem;
- 3) psychologiem;
- 4) kuratorem sądowym;

- 5) przedstawicielem ośrodka adopcyjnego;
- 6) rodzicami biologicznymi.

Ponadto koordynatorzy sporządzili 39 planów pomocy dziecku oraz dokonali 388 modyfikacji planów.

IV.5. Oceny rodzin zastępczych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny rodziny zastępczej pod względem predyspozycji do pełnienia powierzonych im funkcji oraz jakości wykonywanej pracy. Podczas oceny bierze się pod uwagę następujące kwestie: czy rodzina zastępcza zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie, a w szczególności:

- 1) traktuje dziecko w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej;
- 2) zapewnia dostęp do przysługujących świadczeń zdrowotnych;
- 3) zapewnia kształcenie, wyrównywanie braków rozwojowych i szkolnych;
- 4) zapewnia rozwój uzdolnień i zainteresowań;
- 5) zaspokaja jego potrzeby emocjonalne, bytowe, rozwojowe, społeczne oraz religijne;
- 6) zapewnia ochronę przed arbitralną lub bezprawną ingerencją w życie prywatne dziecka;
- 7) umożliwia kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

W 2021 r. sporządzono 51 ocen rodzin zastępczych.

Zgodnie z art. 42 ust.1 pkt. 5 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, rodziny zastępczej są zobowiązane do dostarczenia zaświadczenia lekarskiego, iż zdolne są do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem. Według stanu rodzin zastępczych na dzień 31.12.2021 r., wszystkie rodziny tj. 176 posiada aktualne zaświadczenie lekarskie. Ponadto rodziny zastępcze (raz na dwa lata) winny posiadać opinię o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej wystawioną przez psychologa. W okresie sprawozdawczym sporządzono przez psychologów 56 opinii.

IV.6. Współpraca z Sądem

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej zobowiązany jest do współpracy z sądem i informowania go, co najmniej raz na 6 miesięcy o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz o sytuacji rodziny naturalnej dziecka. Pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych na bieżąco współpracują z Sądem Rejonowym w Elblągu w zakresie informowania o sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz o sytuacji rodziny dziecka. Przekazywana informacja zawiera szczegółowe dane na temat sytuacji rodzinnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, więzi emocjonalnych z rodziną zastępczą i rodzicami biologicznymi, sytuacji zdrowotnej, szkolnej, w tym trudności wychowawczych, sytuacji materialnej dziecka i rodziny zastępczej, sytuacji mieszkaniowej, zawodowej. Zawiera także spostrzeżenia i wnioski końcowe na temat sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka w rodzinie zastępczej.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej sporządził 348 informacji o całokształcie sytuacji osobistej dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej oraz o sytuacji rodziny dziecka.

Ponadto, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej sporządzają do Sądu wnioski o wgląd w sytuację opiekuńczo – wychowawczą rodziny zastępczej i wychowujących się w niej dzieci lub dotyczące umieszczenia dzieci w rodzinach zastępczych. W 2021 r. sporządzono 15 wniosków do Sądu (w tym: 2 wnioski o wgląd w sytuację opiekuńczo - wychowawczą, 3 o rozwiązanie rodziny zastępczej oraz 5 o pozbawienie władzy rodzicielskiej rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej oraz 5 wniosków o umieszczenie dziecka pozostawionego w szpitalu w rodzinie zastępczej).

Zgodnie z przepisami, na zlecenie Sądu, ośrodek pomocy społecznej sporządza również opinie. W 2021 r. na prośbę Sądu prowadzono 12 postępowań w sprawie wydania opinii o kandydatach na rodziny zastępcze. Opinie te miały na celu ustalenie, czy osoby dają rękojmię sprawowania należytej opieki nad dzieckiem. Opinie obejmowały również badania predyspozycji i motywacji do sprawowania funkcji rodzica zastępczego przez psychologów.

Zgodnie z art. 38 ust.2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, która nakłada na kierownika powiatowego centrum pomocy w rodzinie wystąpienie z pozwem o alimenty w przypadku przebywania dziecka w pieczy zastępczej powyżej roku - złożono do Sądu Rejonowego w Elblągu 13 wniosków.

IV.7. Szkolenie rodzin zastępczych

Elbląskie Centrum Usług Społecznych rokrocznie organizuje dla rodzin zastępczych różnego rodzaju szkolenia lub umożliwia uczestnictwo w nich.

W 2021 r. rodziny zastępcze mogły skorzystać z następujących form:

1. Głos jako narzędzie pracy – 3 rodziny,
2. Umiejętności radzenia sobie ze stresem – 3 rodziny,
3. Pierwsza pomoc w sytuacji zagrożenia – 8 rodzin,
4. Elbląska Pracownia Aktywności – 4 rodziny,
5. Kompas Życia – 1 rodzina.
6. „Substancje zabronione: narkotyki, dopalacze”. Tematyka szkolenia dotyczyła narkotyków i dopalaczy, ich rodzajów, działania poruszała również problem rozpoznawania osób będących pod wpływem środków psychoaktywnych oraz jak skutecznie im pomagać. Zostało przeprowadzone przez przedstawicielkę z Ośrodka Monar w Elblągu - uczestniczyło 14 osób,
7. „Zagrożenia młodego człowieka”. Szkolenia poruszały tematykę uzależnień, profilaktyki i leczenia osób. Osobą prowadzącą była terapeutka uzależnień - uczestniczyło 19 osób,
8. Pomoc dziecku z FASD – 5 rodzin
9. 4 ściany – z zakresu przemocy – 6 osób

IV.8. Zadania dot. kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

IV.8.1. Pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziców zastępczych/prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań Elbląskiego Centrum Usług Społecznych należy pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych posiada w swoich zasobach kadrowych specjalistów, którzy posiadają uprawnienia do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze programem PRIDE (4 pracowników) oraz przeprowadzenia procedury kwalifikacyjnej kandydatów na rodziców zastępczych. Zarządzeniem Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych wprowadzone zostały również procedury kwalifikowania kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Mieszkańcy Elbląga ubiegający się o pełnienie funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka muszą zgłosić się do siedziby Elbląskiego Centrum Usług Społecznych na rozmowę wstępną. W trakcie rozmowy pracownicy Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej zapoznają się z kandydatami, informują o obowiązujących procedurach oraz warunkach jakie winni spełniać by zostać rodzicem zastępczym lub prowadzić rodzinny dom dziecka. Ponadto przedstawiają wykaz wymaganych dokumentów,

nakreślają specyfikę funkcjonowania rodziny zastępczej oraz uświadamiają o problemach dziecka kierowanego do rodzinnej pieczy zastępczej i trudnościach w wypełnianiu funkcji rodzica zastępczego.

Po rozmowie wstępnej kandydaci na rodziców zastępczych lub prowadzenie rodzinnego domu dziecka podlegają procedurze diagnostyczno – konsultacyjnej. Przeprowadzana jest rozmowa psychologiczna oraz sporządzana jest w oparciu o testy psychologiczne diagnoza psychologiczna. Również przeprowadzana jest diagnoza pedagogiczna podczas której analizowana jest motywacja kandydatów przy podejmowaniu decyzji o utworzeniu rodziny zastępczej, czy też rodzinnego domu dziecka oraz przeprowadzany jest wywiad pedagogicznego w środowisku rodzinnym celem poznania warunków mieszkaniowych, członków rodziny kandydata/ kandydatów itp.

Po zebraniu powyższych informacji oraz wymaganych dokumentów dotyczących kandydatów powoływany jest zespół kwalifikacyjny, przeprowadzana jest tzw. kwalifikacja wstępna. Podczas zespołu omawiane są uzyskane wyniki przez kandydatów. W przypadku pozytywnych wyników kandydaci przez komisję kierowani są na szkolenie PRIDE. Po ukończeniu szkolenia uczestniczą w stosowych praktykach (pieczy zastępczej). Następnie powoływana jest ponownie komisja kwalifikacyjna tzw. kwalifikacja końcowa.

W październiku 2021 r. rozpoczęło się **szkolenie PRIDE** dla kandydatów zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Do szkolenia zostało zakwalifikowanych 10 rodzin, tj. 15 osób. Ostatecznie do szkolenia przystąpiło 9 rodzin, tj. 13 osób. Odbędzie się 7 spotkań. Zakończenie szkolenia planowane jest na styczeń 2022 r.

W celu pozyskiwania kandydatów na rodziny zastępcze tutejsze Centrum prowadziło kampanię promującą rodzicielstwo zastępcze.

W ramach kampanii promującej rodzinę zrealizowano następujące działania:

- w maju 2021 r. w ramach V Warmińsko – Mazurskiej konferencji z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego jedna z rodzin zastępczych otrzymała statuetkę „Diamant Dobroci i Serca” oraz podziękowania za trud i zaangażowanie złożone w wychowanie dzieci jako rodzina zastępcza od Marszałka Województwa Warmińsko – Mazurskiego oraz Prezydenta Miasta Elbląga,
- zaplanowany również został koncert muzyczny promujący rodzicielstwo zastępcze, który miał się odbyć w maju 2021 r., jednakże z uwagi na panującą pandemię został przeniesiony na 25 lipca 2021 r. Podczas koncertu zespołu „Sound ‘n’ Grace” była prowadzona kampania promująca rodzicielstwo zastępcze pod hasłem „Rodzina to moc”. Koncert został zorganizowany w przestrzeni publicznej na terenie Elbląskiego Starego Miasta. Tutejsze Centrum miało swój punkt, w którym rozdawano gadżety oraz ulotki promujące rodzicielstwo zastępcze. Dodatkowo pracownicy udzielali szczegółowych informacji osobom zainteresowanym. Atrakcją dla mieszkańców Elbląga był zorganizowany happening, gdzie prowadzone były animacje dla dzieci tj. szczudlarze, pokaz baniek mydlanych, mega jenga, malowanie twarzy, balonowe szaleństwo, szczudelka dla dzieci oraz wata cukrowa. Kulminacyjnym punktem imprezy było wręczenie nagród przez Prezydenta Miasta Elbląg dwóm zawodowym rodzinom zastępczym za całokształt ich pracy na rzecz dzieci,
- „Klub dobrych rodziców” to cykl szkoleń zorganizowanych dla rodziców zastępczych,
- realizując projekt prowadzono również cykl zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin zastępczych:
 - dnia 25 września 2021 r. odbył się „Dzień pieczonego ziemniaka” w lesie Bażantarnia. Organizowane były wspólne zabawy m.in. z chustą klanzą, biegi w worku, rzut piłką do kosza, zabawy z kulami do gry oraz wspólne pieczenie ziemniaka i kielbasy przy ognisku. Uczestniczyło 10 rodzin zastępczych i 19 dzieci.
 - 28 października 2021 r. były zajęcia pt. „Dyńa na 1000 sposobów”. Dzieci i opiekunowie zastępczy wykonywali lampiony z dyni. Łącznie uczestniczyło 6 rodzin i 7 dzieci.
 - dnia 18 listopada 2021 r. został zorganizowany „Dzień Misia”, podczas zajęć dzieci i rodzice zastępczy szyli wspólnie misie. Uczestniczyło 9 rodzin i 14 dzieci.

- zajęcia socjoterapeutyczne odbyły się dnia 14 grudnia 2021 r. spotkanie to miało charakter świąteczny. Podczas zajęć na świeżym powietrzu odbyły się animacje dla dzieci, spotkanie z Mikołajem, zabawy przy muzyce, poczęstunek świąteczny. Podczas spotkania podziękowano rodzinom zastępczym za trud, codzienną pracę oraz serce jakie wkładają w wychowanie umieszczonych w rodzinach małoletnich dzieci. W ww. spotkaniu uczestniczyło 30 osób.

IV.8.2. Wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka

Ukończenie szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, jest warunkiem koniecznym by uzyskać zaświadczenie kwalifikacyjne na bycie rodziną zastępczą zawodową bądź niezawodową lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

Końcowa procedura kwalifikacyjna prowadzona jest po zakończeniu szkolenia PRIDE prowadzonego przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych i uzyskaniu przez kandydatów na rodziców zastępczych świadectwa ukończenia szkolenia oraz po odbyciu przez nich praktyki wskazanej przez Centrum. Ponadto kwalifikacji podlegają ponownie rodziny zastępcze, które otrzymały kwalifikacje okresowe. Końcową procedurę kwalifikacyjną prowadzi Komisja Kwalifikacyjna, powoływana przez Dyrektora Centrum. Po zakończeniu tej procedury, na podstawie ostatecznej opinii Komisji następuje wydanie zaświadczenia kwalifikacyjnego lub odmowa zakwalifikowania kandydata do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

W 2021 r. powołano 2 Komisje Kwalifikacyjne celem wydania zaświadczeń:

- 1) Komisja w dniu 25.02.2021 r. została powołana dla jednej rodziny.
- 2) Komisja w dniu 23.07.2021 r. została powołana dla jednej rodziny.

Obie komisje dotyczyły kwalifikacji na rodziny zastępcze niezawodowe. Jedna rodzina otrzymała kwalifikację na stałe (była to druga kwalifikacja tej rodziny), natomiast druga rodzina otrzymała kwalifikację na okres 4 lat.

Ponadto powołano trzy zespoły kwalifikacyjne dotyczące przystąpienia do szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe, łącznie dla 17 rodzin. Jedna rodzina została zakwalifikowana do szkolenia dla kandydatów na rodziny zastępcze prowadzone przez Fundację MIO „Podróż do rodzicielstwa”. Natomiast spośród 16 rodzin do szkolenia PRIDE zostało zakwalifikowanych 10 rodzin. Sześć rodzin nie zostało zakwalifikowanych do szkolenia, tj. 2 rodziny z uwagi na niespełnianie warunków, 1 z powodu rezygnacji z przystąpienia do szkolenia, natomiast 3 rodziny będą poddane kwalifikacji przy kolejnej edycji szkolenia PRIDE, gdyż grupa szkoleniowa byłaby zbyt liczna (są to rodziny, które już zostały ustanowione przez Sąd).

IV.9. Prowadzenie „Rejestrów danych o osobach....”

Zgodnie z art. 46 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej - Starosta zobowiązany jest prowadzić rejestry danych o osobach:

- 1) zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka,
- 2) pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka.

Powyższe zadanie w Elblągu, zostało powierzone przez Prezydenta Miasta do realizacji przez Dyrektora Elbląskiego Centrum Usług Społecznych (upoważnienie Nr 500/2021).

W oparciu o uregulowania w/w ustawy, prowadzone tzw. „rejestry danych o osobach” zawierają dane w niżej wymienionym zakresie:

- 1) imię i nazwisko;
- 2) datę urodzenia;
- 3) obywatelstwo;

- 4) adres miejsca zamieszkania;
- 5) stan cywilny;
- 6) wykształcenie;
- 7) zawód;
- 8) miejsce pracy;
- 9) źródła dochodu;
- 10) dane o warunkach mieszkaniowych;
- 11) dane o stanie zdrowia niezbędne do stwierdzenia, że osoba może sprawować właściwą opiekę nad dzieckiem;
- 12) zakres ukończonych szkoleń;
- 13) liczbę umieszczonych dzieci - w przypadku osób pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka,
- 14) informację o pełnieniu przez rodzinę zastępczą zawodową funkcji pogotowia rodzinnego lub funkcji rodziny zastępczej zawodowej specjalistycznej.

Powyższe dane zawarte w rejestrach przekazywane są do Sądu Rejonowego w Elblągu.

IV.10. Badania potrzeb rodzin zastępczych

W 2021 r. 100 rodzin zastępczych wypełniło Kartę samooceny rodzica zastępczego, która również jest ważnym narzędziem do badania potrzeb opiekunów zastępczych. Pozostałe rodziny otrzymały pod koniec roku druk samooceny, który miały zwrócić niezwłocznie po wypełnieniu.

IV.11. Kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych

Elbląskie Centrum Usług Społecznych realizuje zadanie dotyczące kierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych. Do placówek dzieci kieruje się na mocy postanowienia Sądu.

W 2021 r. do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Elbląga Centrum wydało łącznie 26 skierowań kierujących 26 dzieci, w tym:

- 1) 1 skierowanie dla 1 dziecka do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 1 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4/1A,
- 2) 3 skierowania dla 3 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 2 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4/2A,
- 3) 6 skierowań dla 6 dzieci do Placówki Opiekuńczo- Wychowawczej nr 3 w Elblągu przy ul. Mazurskiej 6
- 4) 2 skierowania dla 2 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 4 w Elblągu przy ul. Chrobrego 4
- 5) 14 skierowań dla 14 dzieci do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr 5 w Elblągu przy ul. Mazurskiej 6/1.

Na dzień 31.12.2021 r. w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Elblągiem przebywało 5 dzieci, w tym 2 dzieci w Domu J. Korczaka - Regionalnej Placówce Opiekuńczo – Terapeutycznej w Gdańsku, 1 dziecko w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej w Tarłowie oraz 2 dzieci w Domu dla Dzieci i Młodzieży w Morągu.

W okresie sprawozdawczym placówki opiekuńczo - wychowawcze funkcjonujące w Elblągu opuściło łącznie 21 wychowanków, w tym 9 z powodu uzyskania pełnoletniości, usamodzielnienia, 10 powróciło pod opiekę rodziców biologicznych, 1 dziecko zostało umieszczone w DPS i 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej..

IV.12. Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo- wychowawczych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, za pobyt dziecka w pieczy zastępczej rodzice ponoszą miesięczną opłatę. Na mocy art. 194 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej opłatę ustala, w drodze decyzji, starosta właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej albo interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym. Rada powiatu w drodze uchwały, określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub w części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstępowania od ustalenia w/w opłaty.

W Elbląskim Centrum Usług Społecznych w okresie sprawozdawczym prowadzono 9 postępowań w sprawie ustalenia/odstąpienia od ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Wydano łącznie 13 decyzji odstępujących rodzicom biologicznym od opłaty za pobyt dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Natomiast w przypadku rodzinnej pieczy zastępczej w okresie sprawozdawczym prowadzono 39 postępowań w sprawie ustalenia/odstąpienia od ponoszenia opłaty przez rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej. Wydano łącznie 37 decyzji odstępujących rodzicom biologicznym od opłaty za pobyt dzieci w rodzinie zastępczej.

IV.13. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada obowiązek zgłaszania dzieci wolnych prawnie do Ośrodka Adopcyjnego. W 2021 r. do Warmińsko – Mazurskiego Ośrodka Adopcyjnego w Olsztynie Filia w Elblągu zgłoszono 23 dzieci wolnych prawnie, w tym 14 dzieci zostało zakwalifikowanych do procesu adopcyjnego. Przysposobionych natomiast zostało 16 dzieci. W elbląskich szpitalach zostało pozostawionych celem przysposobienia 8 dzieci, które zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zawodowych na czas uregulowania ich sytuacji prawnej.

CZĘŚĆ V

REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU USŁUG SPOŁECZNYCH

V.1. USŁUGI SPOŁECZNE

W zakresie usług społecznych w okresie sprawozdawczym Elbląskie Centrum Usług Społecznych zrealizowało następujące działania:

1. W ramach organizowania usług społecznych realizowanych przez Centrum
 - 1) Przeprowadzenie „Diagnozy potrzeb mieszkańców Elbląga w zakresie usług społecznych i lokalnego potencjału usługowego oraz edukacji kadry Zamawiającego” w okresie od marca do czerwca 2021 r. Zastosowane zostały niżej wymienione narzędzia badawcze:
 - a) analiza danych zastanych
 - b) badania ilościowe CATI
 - c) indywidualne Wywiady Poglębione z lokalnymi ekspertami, usługodawcami i liderami
 - d) zogniskowane wywiady grupowe z pięcioma grupami, tj seniorzy, osoby z niepełnosprawnością, przedstawiciele rodzin w kryzysie, przedstawiciele społeczności zamieszkującej budynki socjalne przy ul. Skrzydlatej, osoby w kryzysie bezdomności.

Z badań sporządzony został raport zawierający ich wyniki oraz wnioski i rekomendacje. W trakcie procesu diagnostycznego w dniu 19 maja 2021 r. zorganizowane zostało spotkanie z organizacjami pozarządowymi na temat usług społecznych.

Wyniki badań były konsultowane podczas otwartego spotkania w dniu 25 czerwca 2021 r.

Raport został opublikowany na stronie internetowej ECUS, przekazany do Biura Rady Miejskiej oraz do Instytucji Pośredniczącej.

- 2) Przygotowanie programu usług społecznych:
 - a) opracowanie Elbląskiego Programu Usług Społecznych na lata 2021 – 2026 (EPUS),
 - b) konsultacja treści EPUS z Ministerstwem Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej,
 - c) konsultacje społeczne EPUS,
 - d) przyjęcie uchwałą Rady Miejskiej Elbląskiego Programu Usług Społecznych jednogłośnie podczas sesji w dniu 23 września 2021 r.
 - 3) Opracowanie koncepcji obsługi mieszkańca i dokumentów dla koordynatora indywidualnych planów usług społecznych, wprowadzenie dokumentów zarządzeniem Dyrektora ECUS.
 - 4) Rozwój i koordynacja lokalnego systemu usług społecznych we współpracy z przedstawicielami lokalnych podmiotów w tym PUP i NZOZ.
 - 5) Prowadzenie polityki informacyjnej w zakresie usług społecznych, w tym promowanie ECUS między innymi wśród mieszkańców, m.in. podczas eventów, informowanie o podejmowanych działaniach w zakresie rozwoju usług społecznych, udział w filmie promującym, prezentacja podczas IV Wojewódzkiego Spotkania Rad Seniorów w Olsztynie tematu „Centrum Usług Społecznych a usługi na rzecz seniorów”, podczas Webinarium "Usługi społeczne na rzecz osób starszych" prezentacja wyników diagnozy i pakietu usług dla seniorów, przygotowanie wypowiedzi dla czasopisma „Wiadomości Społeczne”, przekazywanie informacji lokalnym mediom
 - 6) Opracowanie założeń do standardów usług społecznych ujętych w „EPUS na lata 2021 – 2026”.
 - 7) Opracowanie regulaminów świadczenia usług społecznych – dla każdej usługi oddzielnie.
 - 8) Udział w szkoleniu „Zarządzanie usługami społecznymi”.
 - 9) Opracowanie założeń koncepcji rozwoju psychiatrii środowiskowej we współpracy z Centrum Zdrowia Psychicznego - psychiatria środowiskowa w ECUS – koncepcja, prezentacja graficzna.
2. W ramach prowadzenia na bieżąco rozeznania:
 - 1) potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych:

- a) obsługa skrzynki „Zgłoś potrzebę”,
- b) opracowanie ankiety zadowolenia z usług społecznych badającej również zapotrzebowanie na kolejne usługi,
- 2) potencjału wspólnoty samorządowej w zakresie organizowania usług społecznych,
 - a) badanie potencjału elbląskich organizacji pozarządowych w zakresie realizacji usług społecznych ujętych w Elbląskim Programie Usług Społecznych na lata 2021 – 2026. Organizowanie spotkań z potencjalnymi wykonawcami w celu badania potencjału w zakresie realizowania usług społecznych,
 - b) inwentaryzacja usług społecznych – utworzenie Banku Lokalnych Usług Społecznych - organizowanie spotkań z przedstawicielami podmiotów realizujących usługi społeczne, pozyskiwanie informacji, ścisła współpraca z pełnomocnikami Prezydenta Elbląga, inwentaryzacja zasobów w zakresie US, uzupełnianie Banku,
- 3. W ramach podejmowania działań w celu rozwijania oraz koordynacji lokalnego systemu usług społecznych
 - 1) Zainicjowanie lokalnego Forum Partnerów CUS,
 - a) opracowanie koncepcji budowania Forum Partnerów ECUS,
 - b) organizowano spotkania z potencjalnymi partnerami,
 - c) zaproszono potencjalnych partnerów na spotkanie inicjujące Forum.
 - 2) Organizowanie spotkań w celu inicjowania współpracy z potencjalnymi partnerami w szczególności z lokalnymi instytucjami, spółdzielniami, organizacjami pozarządowymi, pełnomocnikami, Radami, z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, parafiami, związkami wyznaniowymi, w celu budowania partnerstwa na rzecz rozwoju usług społecznych w Elblągu.

V.2. ORGANIZOWANIE SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ

W 2021 roku w ramach Organizowania społeczności lokalnej przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych podjęto działania w ramach:

1. Rozwój społeczności lokalnej na określonym terenie ul. Skrzydlatej poprzez:
 - 1) Odbłyto się 5 spotkań z przedstawicielami podmiotów publicznych min. z Policją, Strażą Miejską, Wojewódzkim Ośrodkiem Ruchu Drogowego, ZBK, Elbląską Radą Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych.
 - 2) Organizacja 3 spotkań powołanego we wrześniu 2021 r. przez Organizatora społeczności lokalnej Zespołu ds. aktywizacji ul. Skrzydlatej (budynki socjalne).
 - 3) Przeprowadzono 3 przedsięwzięcia społeczne/eventy ze społecznością lokalną: Sprzątanie Świata na ul. Skrzydlatej przy współpracy z Urzędem Miasta Elbląga, Sąsiedzki Dzień Dyni oraz Sąsiedzka Gwiazdka.
 - 4) Udział w przedsięwzięciu społecznym dotyczącym utworzonego muralu na ul. Skrzydlatej.
 - 5) Organizacja 18 spotkań ze społecznością lokalną z ul. Skrzydlatej oraz utrzymywano stały kontakt telefoniczny z liderem i pracownikami ECUS działającymi na ul. Skrzydlatej.
2. Aktywizacja i integracja grup kategoryalnych w ramach działań organizowania społeczności lokalnej
 - 1) Przeprowadzono 1 akcję społeczną pn. „Ciepła Czapka”, w ramach której uczestniczono w 3 spotkaniach z Klubami Seniora działającymi na terenie Elbląga. W trakcie spotkania z przedstawicielami Domu Pomy Społecznej dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnych Intelktualnie przy ul. Bema 8 i Domu dla Bezdomnych im. św. Brata Alberta przekazano zebraną odzież oraz rozmawiano na temat problemów dotyczących danej grupy społecznej.
 - 2) Przeprowadzono 1 spotkanie warsztatowe w Klubie Seniora w ECUS oraz przeprowadzono 9 spotkań z przedstawicielami organizacji pozarządowych, instytucji publicznych oraz pracownikami ECUS w celu podjęcia współpracy w ramach działań środowiskowych.

- 3) Organizator społeczności lokalnej ukończył szkolenie organizowane przez ROPS w wymiarze 65 h z zakresu organizowania społeczności lokalnej.

CZĘŚĆ VI

INFORMACJE OGÓLNE

VI.1. SPRAWY ORGANIZACYJNO – PRAWNE.

VI.1.1. Zadania Centrum.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych jest jednostką organizacyjną podległą samorządowi miasta. Zgodnie ze statutem nadanym Nr XVI/486/2021 Rady Miejskiej w Elblągu z dnia 18 marca 2021 r. w sprawie przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu w Elbląskie Centrum Usług Społecznych i nadania statutu Elbląskiemu Centrum Usług Społecznych, Centrum realizowało w 2021 roku:

- 1) Zadania gminy z zakresu realizowania usług społecznych,
- 2) zadania gminy i powiatu z zakresu pomocy społecznej,
- 3) zadania gminy w zakresie dodatków mieszkaniowych,
- 4) zadania gminy w zakresie dodatków energetycznych,
- 5) zadania gminy i powiatu określone ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym:
 - a) zadania gminy z zakresu wspierania rodziny,
 - b) zadania powiatu w zakresie rodzinnej pieczy zastępczej,
 - c) zadania powiatu w zakresie kierowania dziećmi do placówek opiekuńczo-wychowawczych,
 - d) zadania powiatu w zakresie usamodzielniania wychowanków,
- 6) zadania określone w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- 7) prowadzenia postępowania administracyjnego oraz przygotowywania projektów decyzji administracyjnych Prezydenta Miasta, w indywidualnych sprawach dotyczących ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych – w przypadkach osób innych niż ubezpieczeni, o których mowa w art. 2 ust.1 pkt.2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- 8) zadania powiatu z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych,
- 9) zadania gminy z zakresu Karty Dużej Rodziny,
- 10) orzecznictwo o niepełnosprawności – w ramach funkcjonującego przy Elbląskim Centrum Usług Społecznych Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności, obejmującego swoim działaniem teren powiatu grodzkiego.

W „Programie Działania Elbląskiego Centrum Usług Społecznych na 2021 rok” zatwierdzonym przez Sekretarza Miasta określono priorytety w pracy Centrum, które obejmowały:

1. Integrację i rozwój usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga.
2. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu.
3. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.
4. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.
5. Opiekę nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.
6. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością.
7. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.
8. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.
9. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności.
10. Doskonalenie wiedzy zawodowej pracowników, ich kompetencji i umiejętności, zwiększenie potencjału zawodowego pracowników Centrum.

Cele założone na 2021 rok to przede wszystkim:

1. *Integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do ogółu mieszkańców Elbląga poprzez wypracowanie i przetestowanie Modelu funkcjonowania Elbląskiego Centrum Usług Społecznych jako nowej jednostki organizacyjnej Gminy Miasto Elbląg.*
2. *Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie dzieciom właściwej opieki i wychowania w rodzinach biologicznych, bądź w przypadku braku takiej możliwości w pieczy zastępczej.*
3. *Zwiększenie dostępności i podnoszenie skuteczności pomocy i wsparcia na rzecz osób i rodzin, w których stosowana jest przemoc.*
4. *Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój wsparcia, w tym o charakterze środowiskowym i personalnym.*
5. *Zapobieganie odrzuceniu i izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wspieranie rodzin, w których funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi.*
6. *Wzrost aktywności społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.*
7. *Rozwój zawodowy pracowników, zwiększenie efektywności i skuteczności pracy oraz realizowanych zadań przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych.*

VI.1.2. Organizacja i struktura Centrum.

Elbląskim Centrum Usług Społecznych kieruje i odpowiada za jego działalność Dyrektor Centrum. Organizację i strukturę wewnętrzną Centrum określają ustalone zarządzeniami Dyrektora: Regulamin Organizacyjny i Regulamin Pracy. Akty te normują wewnętrzne sprawy Centrum dotyczące: podziału zadań między komórkami, zasad wykonywania funkcji kierowniczych, systemu planowania pracy, nadzoru nad realizacją zadań, zasad i trybu przyjmowania i załatwiania skarg i wniosków.

Według stanu na dzień 31.12.2021 r. w Centrum funkcjonowały następujące komórki organizacyjne i stanowiska:

- 1) Dział Organizowania Usług Społecznych:
 - a) Organizator Usług Społecznych,
 - b) Zespół ds. Indywidualnych Planów Usług Społecznych,
 - c) Organizator Społeczności Lokalnej,
 - d) Zespół ds. Programów i Projektów,
- 2) Dział Usług:
 - a) Zespół Usług Środowiskowych, który realizuje zadania zespołu ds. usług i zespołu ds. pracy socjalnej,
 - b) Zespół Świadczeń Instytucjonalnych, który realizuje zadania zespołu ds. świadczeń,
 - c) Zespół Realizacji Usług,
- 3) Dział Świadczeń Socjalnych:
 - b) Zespół Przyznawania Świadczeń, który realizuje zadania zespołu ds. świadczeń przyznawanych decyzją,
 - c) Zespół Realizacji Świadczeń,
- 4) Zespół ds. Bezdomności:
 - a) Wieloosobowe stanowisko ds. usług i pracy socjalnej
 - b) Stanowisko przyznawania świadczeń
- 5) Dział Dodatków, Ulg i Uprawnień:
 - a) Zespół ds. Dodatków i Ulg,
 - b) Zespół ds. Uprawnień,
- 6) Dział Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, w ramach którego działają:
 - a) Zespół Pracy Socjalnej,
 - b) Zespół Asystentury Rodzinnej,
 - c) Zespół Poradnictwa Specjalistycznego,
 - d) Zespół Rodzinnej Pieczy Zastępczej,
 - e) Zespół ds. Świadczeń,
 - f) Stanowisko ds. Usamodzielniania Wychowanków

- 7) Dział Finansowo – Księgowym – grupy stanowisk pracy o nazwie:
 - a) Płace,
 - b) Księgowość (w tym kasa)
 - c) Budżet i sprawozdawczość,
 - d) Windykacja,
 - 8) Zespół Organizacji i Kontoli:
 - a) Punkt Przyjęć Klienta,
 - 9) Zespół Prawny,
 - 10) Samodzielne stanowisko Główny Specjalista,
 - 9) Wieloosobowe stanowisko ds. kadr,
 - 10) Samodzielne stanowisko ds. BHP,
 - 11) Wieloosobowe stanowisko: informatyk,
 - 12) Sekcja Gospodarcza.
 - 13) Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, zlokalizowany przy ul. Zamkowej 16A – funkcjonujący przy Elbląskim Centrum Usług Społecznych.
- Schemat wewnętrznej struktury organizacyjnej Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, wg stanu na dzień 31.12.2021 r. przedstawia załącznik nr 1.

VI.1.3. Kadra Centrum.

VI.1.3.1. Zatrudnienie i wynagrodzenia pracowników.

Według stanu na dzień 31.12.2021 r., w Elbląskim Centrum Usług Społecznych wykorzystano 136,75 etatów z zatwierdzonego limitu etatów w wymiarze 147. Natomiast **zatrudnionych było 148 osób**. W związku z długotrwałymi zwolnieniami lekarskimi pracowników, urlopami macierzyńskimi lub wychowawczymi Ośrodek zatrudniał 7 osób w ramach umów na zastępstwo.

Poniższe zestawienie obrazuje wykorzystanie etatów w 2021 r.

Tab.20. Wykorzystanie etatów w 2021 r.

Grupy placowe	Stan zatrudnienia w etatach	Stan zatrudnienia w osobach	Zatwierdzony limit etatów
W ramach środków własnych /Rozd.85219/	70	78	79,20
W ramach zadań zleconych /Rozd.85219/	42	42	42,00
W ramach orzecznictwa /Rozd.85321/	5,5	6	5,5
W ramach wspierania rodziny /Rozd.85504/	11,25	13	12,30
W ramach pieczy zastępczej /Rozd. 85508/	8	9	8
Razem	136,75	148*	147

Strukturę zatrudnienia według stanowisk przedstawia poniższa tabela.

Tab.21 Struktura zatrudnienia według stanowisk

Stanowisko	Liczba osób	W tym:		Ilość etatów
		Kobiety	Mężczyźni	
Dyrektor	1	1	0	1
Zastępca dyrektora	1	1	0	1
Kierownik działu	4	4	0	4
Kierownik sekcji, zespołu	2	2	0	2
Zastępca kierownika działu	3	3	0	3
Główny księgowy	1	1	0	1
Główny specjalista	4	3	1	4
Przewodniczący PZdON	1	1	0	1
Radca Prawny	2	0	2	1,5
Psycholog, terapeuta	2	2	0	2
Informatyk, starszy informatyk	1	0	1	1

Specjalista pracy socjalnej	6	6	0	6
Starszy specjalista pracy socjalnej	1	1	0	1
Starszy pracownik socjalny	35	32	3	33,75
Pracownik socjalny	17	15	2	17
Pedagog	1	1	0	0,5
Specjalista, starszy specjalista	4	3	1	4
St. inspektor, inspektor, kasjer	23	23	0	21,75
Podinspektor	8	8	0	8
Księgowy, starszy księgowy	2	2	0	2
Sekretarz w PZdON	1	1	0	1
Operator urządzeń powielających	1	1	0	1
Archiwista	1	0	1	1
Konsultant	1	0	1	0,25
Pomoc administracyjna	4	4	0	4
Koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	2	2	0	1,5
Starszy koordinator rodzinnej pieczy zastępczej	6	6	0	5,5
Młodszy asystent rodziny, asystent rodziny	8	8	0	8
Specjalista pracy z rodziną, st. specjalista pracy z rodziną	3	3	0	2
Koordinator ds. komputeryzacji pomocy społecznej	1	0	1	1
Organizator usług społecznych	1	1	0	1
Organizator społeczności lokalnej	1	1	0	1
Dozorca, ochroniarz	1	0	1	1
Razem	150*	136	14	143,75 (w tym 7 osób na zastępstwo)

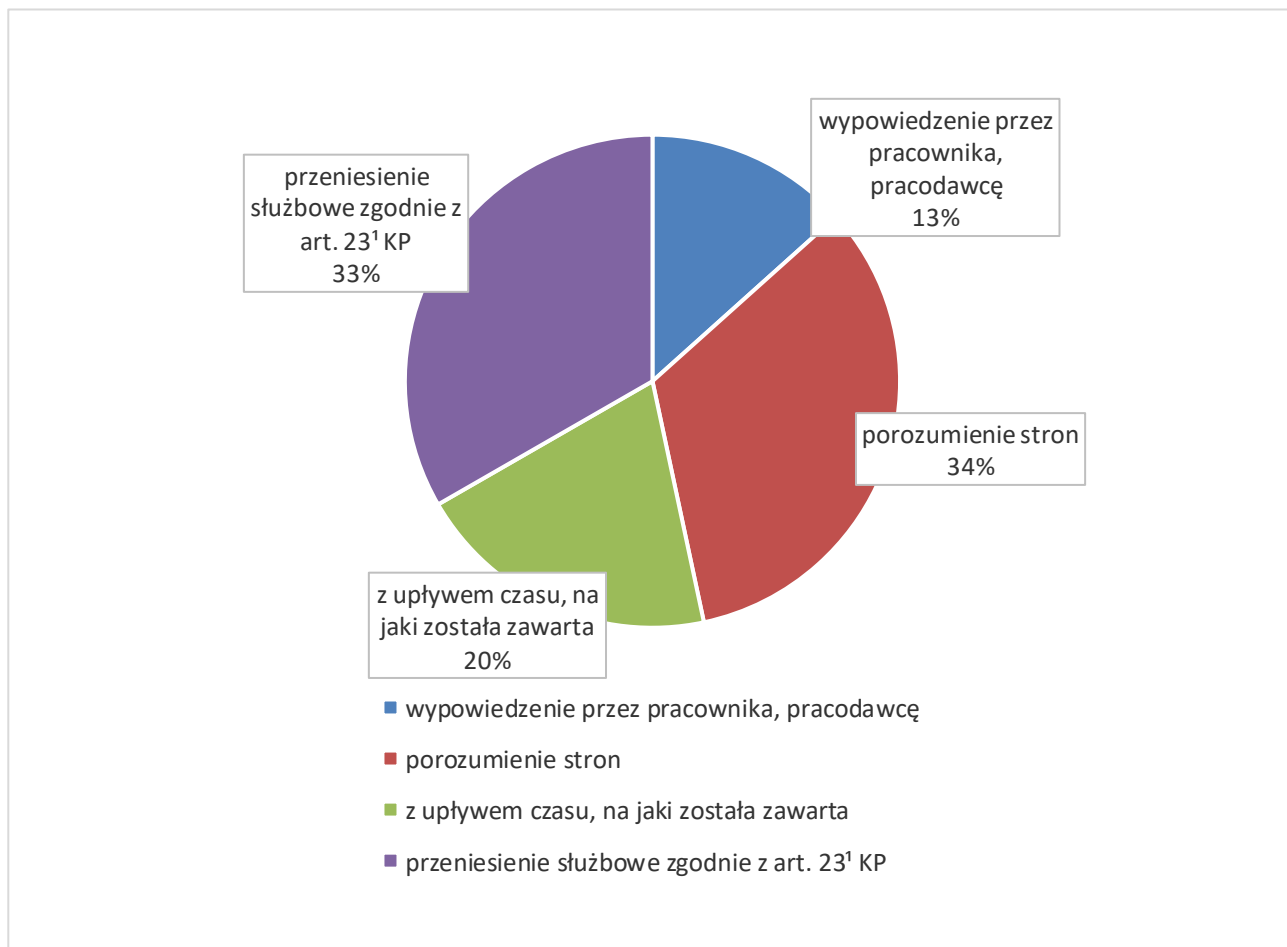
* w tym 7 osób na zastępstwo i 2 osoby zatrudnione równocześnie na 2 stanowiskach pracy.

Poza umowami o pracę, Centrum zatrudniało pracowników również w ramach umów cywilno-prawnych. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. zawarto 42 umowy zlecenie.

W okresie sprawozdawczym:

- rozwiązano stosunek pracy z 17 pracownikami (7 osób za porozumieniem stron, w tym 3 osoby przechodzące na emeryturę; 3 osoby z upływem czasu na jaki była zawarta oraz 2 osoby wypowiedzenie przez pracodawcę bądź pracownika oraz 5 osób przeniesienie służbowe art. 23¹ KP (w związku z wyodrębnieniem Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie),
- do pracy w Centrum przyjęto 18 pracowników, w tym 4 osoby – przeniesienie służbowe.

Wykres 3 Sposoby i przyczyny rozwiązania stosunku pracy (w tym w związku z wyodrębnieniem Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie 5 osób)

Wynagrodzenia

W Elbląskim Centrum Usług Społecznych od 01.11.2021 r. wprowadzono podwyżkę wynagrodzeń. Podwyżka została wynegocjowana ze związkami zawodowymi i objęła średnio po ok. 220 zł na 1 etat, według następujących zasad:

- 1) 23 pracowników, którzy posiadają staż pracy od 0 do 5 lat otrzymali podwyżki wynagrodzeń zasadniczych w kwocie 140 zł brutto,
- 2) 21 pracowników, którzy posiadają staż pracy od 6 do 10 lat otrzymali podwyżki wynagrodzeń zasadniczych w kwocie 170 zł brutto,
- 3) 51 pracowników, którzy posiadają staż pracy od 11 do 20 lat otrzymali podwyżki wynagrodzeń zasadniczych w kwocie 220 zł brutto,
- 4) 31 pracowników, którzy posiadają staż pracy od 21 do 30 lat otrzymali podwyżki wynagrodzeń zasadniczych w kwocie 270 zł brutto,
- 5) 23 pracowników, którzy posiadają staż pracy 31 lat i więcej - otrzymali podwyżki wynagrodzeń zasadniczych w kwocie 300 zł brutto.

Średnia płaca miesięczna w Centrum według stanu na 31.12.2021 r. wynosiła ok. 4.245 zł na 1 etat; bez dodatku dla pracownika socjalnego 4.141 zł na etat.

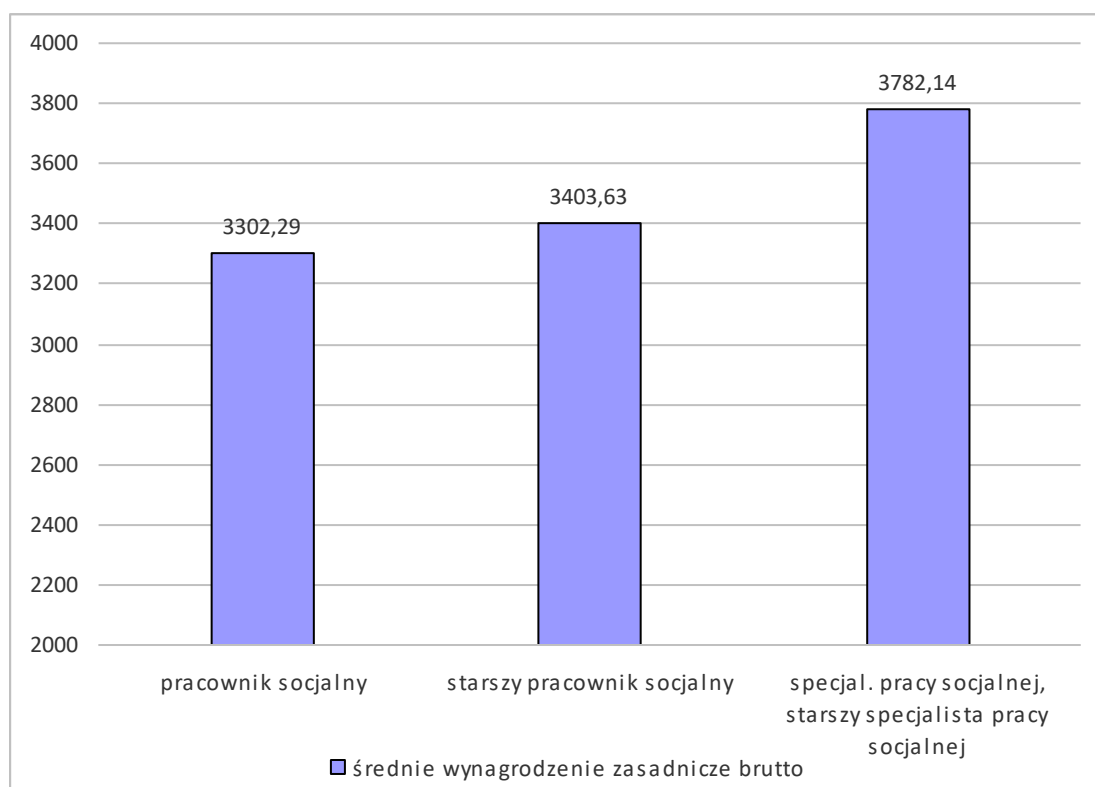
Poniższa tabela obrazuje dane dotyczące przeciętnego wynagrodzenia pracowników.

Tab.22. Średnie wynagrodzenie pracowników ECUS na 1 etat według stanu na 31.12.2021 r.

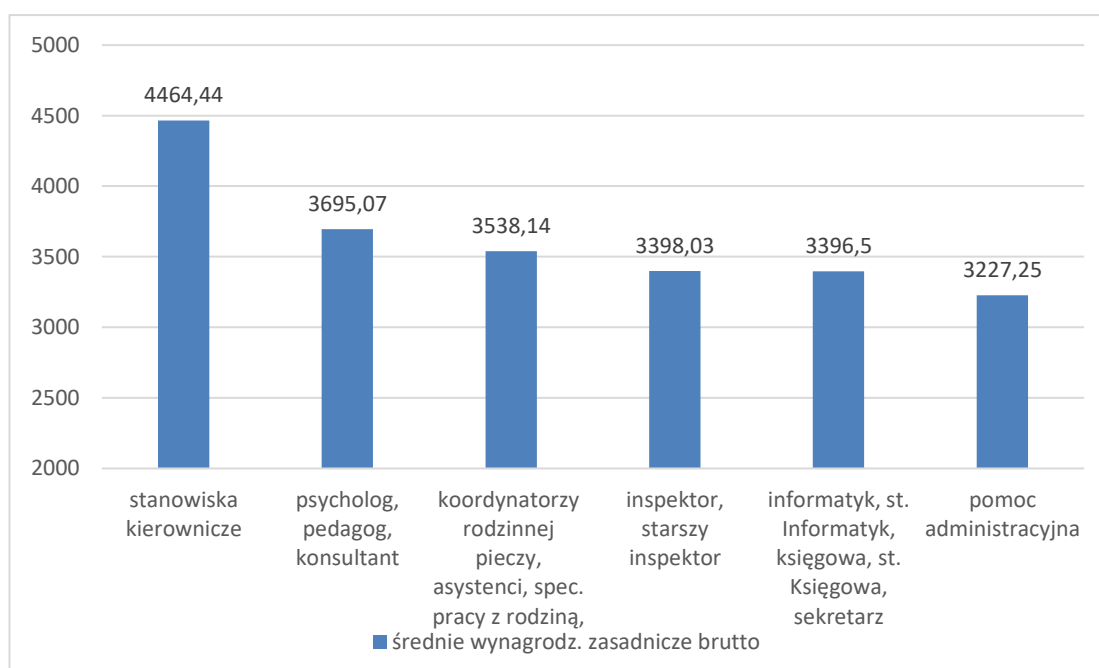
Grupy płacowe	Bez dodatku dla pracownika socjalnego	z dodatkiem dla pracownika socjalnego
W ramach środków własnych /Rozd.85219/	4.539 zł.	4.590 zł.
W ramach zadań zleconych /Rozd.85219/	4.078 zł.	4.478 zł.
W ramach orzecznictwa /Rozd.85321/	3.874 zł.	3.874 zł.
W ramach wspierania rodziny /Rozd. 85504/	4.112 zł.	4.178 zł.
W ramach pieczy zastępczej /Rozd. 85508/	4.104 zł.	4.104 zł.

Średnie wynagrodzenie zasadnicze pracowników z podziałem na stanowiska przedstawiają poniższe wykresy.

Wykres 4 Pracownicy socjalni – średnie wynagrodzenie zasadnicze brutto

Wykres 5 Pozostałe stanowiska – średnie wynagrodzenie zasadnicze brutto

VI.1.3.2. Wykształcenie pracowników.

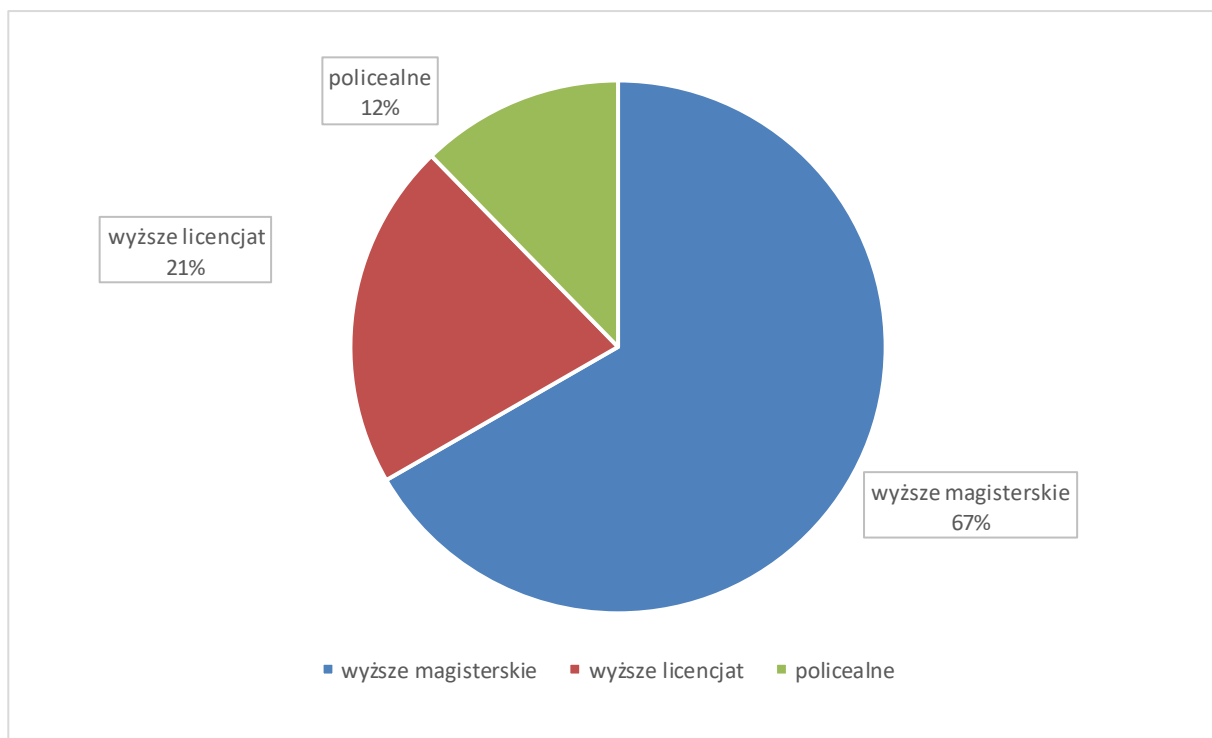
Do realizacji zadań statutowych centrum usług społecznych niezbędna jest wysokokwalifikowana kadra, od której wymaga się nie tylko posiadania wyższego wykształcenia, ale też często specjalistycznego przygotowania, poprzez studia podyplomowe bądź specjalizacje zawodowe. Zatrudnieni w Centrum pracownicy posiadają kwalifikacje zawodowe odpowiednie do zajmowanych stanowisk pracy. Z przedstawionej analizy wynika, że ok. 90 % pracowników Centrum posiada wykształcenie wyższe z czego ok. 24% pracowników ukończyło studia podyplomowe.

Poziom wykształcenia pracowników ECUS przedstawia poniższa tabela.

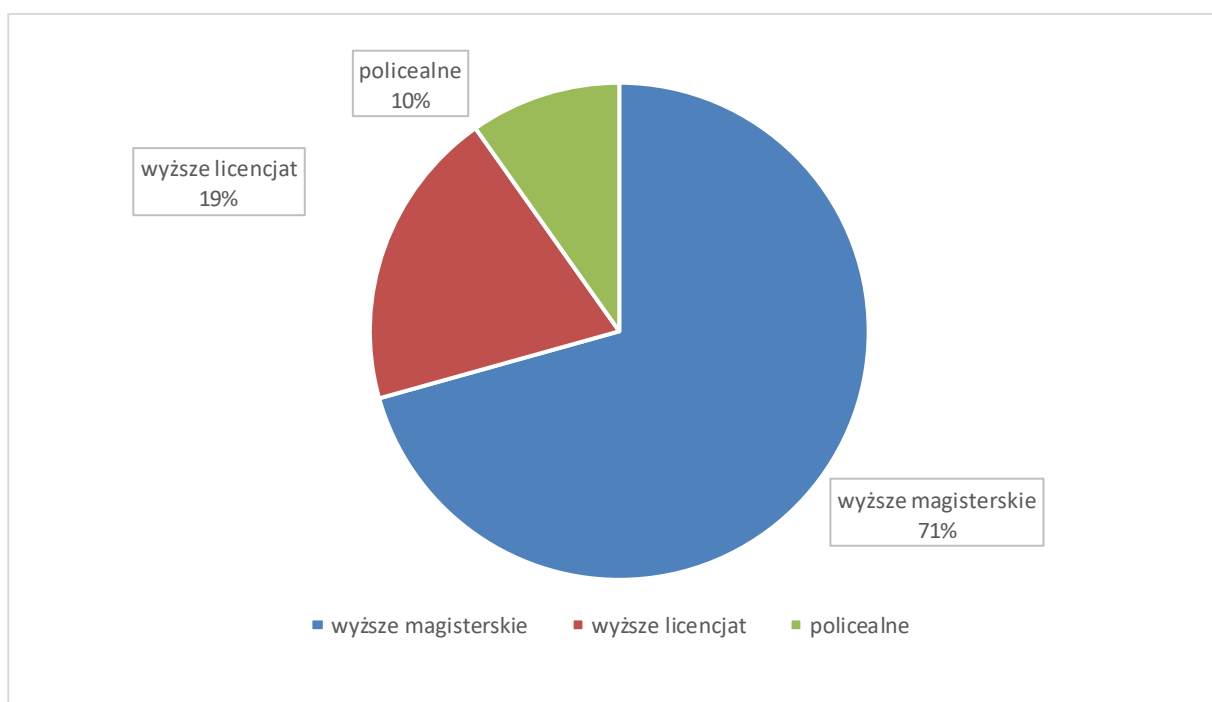
Tab.23. Poziom wykształcenia pracowników ECUS

Ilość osób	Studia podyplomowe	Wykształcenie wyższe (mgr)	Wykształcenie wyższe licencjat	Wykształcenie średnie lub policealne	Organizator pomocy społecznej	Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny	Specjalizacja II stopnia w zawodzie pracownik socjalny
148	36	102	30	16	19	5	7

Wykres 6 Wykształcenie pracowników socjalnych

Wykres 7 Wykształcenie pracowników na pozostałych stanowiskach

VI.1.3.3. Program profilaktycznej ochrony zdrowia pracowników

W 2021 roku w Ośrodku w celu poprawy warunków pracy pracowników poza świadczeniami zagwarantowanymi w przepisach prawa tj. ekwiwalentu za pranie odzieży oraz używanie odzieży i obuwia, dofinansowania do okularów, pakietu w ramach badań okresowych i wstępnych pracownicy skorzystali również z:

- pakietu 40 plus dla kobiet i mężczyzn - 6 pracowników
- pakietu po przejściu infekcji SARS-COV-2 - 7 pracowników
- pakietu tarczycowego z rozszerzoną konsultacją – 16 pracowników
- pakietu onkologicznego dla kobiet – 81 pracowników
- pakietu dla każdego – 7 osób
- pakietu onkologicznego dla mężczyzn – 8 pracowników
- pakietu sercowego – 5 pracowników
- usg piersi, gruczołu krokowego lub jamy brzusznej - 7 pracowników
- szczepienia przeciwko grypie - 15 pracowników,

Ponadto w związku z wystąpieniem epidemii COVID-19 podjęto szczególne działania mające na celu ochronę zarówno pracowników, jak i klientów Centrum:

- na bieżąco informowano pracowników o zasadach postępowania podczas epidemii,
- zapewniono ciągły dostęp do maseczek oraz środków dezynfekujących,
- zakupiono testy kasetkowe na COVID-19
- umieszczenie dla pracowników w dwóch miejscach ogólnodostępnych termometrów ściennych do mierzenia temperatury ciała w głównej siedzibie Centrum oraz jedno urządzenie w siedzibie na ul. Zamkowej 16A.

VI.1.3.4. Szkolenia.

Dla zapewnienia prawidłowej realizacji zadań Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, z uwzględnieniem ich rozległej specyfiki, niezwykle ważnym aspektem jest doskonalenie wiedzy zawodowej oraz umiejętności pracowników, a w szczególności pracowników socjalnych. W realizowanej przez nich pracy socjalnej nie ma bowiem gotowych wzorców skierowanych na rozwiązywanie problemów klientów pomocy społecznej, uwikłanych często w bardzo trudne problemy życiowe. Celem podnoszenia wiedzy zawodowej pracowników i doskonalenia metod pracy socjalnej, prowadzono w Centrum bieżące doradztwo metodyczne, które dostosowywano do potrzeb pracowników. Nowozatrudniany pracownik socjalny przechodził tzw. program wdrażania, którego celem było wstępne zaznajomienie z czekającymi na niego zadaniami i pracą Centrum. Ponadto odbywały się konsultacje indywidualne dla pracowników socjalnych, szczególnie z krótkim stażem pracy.

W 2021 r. pracownicy Centrum uczestniczyli w szkoleniach zewnętrznych, jak i wewnętrznych, w tym:

1. 1 osoba – „Szkolenie podstawowe dla użytkowników Oprogramowania do obsługi Pieczy Zastępczej”
2. 1 osoba – „Błędy i nieprawidłowości przy stosowaniu nowego PZP na podstawie orzecznictwa KIO, opinii UZP i interpretacji.”
3. 1 osoba – „Kurs kancelaryjno-archiwalny pierwszego stopnia”
4. 2 osoby – „Obsługa systemu SOW”
5. 1 osoba – „Adolescenci i osoby dorosłe z FASD”
6. 1 osoba – „Zarządzanie dokumentacją w urzędzie – stosowanie systemu EZD jako wspomagającego i wiodącego”
7. 2 osoby – „Pokonać bezdomność”
8. 1 osoba – „Szkolenie dla kadry kierowniczej jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej”
9. 2 osoby – „Szkolenie z zakresu zarządzania i organizacji usług społecznych”
10. 1 osoba – „Szkolenie z zakresu organizacji pomocy lokalnej”
11. 9 osób – „Asystent rodziny – zadania, metodyka pracy, uprawnienia i dokumentowanie pracy z rodziną”
12. 13 osób – „Organizacja efektywnej współpracy z organizacjami pozarządowymi. Delegowanie uprawnień w obszarze polityki społecznej”
13. 11 osób – „Budowanie zespołów i metodyka dokonywania oceny sytuacji dziecka”
14. 9 osób – „Koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – zadania, metodyka pracy, uprawnienia i dokumentowanie pracy”
15. 1 osoba – „Przetwarzanie i ochrona danych osobowych”

16. 1 osoba – „Szkolenie z zakresu Oprogramowania do obsługi Pieczy Zastępczej”
17. 30 osób – „Bezpieczeństwo pracowników socjalnych w trakcie wykonywania czynności zawodowych”
18. 24 osoby - „Alienacja rodzicielska” – Gdynia Rodzinna

Dodatkowo pracownicy tutejszego Centrum uczestniczyli w szkoleniach:

1. „Substancje zabronione: narkotyki, dopalacze”. W szkoleniu uczestniczyło 10 pracowników.
2. „Zagrożenia młodego człowieka”. Uczestniczyło 28 pracowników.
3. „Alkohol i narkotyki - dziecko z rodziny dysfunkcyjnej”. W warsztatach uczestniczyli pracownicy ECUS, przedstawiciele straży miejskiej, policji, pedagogzy i psychologzy szkolni oraz kuratorzy. Łącznie uczestniczyło 29 osób.

Ponadto pracownicy Centrum mogli skorzystać ze szkoleń w ramach realizacji Projektu „Nowoczesny i skuteczny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Elblągu”, które opisane zostały w odrębnym punkcie.

VI.1.3.5. Bezpieczeństwo pracowników Centrum

Mając na uwadze wzrost zagrożenia, na które narażeni są pracownicy Elbląskiego Centrum Usług Społecznych, oprócz szkoleń, kontynuowano działania mające na celu zwiększenie poczucia ich bezpieczeństwa, tj.:

1. realizacja projektu „Bezpieczny pracownik socjalny” w ramach programu „Bezpieczny Elbląg”. Projekt polegał na wyposażeniu pracowników w urządzenie Safety PAD, które powoduje, że pracownik w sytuacji zagrożenia wciskając przycisk uruchamia procedurę udzielenia mu pomocy. W 2021 r. w przyciski wyposażono łącznie 19 pracowników socjalnych i asystentów rodziny,
2. zatrudnienie pracownika na stanowisku ochroniarza w Punkcie Przyjęć Klienta.

VI.1.4. Zasoby lokalowe Centrum

Administrowanie zasobami lokalowymi Centrum i sprawy zabezpieczenia mienia w Centrum należą do zadań Sekcji Gospodarczej.

Na dzień 31.12.2021 r. Elbląskie Centrum Usług Społecznych sprawuje trwałe zarząd:

- 1) nieruchomości zabudowanej przy ul. Winnej 9 w Elblągu o łącznej powierzchni:
 - budynku - 2.896,90 m² powierzchni użytkowej,
 - gruntu - 1.491,00 m², w tym 1.089 m² gruntu przylegającego bezpośrednio do budynku, 348 m² gruntu pod parking przy ul. Winnej 12 (vis a vis obiektu) oraz 54 m² gruntu na wejście z podjazdem dla osób niepełnosprawnych.

- 2) lokalu użytkowego o pow. 78,26 m², położonego w Elblągu przy Placu Dworcowym 3A.

Pomieszczenia w budynku przy ul. Winnej 9 wykorzystywane są w części na działalność Centrum, a w części wynajmowane innym podmiotom, w tym na dzień 31.12.2021 r.:

- 1) na potrzeby Straży Miejskiej pomieszczenia o łącznej powierzchni – 118,60 m²,
- 2) na potrzeby Zakładu Aktywności Zawodowej prowadzonego przez Elbląską Radę Konsultacyjną Osób Niepełnosprawnych – pomieszczenia o łącznej powierzchni 544,20 m².

Na rzecz Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Elblągu w dzierżawie jest nieruchomość gruntowa o powierzchni 38,6 m², na potrzeby wyjścia ewakuacyjnego w budynku Domu Studenckiego przy ul. Zacisze 12.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., Centrum wykorzystywało na statutową działalność pomieszczenia o łącznej powierzchni 2.689,10 m², w tym:

- 1) pomieszczenia o powierzchni 2.234,10 m², w budynku przy ul. Winnej 9 (posiadany w trwałym zarządzie), w którym zlokalizowana jest główna siedziba Centrum,
- 2) lokal posiadany w trwałym zarządzie o pow. 78,26 m², położony przy Placu Dworcowym 3A,
- 3) pomieszczenia o powierzchni 376,74 m² użyczone w części budynku przy ul. Zamkowej 16A, które przeznaczone są na działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Zespołu ds. Bezdomności.

Ponadto w okresie sprawozdawczym w siedzibie przy ul. Winnej 9, przeprowadzono

remonty w zakresie malowania pomieszczeń oraz zmodernizowano wyposażenie części stanowisk pracy w celu poprawy warunków pracy.

VI.1.5. Komputeryzacja i obsługa systemów informatycznych

Praca w systemie TTPOMOC

W ramach systemu Pomost, realizowany był obowiązek przesyłania kwartalnych zbiorów centralnych, będących sprawozdaniem ze zgodności faktycznie poniesionych wydatków w Centrum, z wydatkami wprowadzonymi do systemu pomost, na podstawie wydanych, z użyciem systemu, decyzji administracyjnych przyznających świadczenia.

W 2021 r. wykonano następujące zbiory centralne:

- za IV kwartał 2020 uzyskano 101 % zgodności
- za I kwartał 2021 uzyskano 99 % zgodności
- za II kwartał 2021 uzyskano 101 % zgodności
- za III kwartał 2021 uzyskano 101 % zgodności
- za IV kwartał 2021 uzyskano 103 % zgodności

Jak wynika z powyższego uzyskano poziom zgodności, zgodnie z wymaganiami Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

Systemy komputerowe - zakup, wdrożenie i aktualizacja do bieżących wersji.

Do prawidłowego funkcjonowania w Centrum używane jest wiele systemów komputerowych, dlatego ważnym elementem działań jest uaktualnianie ich do najnowszych wersji. Daje to pewność, że wykorzystywane programy prawidłowo działają i są zgodnie z obowiązującymi przepisami. Dlatego przez cały rok, producenci oprogramowania wprowadzają w nich zmiany. Powoduje to, że w każdym z systemów należy wprowadzić pojawiające się zmiany. Ponadto wprowadzanie aktualizacji często wiąże się z konfiguracją całego systemu informatycznego.

Zarówno różnorodność systemów jak i ich specyfika powodują, że praca poświęcona ich konfiguracji i aktualizacji wymagała odpowiedniego przygotowania i poznania wprowadzanych zmian.

Systemy używane w ECUS to m.in.:

- TT-Pomoc (w tym empatia) – system informatyczny przeznaczonym dla jednostek organizacyjnych pomocy społecznej i wspomagającym je w realizacji zadań. Służący do zarządzania bazą danych osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej. Ewidencja i pełna obsługa osób uprawnionych do otrzymywania świadczeń z pomocy społecznej.
- Dodatki mieszkaniowe – przyznawanie dodatków mieszkaniowych
- Dodatki energetyczne – przyznawanie dodatków energetycznych
- SOW – obsługa zadań z PFRON
- KDR – obsługa karty dużej rodziny
- Platforma zakupowa – portal do elektronicznej obsługi przetargów
- Tandem – obsługa rodzin zastępczych
- Sygnity WRiPZ - obsługa rodzin zastępczych
- Agema FK – system Finansowo-Księgowy służy do wspomagania prowadzenia pełnej księgowości w jednostkach gospodarczych, dedykowany dla środowiska Windows
- Agema HR – oprogramowanie dla instytucji i przedsiębiorstw wspomagające zarządzanie kadrą oraz usprawniające działania placowe.
- Agema WWW – platforma do zarządzania urlopami.
- Softel – obsługa poczty elektronicznej email, hosting dla strony internetowej Centrum
- LEX – Profesjonalna platforma dla prawników, która zapewnia dostęp do kompletnej, aktualizowanej bazy prawa, orzecnictwa i piśmiennictwa prawniczego

- LEGISLATOR – Edytor Aktów Prawnych XML Legislator Standard służy do tworzenia aktów prawnych i innych dokumentów zgodnie z wymogami określonymi w ustawie z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i innych aktów prawnych.
- ESET – system zabezpieczający stacje robocze, laptopy oraz serwery. Zawiera pełny pakiet zabezpieczeń w tym: antywirus, firewall, antyspam, oraz konsolę centralnego zarządzania.
- E-PUAP – elektroniczna skrzynka podawcza
- SEPI.sygnyty – system do obsługi elektronicznych wniosków i zaświadczeń z Powiatowego Urzędu Pracy.
- ZUS-PUE - system do obsługi elektronicznych wniosków i zaświadczeń z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych
- PR Master – oprogramowanie do zarządzania systemem kontroli dostępu

Centrum posiada 3 sztuki Terminali Mobilnych służących do przeprowadzania wywiadów środowiskowych w formie elektronicznej otrzymane z MPiPS oraz 39 laptopów Lenovo zakupionych do pracy w empatii. Wszyscy pracownicy socjalni zostali przeszkoleni co do procedury przeprowadzania wywiadów za pomocą aplikacji elektronicznej.

Serwisy sprzętu komputerowego i oprogramowania

W Elbląskim Centrum Usług Społecznych, pracuje 146 komputerów. Dodatkowo 42 terminale mobilne Empatia. W celu wymiany wadliwego i niewspieranego sprzętu oraz uzupełnienia braków Centrum zakupiło 20 zestawów komputerowych, 13 telefonów VOIP, 2 urządzenia drukujące. Jedno urządzenie wielofunkcyjne - sieciowe, pozwalające na bezpieczny wydruk z dowolnego stanowiska w sieci Centrum. Powyższe urządzenie zostało ustawione w dostępnym miejscu a wydruk autoryzowany jest imiennymi kartami zbliżeniowymi używanymi dotychczas do przyznania dostępu do drzwi wejściowych do budynku. Ze względu na koszty eksploatacji starszych drukarek oraz czas potrzebny na dotarcie do wyżej wymienionego urządzenia należy dokonać zakupu kolejnych – docelowo po 1 na każde piętro. Mimo, iż każdego roku Centrum wymienia po kilka sztuk komputerów, na części stacji roboczych zainstalowane są niewspierane od 8 kwietnia 2014 roku systemy Windows XP, których użytkowanie nie jest wskazane z powodu kompatybilności z obecnie stosowanym oprogramowaniem oraz grozi wyciekami lub utratą danych. Konieczna jest wymiana w/w komputerów na nowe z aktualnie wspieranym systemem operacyjnym w wersji PRO. Ponadto należy zakupić serwer.

Do dyspozycji pracowników jest 6 skanerów, 84 urządzeń drukujących w tym 4 umożliwiające wydruk w kolorze. Część z stosowanych urządzeń drukujących nie jest w pełni sprawna. Urządzenia ulegające awarii są sukcesywnie naprawiane lub wymieniane na nowe.

W 2021 r. zdarzały się awarie sprzętu komputerowego, takiego jak: drukarki, monitory i jednostki centralne. Wiele z napraw zostało wykonanych we własnym zakresie, jednak zdarzyły się również naprawy wymagające ingerencji serwisu.

1. Serwisy internetowe

- Wykupienie domeny ECUS.PL
- Dostosowanie strony internetowej do zmian organizacyjnych wynikających z przekształcenia MOPS w ECUS
- Aktualizacja Biuletynu Informacji Publicznej.
- Aktualizacja serwisu internetowego: <http://ecus.pl> (wcześniej mops.elblag.pl)
- Aktualizacja strony internetowej <http://pomost.mops.elblag.pl> – dokumenty wewnętrzne oraz informacje o systemie POMOST.

2. Inne prace, m.in.:

- Zakończenie procesu wymiana lub rekonfiguracja oprogramowania do obsługi poczty elektronicznej w celu zastosowania szyfrowania SSL/TSL – wzrost bezpieczeństwa danych
- Wymieniono wszystkie switchy na zarządzalne, gigabitowe z możliwością agregacji portów.

- Doraźnie naprawy sieci komputerowej - wymiana wadliwych modułów gniazd komputerowych w pokojach.
- Przeprowadzono remont sieci komputerowej w pomieszczeniach (418, 417, 409, 409a, 408, 407, 406, 405, 404, 403, 402, 401, 400, 300, 302, 301a, 303, 203, 201, 202a, 202, 212) gdzie w roku ubiegłym stwierdzono najgorszy stan techniczny m.in.: Część pokoi nie posiadała sieci komputerowej a jedynie tymczasowo ułożone przewody
- Przeprowadzono przegląd sieci komputerowej, który wykazał że konieczne jest wykonanie remontu sieci teleinformatycznej w miejscach gdzie nie działa ona prawidłowo lub ułożona jest tymczasowa infrastruktura, w szczególności ostatnie piętro oraz pomieszczenia 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 320, 321, 322, 410. Konieczny jest również zakup własnego urządzenia brzegowego typu UTM
- przedłużono umowy na systemy inf. i oprogramowanie użytkowe,
- udzielano bieżącej pomocy i wykonywano szkolenia z zakresu obsługi komputera, obsługi systemów pracujących w ECUS,
- zmiana lokalizacji sprzętu komputerowego w związku z walką z rozprzestrzenianiem Covid-19
- obsługa techniczna szkoleń stacjonarnych oraz zdalnych
- udział i pomoc w zmianach organizacyjnych w budynku przy ul. Winnej
- Dostosowanie oprogramowania do zmian organizacyjnych wynikających z przekształcenia MOPS w ECUS oraz wprowadzenia Pracowniczych Planów Kapitałowych

Z powyższymi zadaniami wiązały się między innymi - Skrócenie do minimum przerwy w ciągłości pracy Centrum. Podłączenie oraz konfiguracja komputerów i drukarek. Adaptacja sieci teleinformatycznej. Współpraca z Urzędem Miasta w zakresie zarządzania istniejącymi numerami telefonów i nadaniem dodatkowych.

VI.1.6. Orzecznictwo administracyjne.

Sprawy prowadzone w 2021 roku w Elbląskim Centrum Usług Społecznych, których zakończenie wymaga wydania decyzji administracyjnej, wydawane były przez osoby posiadające upoważnienie Prezydenta Miasta oraz osobiście przez Prezydenta Miasta.

- Decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach wydawane przez pracowników Centrum posiadających upoważnienie Prezydenta Miasta dzielą się na 3 grupy spraw, tj. z zakresu:
 - 1) **ustawy pomocy społecznej** - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawały osoby posiadające odpowiednie upoważnienia i tak na dzień 31.12.2021 r. były to: Dyrektor ECUS, Zastępca Dyrektora ECUS, Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, Zastępca Kierownika Działu Świadczeń Socjalnych, Główny specjalista w Dziale Świadczeń Socjalnych oraz Kierownik Działu Usług.
 - 2) **ustawy dodatków mieszkaniowych** - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali posiadający odpowiednie upoważnienia: Dyrektor ECUS i Zastępca Dyrektora ECUS.
 - 3) **ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** - decyzje te w imieniu Prezydenta Miasta wydawali posiadający odpowiednie upoważnienia: Dyrektor ECUS i Zastępca Dyrektora ECUS.
- Decyzje administracyjne w indywidualnych sprawach wydane przez Prezydenta Miasta lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Miasta dotyczyły spraw z zakresu:
 - 1) dodatków energetycznych,
 - 2) ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w przypadkach osób innych niż ubezpieczeni

(uwaga: w/w sprawie Centrum prowadził postępowanie administracyjne i przygotowywał projekty decyzji administracyjnych).

W 2021 roku w Elbląskim Centrum Usług Społecznych zarejestrowano **ogółem 17.301 decyzji administracyjnych** wydanych w sprawach indywidualnych, w tym:

- 16.799 decyzji administracyjnych wydanych z upoważnienia Prezydenta Miasta, z czego:
 - 12.361 decyzji dotyczących spraw z zakresu ustawy o pomocy społecznej,
 - 3.367 decyzji dotyczących spraw z zakresu ustawy o dodatkach mieszkaniowych,
 - 1.071 decyzji dotyczących spraw z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
- 175 decyzji administracyjnych wydanych przez Prezydenta Miasta z zakresu dodatków energetycznych,
- 327 decyzji administracyjnych wydanych przez Prezydenta Miasta z zakresu ustalania uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

VI.1.6.1. Orzecznictwo w sprawach z zakresu pomocy społecznej.

W 2021 roku, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej wydano ogółem **12.361 decyzji administracyjnych**, w tym :

- 10.941 decyzji administracyjnych wydano w ramach zadań własnych gminy, w tym :
 - 8.547 decyzji przyznających świadczenia,
 - 353 decyzje odmowne,
 - 2.041 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje)
- 1.118 decyzji administracyjnych wydano w ramach zadań zleconych gminie, w tym:
 - 545 decyzji przyznających świadczenia,
 - 24 decyzje odmowne,
 - 549 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje.)
- 117 decyzji administracyjnych wydano w ramach zadań powiatu, w tym :
 - 108 decyzji przyznających świadczenia,
 - 1 decyzja odmowna,
 - 8 decyzji innych (np. umarzające postępowania, zmieniające lub uchylające wcześniej wydane decyzje)

- 185 decyzji tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń

Decyzje wydane w ramach zadań własnych gminy dotyczyły świadczeń pomocy społecznej udzielanych w formach pieniężnych (zasiłków celowych, okresowych, stałych i zasiłków specjalnych celowych), pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych świadczonych zarówno w miejscu zamieszkania, jak też w ośrodkach wsparcia oraz kierowania do domów pomocy społecznej i ustalania odpłatności za pobyt.

Decyzje wydane w ramach zadań zleconych gminie dotyczyły specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, świadczonych w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia.

Decyzje wydane w ramach zadań powiatu dotyczyły spraw z zakresu: umieszczania w domach pomocy społecznej osób z poza terenu Elbląga oraz pomocy udzielanej na mocy ustawy o pomocy społecznej rodzinom zastępczym, usamodzielnianym wychowankom rodzin zastępczych lub placówek opiekuńczo-wychowawczych.

W okresie sprawozdawczym klienci Elbląskiego Centrum Usług Społecznych wnieśli **36 odwołań** od decyzji wydanych w zakresie pomocy społecznej, co w zestawieniu z liczbą wydanych w tym zakresie decyzji administracyjnych (12.361) oznacza, że klienci Centrum zakwestionowali ok. 0,29 % decyzji. Po szczegółowym przeanalizowaniu spraw i argumentów poruszanych w odwołaniach, w 2 przypadkach organ I instancji zmienił swoje wcześniejsze rozstrzygnięcie, natomiast pozostałe 34 sprawy przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r., organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do 29 spraw, a w stosunku do 5 spraw postępowanie nie zostało zakończone. W wyniku rozpoznania 29 spraw, organ II instancji:

- w 21 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 6 przypadkach uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu organ I instancji po uzupełnieniu postępowania dowodowego podtrzymał zajęte wcześniej stanowisko w 5 sprawach, natomiast w 1 sprawie zmieniono wcześniej zajęte stanowisko,
- w 2 przypadkach uchylił w części lub w całości zaskarżone decyzje organu I instancji i orzekł co do istoty sprawy.

W 2021 r. Samorządowe Kolegium Odwoławcze zakończyło także postępowanie odwoławcze w stosunku do 6 spraw z 2020 r., i tak organ II instancji:

- w 3 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 2 przypadkach uchylił w części lub w całości decyzję organu I instancji i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia,
- w 1 przypadku umorzył postępowanie.

VI.1.6.2. Orzecznictwo w sprawach dodatków mieszkaniowych.

W 2021 roku wydano **3.367 decyzji administracyjnych** z zakresu ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych. Dodatki mieszkaniowe mają charakter świadczeń obligacyjnych i sposób rozstrzygnięcia, w tych sprawach jest unormowany przepisami ww. ustawy.

Wśród **3.367** decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu dodatków mieszkaniowych wydano:

- 3.074 decyzji przyznających świadczenia,
- 177 decyzji odmownych,
- 21 decyzji umarzających postępowanie,
- 30 innych decyzji (m. in. wstrzymujące lub wznawiające świadczenia),
- 63 decyzje wygaszające dodatek mieszkaniowy
- 2 decyzje tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.

W 2021 roku Klienci Centrum wnieśli 15 odwołań od decyzji w sprawach dodatku mieszkaniowego. Składane odwołania dotyczyły decyzji odmawiających przyznania dodatku mieszkaniowego ze względu na nie spełnianie kryteriów ustawowych, a także zbyt niską, zdaniem strony, wysokością przyznanego dodatku. Wszystkie sprawy przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do wszystkich spraw. W wyniku rozpoznania 15 spraw, organ II instancji:

- w 6 przypadkach utrzymał w mocy decyzje organu I instancji,
- w 7 przypadkach uchylił w części lub w całości decyzje organu I instancji i przekazał sprawy do ponownego rozpatrzenia. Po ponownym rozpatrzeniu organ I instancji po uzupełnieniu postępowania dowodowego podtrzymał zajęte wcześniej stanowisko,
- w 2 przypadkach umorzył postępowanie.

VI.1.6.3. Orzecznictwo w sprawach dodatków energetycznych.

Od dnia 1 lipca 2021 r. zadaniem Centrum jest przeprowadzanie postępowań administracyjnych w zakresie dodatków energetycznych. W tym zakresie, Centrum przygotowuje również projekty decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezydenta Miasta lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Miasta.

W okresie od 1 lipca 2021 roku wydano **175 decyzji administracyjnych** z zakresu dodatków energetycznych. W 2021 roku Klienci Centrum nie wnieśli żadnego odwołania od decyzji w sprawach dodatku energetycznego.

VI.1.6.4. Orzecznictwo w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej

W 2021 roku wydano 1.071 **decyzji administracyjnych** z zakresu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym wydano:

- 617 decyzji przyznających świadczenia,
- 2 decyzje odmowne,
- 1 decyzja umarzająca postępowanie,
- 449 innych decyzji (zmieniających bądź uchylających),
- 2 decyzje tytułem dochodzenia zwrotu nienależnie pobranych świadczeń.
- W 2021 roku Klienci Centrum wnieśli 2 odwołania od decyzji w sprawach z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej. Wszystkie sprawy przekazano do rozpatrzenia Samorządowemu Kolegium Odwoławczemu. Według stanu na dzień 31 grudnia 2021 r. organ II instancji zakończył postępowanie w stosunku do wszystkich spraw. W wyniku rozpoznania 2 spraw, organ II instancji obie uchylił w części lub w całości zaskarżone decyzje organu I instancji i orzekł co do istoty sprawy.

VI.1.6.5. Orzecznictwo sprawach dot. ustalenia uprawnień do świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

Zadaniem Centrum jest przeprowadzanie postępowań administracyjnych w zakresie ustalania prawa osób innych niż osoby ubezpieczone, do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa. W tym zakresie, Centrum przygotowuje również projekty decyzji administracyjnych wydawanych przez Prezydenta Miasta lub z jego upoważnienia przez Sekretarza Miasta.

W 2021 roku, w oparciu o przeprowadzane przez ECUS postępowanie administracyjne, wydanych zostało **327 decyzji** administracyjnych z zakresu ustalania uprawnień do świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

W okresie sprawozdawczym Klienci Centrum nie wnieśli żadnego odwołania od decyzji w sprawach ustalania prawa osób innych niż osoby ubezpieczone, do korzystania ze świadczeń zdrowotnych finansowanych z budżetu państwa.

VI.1.7. Skargi i wnioski

W 2021 roku z zakresu działalności Centrum do rozpatrzenia przez Dyrektora Centrum wpłynęło: **19 skarg** (w tym dwie osoby złożyły po 3 skargi) i **1 wniosek**. W wyniku przeprowadzonego postępowania w zakresie badania zasadności zarzutów:

- 17 skarg uznano za bezzasadne,
- 2 skargi uznano za zasadne.

Zarzuty podnoszone i niezadowolenie wyrażone w skargach dotyczyły:

- 1) w 14 przypadkach – pracy lub postawy pracowników socjalnych,
- 2) w 1 przypadku – brak współpracy ze strony pracownika socjalnego,
- 3) w 1 przypadku – nie dostarczenie decyzji administracyjnej,
- 4) w 1 przypadku – zachowania mieszkańców mieszkania chronionego,
- 5) w 2 przypadkach – niewłaściwe zachowanie opiekunki świadczącej usługi opiekuńcze.

Skarżącym udzielono pisemnych wyjaśnień na temat ustaleń i zajętego stanowiska w podnoszonych przez nich sprawach.

W przypadkach stwierdzonych nieprawidłowości przeprowadzono rozmowy dyscyplinujące.

Ponadto Dyrektor rozpatrzył 2 skargi, które pozostały do rozpatrzenia z 2020 r. Obie dotyczyły pracy i postawy pracownika socjalnego. Po rozpatrzeniu skarg w jednym przypadku nie znaleziono podstaw do uznania zasadności zarzutów, druga skarga uznana została za zasadną.

W 2021 r. Dyrektor Centrum rozpatrzył także 1 wniesiony wniosek i udzielił stronie odpowiedzi.

VI.2. BUDŻET

W roku 2021 Elbląskie Centrum Usług Społecznych wydatkowało w ramach otrzymanych środków łącznie kwotę **32.031.467,58 zł.**

VI.2.1. Plan i wykorzystanie środków finansowych w 2021 r.

Tab.24. Plan i wydatkowanie środków, w ramach budżetu ECUS

Wyszczególnienie	Plan na 2021 r. (zł)	Wykonanie za 2021 r.
1.	2.	3.
ogółem	33.240.873	32.031.467,58
w tym rozdziały: ↓		Wykon. planu 96,36%
85154 Zwalczanie narkomanii (zadanie własne gminy)	12.300	4.400
85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi (zadania własne gminy)	70.710	65.908,86
85195 Ochrona zdrowia (zadanie zlecone - dotacja celowa)	9.990	9.810
85510 Placówki opiekuńczo – wychowawcze – ogółem	798.178	784.579,34
w tym:		
- zadania własne powiatu	217.672	211.605,78
- zadania zlecone powiatu	363.990	361.959,02
- zadania własne na rzecz innych powiatów PWSP	216.516	211.014,54
85508 Rodziny zastępcze - ogółem	6.468.369	6.375.457,54
w tym:		
- zadania własne powiatu PWS	4.575.332	4.510.051,97
- zadania własne na rzecz innych powiatów PWSP	326.173	318.811,54
- zadanie zlecone – dotacja celowa	1.207.232	1.204.190,28
- zadania własne innych powiatów PWSOP	359.632	342.403,75
85205 Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zadania powiatu) w tym:	238.114	238.109,60
- dotacja celowa na utrzymanie Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	229.114	229.110
- dotacja celowa na realizację programu dla sprawców przemocy	9.000	8.999,60
85504 Wspieranie rodziny (środki własne gminy)	760.136	753.652,16
85213 Składki na ubezpieczenia zdrowotne (zadania własne gminy - dotacja celowa)	411.299	411.298,57
85214 Zasiłki i pomoc w naturze - ogółem	3.240.478	3.187.008,57
w tym:		
- zadania własne gminy,	1.169.842	1.160.972,50
- zadania własne gminy - dotacja celowa	2.070.636	2.026.036,07
85215 Dodatki mieszkaniowe (zadania własne gminy)	3.974.923	3.973.365,54
85215 Dodatki energetyczne (zadania własne gminy – dotacja celowa))	15.943	10.989,92
85216 Zasiłki stałe (zadania własne gminy - dotacja celowa)	4.789.037	4.720.159,65
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej – ogółem	10.596.280	10.182.643,07
1) utrzymanie Ośrodka ogółem	1) 9.563.476	1) 9.509.873,84
w tym		
1a) zadania własne gminy,	1a) 7.288.523	1a) 7.242.549,18
1 b) zadania własne gminy – dotacja celowa	1b) 2.274.953	1b) 2.267.324,66
2) wynagrodzenia dla kuratorów ustanowionych przez sąd - zadania własne gminy	2) 18.501	2) 18.500,10
3) wynagrodzenia dla opiekunów ustanowionych przez sąd - zadania zlecone gminie	3) 163.058	3) 163.048,52
4) program unijny	4) 301.174	4) 301.166,01
5) program unijny	5) 550.071	5) 190.054,60
85220 Mieszkania chronione (zadanie własne powiatu)	130.972	123.996,35
85230 Pomoc w zakresie dożywiania - ogółem	647.432	507.011,45
w tym:		
- zadania własne gminy,	404.000	331.403,33
- zadania własne gminy - dotacja celowa	243.432	175.608,12
85295 Pozostała działalność (zadania własne gminy)	83.720	66.706,78
85321 Zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności (zadania powiatu – zlecone)	578.778	565.432,60
85324 Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób	45.099	38.354

Niepełnosprawnych		
85503 Karta Dużej Rodziny	2.479	2.036,31
85595 Pozostała działalność – Elbląska Karta Dużej Rodziny	3.000	2.674,02

VI.2.2. Zadania z Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

1. W 2021 roku Elbląskie Centrum Usług Społecznych otrzymało kwotę 12.300 zł z „Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Elblągu na lata 2017-2021” na sfinansowanie studiów podyplomowych Terapia uzależnień dla jednego pracownika Centrum. Program studiów obejmuje tematykę w zakresie: psychologia osobowości, psychopatologia zaburzeń, uzależnienie od alkoholu – etiologia, obraz kliniczny i metody diagnostyczne, diagnoza uzależnienia i współuzależnienia, profilaktyka uzależnień, uzależnienia od narkotyków, leków i nikotyny, specyfika problemów i psychoterapii DDA, koncepcja psychologicznych mechanizmów uzależnienia, teoretyczne modele uzależnienia i terapii uzależnień, nawiązywanie pierwszego kontaktu i motywowanie do podjęcia terapii, problemy i psychoterapia osób współuzależnionych, przemoc w rodzinie – interwencja kryzysowa, wiedza o procesie terapeutycznym, neuropsychofizyczne i psychofarmakologiczne aspekty uzależnień, zaburzenia jedzenia oraz inne uzależnienia behawioralne, seksuolizm, hazard i inne, standardy etyczne terapeuty uzależnień, metody zapobiegania nawrotom, trening interpersonalny i intrapsychiczny, prowadzenie terapii indywidualnej u osób uzależnionych, konstruowanie indywidualnych programów terapeutycznych, prowadzenie terapii grupowej u osób uzależnionych. Program studiów obejmuje konkretną wiedzę, nie tylko teoretyczną, ale również i praktyczną, niezbędną do pracy w zawodzie terapeuty uzależnień.

Posiadanie w Centrum pracownika z wiedzą na temat uzależnień jest niezbędne. Potrzeba podniesienia specjalistycznej wiedzy naszego pracownika wynika z tego, iż coraz więcej rodzin, z którymi pracują pracownicy socjalni i asystenci ma problemy z uzależnieniem. Ponadto potrzeba ta została zgłoszona w Elbląskim Programie Wspierania Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej.

Wydatkowano kwotę 4.400 zł

2. W ramach powyższego programu realizowane były również trzy zadania, na które pozyskano środki w wysokości 70.710 zł, tj.:

1) Alkohol, narkotyki – sposoby skutecznego pomagania dziecku Edycja II

Celem zadania była edukacja społeczna na temat uzależnień, zjawisku krzywdzenia dzieci i sposoby radzenia sobie z tym problemem, wsparcie społeczności lokalnych i instytucji do podejmowania działań na rzecz dzieci krzywdzonych, propagowanie i edukacja w zakresie tworzenia rodzinnych form opieki jako alternatywy umieszczania dzieci z rodzin wieloproblemowych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, integracja dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk alkoholowych oraz zdobycie wiedzy oraz sposoby radzenia sobie z sytuacjami związanymi z uzależnieniami. W ramach projektu zorganizowano warsztaty dla rodziców, w których uczestniczyli rodzice biologiczni, którzy chcieli podnieść swoje kompetencje rodzicielskie. Zajęcia trwały od 12 października do 16 listopada 2021r. (5 spotkań). Zostały zorganizowane również warsztaty „Odzyskać dziecko”, które trwały od 20 października do 03 listopada 2021 r. (3 spotkania). Zajęcia były przeznaczone dla rodziców biologicznych, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej. Zorganizowano cykl szkoleń w ramach klubu rodzica. Pierwsze szkolenie „Substancje zabronione: narkotyki, dopalacze” w dniu 13 września 2021 r. Kolejne szkolenia odbyły się w okresie od 19 listopada do 2 grudnia 2021 r. na temat: „Zagrożenia młodego człowieka”. Realizując projekt prowadzono również cykl zajęć socjoterapeutycznych dla dzieci z rodzin zastępczych. W ramach projektu został przygotowany spot telewizyjny, który emitowany był w telewizji. Dzięki realizacji projektu osiągnięto założone cele, a tym samym zostały osiągnięte rezultaty wynikające ze zrealizowanych działań oraz spełnione założenia Elbląskiego Programu Wspierania

Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej, tj. dotyczące popularyzacji rodzicielstwa zastępczego, jako skutecznej metody pomocy dziecku skrzywdzonemu oraz uwrażliwienie społeczeństwa na problem krzywdzenia dzieci.

- 2) Obsługa Zespołów Interdyscyplinarnych - celem zadania była organizacja i obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego.
- 3) Program pomocy uzależnionym bezdomnym korzystającym z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu. Celem zadania było zmniejszenie liczby osób zagrożonych bezdomnością i osób bezdomnych poprzez podjęcie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu uzależnienia wśród osób bezdomnych poprzez upowszechnienie idei streetworkingu w Elblągu, lokalizację miejsc przebywania osób bezdomnych, monitoring miejsc gromadzenia się osób bezdomnych w przestrzeni publicznej oraz podejmowanie działań interwencyjnych. Ponadto przygotowano osoby bezdomne, skierowane do mieszkania treningowego do samodzielności poprzez działania wspierająco-wzmacniające oraz aktywizacyjne. Wznowiono kampanię edukacyjno-informacyjną mającą na celu upowszechnienie wiedzy na temat zjawiska bezdomności oraz form i miejsc wsparcia skierowanych do osób bezdomnych. W ramach programu zatrudniono streetworkera oraz coucha. Przygotowano i wydano ulotki, przygotowano spot w ramach kampanii edukacyjno-informacyjnej, mającej na celu upowszechnienie wiedzy na temat samego zjawiska bezdomności.

VI.2.3. Zamówienia publiczne.

Elbląskie Centrum Usług Społecznych, jako jednostka sektora finansów publicznych zobowiązany jest do dokonywania wydatków zgodnie z ustawą – Prawo zamówień publicznych. Mając na względzie zasady przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówień publicznych, a w szczególności zwolnienie z obowiązku stosowania ustawy w przypadku udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej 130 000 zł netto, przeprowadzono dwa postępowania powyżej 130 000 zł netto oraz zapytania ofertowe.

W 2021 roku przeprowadzono:

1. 5 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę nie przekraczającą wyznaczony w ustawie próg 130.000 zł netto:
 - 1) Dostawa i obsługa kart płatniczych przedpłaconych służących do wypłaty świadczeń realizowanych przez Centrum (wpłynęła 1 oferta), zapytanie ofertowe zostało unieważnione, ponieważ cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
 - 2) Zakup samochodu osobowego (wpłynęły 2 oferty, udzielono zamówienia na rzecz Knedler Sp. z o. o. Autoryzowany Dealer Spółka Komandytowa z siedzibą w Jantarze przy ul. Rybackiej 39A, cena: 123 490 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 150 000 zł brutto.
 - 3) Dostawa i obsługa kart płatniczych przedpłaconych służących do wypłaty świadczeń realizowanych przez Centrum (wpłynęła 1 oferta), zapytanie ofertowe zostało unieważnione, ponieważ cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
 - 4) Dostawa i obsługa kart płatniczych przedpłaconych służących do wypłaty świadczeń realizowanych przez Centrum (wpłynęła 1 oferta), zapytanie ofertowe zostało unieważnione, ponieważ cena najkorzystniejszej oferty przewyższała kwotę, którą Zamawiający zamierza przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia.
 - 5) Świadczenie usług pogrzebowych (wpłynęła 1 oferta), udzielono zamówienia na rzecz Zakładu Pogrzebowego Syriusz Spółka Cywilna z siedzibą w Elblągu przy ul. Marymonckiej 2D, cena: 67 353,60 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 70 000 zł brutto.
2. 1 postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę przekraczającą wyznaczony w ustawie próg 130 000 zł netto:
 - 1) Świadczenie usług pocztowych w obrocie krajowym i zagranicznym (wpłynęła 1 oferta), udzielono zamówienia na rzecz Poczty Polskiej Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie

przy ul. Rodziny Hiszpańskich 8, cena: 157 565,50 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 150 000 zł brutto.

3. 1 postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę przekraczającą wyznaczony w ustawie próg 130 000 zł netto w ramach projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych”:

1) Świadczenie usług całodobowej teleopieki domowej (wpłynęły 3 oferty), udzielono zamówienia na rzecz Comarch Healthcare S. A. z siedzibą w Krakowie przy ul. Aleja Jana Pawła II, cena: 92 400 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 135 000 zł brutto.

4. 5 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę nie przekraczającą wyznaczony w ustawie próg 130 000 zł netto w ramach projektu „Nowoczesny i skuteczny Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej”:

1) Szkolenie „Budowanie wizerunku Ośrodka” (wpłynęły 3 oferty), zamówienia udzielono na rzecz Innovaspal Przedsiębiorstwo z siedzibą w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 12, cena: 6 935 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 22 200 zł brutto, zamówienie nie zostało zrealizowane ponieważ Wykonawca uchylił się od podpisania umowy.

2) Szkolenie „Dialog motywujący” (wpłynęło 10 ofert), zamówienia udzielono na rzecz Innovaspal Przedsiębiorstwo z siedzibą w Warszawie przy ul. Mokotowskiej 12, cena: 3 892 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 15 000 zł brutto.

3) Szkolenie „Trening asertywności” (wpłynęły 3 oferty), zapytanie ofertowe zostało unieważnione, planowane środki na realizację zamówienia 17 000 zł brutto.

4) Szkolenie „Techniki i metody pracy z osobami w oporze” (wpłynęły 4 oferty), zamówienia udzielono na rzecz Centrum Kształcenia i Doradztwa IKKU z siedzibą w Warszawie przy ul. Elektronowej 2, cena 6 995 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 12 183 zł brutto.

5) Szkolenie „Trening asertywności” (wpłynęło 7 ofert), zamówienia udzielono na rzecz Firmy Spójnik Sp. z o. o. z siedzibą w Elblągu przy ul. Studziennej 21-22/16, cena 15 968 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 17 000 zł brutto.

5. 8 postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę nie przekraczającą wyznaczony w ustawie próg 130 000 zł netto w ramach projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych”:

1) Ekspert ds. wrdżania (wpłynęły 2 oferty), zamówienia udzielono na rzecz Centrum Wspierania Aktywności Lokalnej CAL z siedzibą w Warszawie przy ul. Michała Ludwika Paca 40, cena: 29 400 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 29 400 zł brutto.

2) Usługa przeprowadzenia diagnozy potrzeb mieszkańców Elbląga w zakresie usług społecznych i lokalnego potencjału usługowego oraz edukacji kadry Zamawiającego (wpłynęło 11 ofert, zapytanie ofertowe zostało unieważnione).

3) Usługa przeprowadzenia diagnozy potrzeb mieszkańców Elbląga w zakresie usług społecznych i lokalnego potencjału usługowego oraz edukacji kadry Zamawiającego (wpłynęły 3 oferty), zamówienia udzielono na rzecz Lokalnych Badań Społecznych Marcin Jóźko z siedzibą w Warszawie przy ul. Kaliskiego 39/8, cena: 56 826 zł brutto, planowane środki na realizację zamówienia 95 415 zł brutto.

4) Usługa zorganizowania i przeprowadzenia spotkania wigilijnego dla mieszkańców budynków socjalnych przy ul. Skrzydlatej, (wpłynęły 2 oferty), zapytanie ofertowe zostało unieważnione.

5) Usługa transportu osobowego ECUS taxi dla mieszkańców Gminy Miasto Elbląg rozumiana jako usługa przewozu osób taksówką z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności (nie wpłynęła żadna oferta).

6) Usługi sezonowe: odśnieżanie posesji, prace ogrodnicze i prace porządkowe na grobach, (nie wpłynęła żadna oferta).

7) Usługa transportu osobowego ECUS taxi dla mieszkańców Gminy Miasto Elbląg rozumiana jako usługa przewozu osób taksówką z potrzebą wsparcia w zakresie mobilności (nie zakończone 2021 r.).

8) Usługi sezonowe: odśnieżanie posesji, prace ogrodnicze i prace porządkowe na grobach (nie zakończone w 2021 r.).

VI.2.4. Windykacja należności

Zadaniem Elbląskiego Centrum Usług Społecznych jest windykacja należności budżetowych, wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych.

Procedura windykacji należności budżetowych w Elbląskim Centrum Usług Społecznych przedstawia się następująco:

1. Zadaniem pracownika socjalnego odpowiedniego dla sprawy jest przekazanie kompletu dokumentów dotyczących nienależnie pobranych świadczeń do Działu Finansowo-Księgowego celem wszczęcia procedury windykacyjnej przez uprawnionego pracownika FN.
2. Zadaniem pracownika Działu Finansowo-Księgowego jest przygotowanie projektu decyzji w sprawie nienależnie pobranych świadczeń, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o dodatkach mieszkaniowych, prowadzenie dokumentacji dłużnika oraz przechowywanie tej dokumentacji. Bieżące ewidencjonowanie należności i spłat należności.
3. Pracownicy socjalni po otrzymaniu informacji z Działu FN przeprowadzają rozeznanie w środowisku w stosunku do niepłacących dłużników. W uzasadnionych przypadkach możliwe jest odstąpienie od żądania zwrotu należności, umorzenie, rozłożenie na raty lub odroczenie spłaty zadłużenia.
4. Brak zapłaty lub prośby o udzielenie ulgi w spłacie w wyznaczonym terminie płatności stanowi podstawę do wszczęcia postępowania egzekucyjnego w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Pracownik Działu FN wysyła upomnienie z określeniem nie tylko terminu, ale i sankcji w przypadku braku reakcji ze strony dłużnika. Naruszenie terminu płatności stanowi przesłankę do wystawienia tytułu wykonawczego. Pracownik FN przekazuje sprawy do organu egzekucyjnego i prowadzi ewidencję przekazywanych spraw.

W roku 2021 r. w ramach procedury windykacyjnej:

- wystawiono 189 decyzji administracyjnych dotyczących nienależnie pobranych świadczeń,
- wysłano 58 upomnień,
- wystawiono 39 tytułów wykonawczych na łączną kwotę 131.724,72 zł, które przekazano zgodnie z procedurą do właściwych organów egzekucyjnych,
- zastosowano tryb dokonywania potrąceń należności z bieżących świadczeń wobec 49 osób na łączną kwotę 26.818,37 zł,
- wydano 3 decyzje administracyjne o odstąpieniu od żądania zwrotu należności na łączną kwotę 2.798,42 zł,
- wystawiono 58 wniosków o umorzenie, które zostały rozpatrzone przez Prezydenta Miasta Elbląg, jedną decyzję wydał Dyrektor ECUS, ponadto dokonano jednego umorzenia z urzędu. Wskutek tej procedury umorzono zaległości na łączną kwotę 23.685,87 zł.

Dzięki działaniom podejmowanym przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych udało się wyegzekwować od dłużników kwotę **219.972,92 zł**.

WNIOSKI

1. Dzięki realizowanym lub współrealizowanym przez Centrum programom/projektom (w tym lokalnym, rządowym, z Unii Europejskiej) mieszkańcy miasta mają większy wachlarz wyboru działań, które przyczyniają się do ich usamodzielnienia. Co w znaczny sposób przyczyniło się do spadku świadczeniobiorców pomocy społecznej.
2. Ciągły wzrost liczby osób starszych, niepełnosprawnych wymagających pomocy i wsparcia zarówno czasowego w środowisku, jak i całodobowego powoduje, że działania skierowane do tej grupy należy ukierunkować na wsparcie w codziennym funkcjonowaniu poprzez zapewnienie usług opiekuńczych, usług specjalistycznych, wsparcia asystenta osoby niepełnosprawnej, opieki wytchnieniowej czy usług z zakresu teleopieki. W dalszym ciągu należy umożliwić seniorom uczestnictwo w różnych formach aktywizacji społecznej, a przede wszystkim przeciwdziałać ich samotności. Dzięki rozszerzaniu przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych oferty usług społecznych realizowanych w mieście, planowane jest zwiększenie zakresu dotychczas realizowanych usług dla osób starszych czy niepełnosprawnych wymagających pomocy poprzez Pakiet Pomocne Wsparcie.
3. Wzrost liczby rodzin wymagających świadczenia pracy socjalnej. Pomimo spadku ogólnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej, wzrasta liczba rodzin wymagających wsparcia z uwagi na wielopropblemowość. Odpowiedź stanowią działania w postaci realizowanej pracy socjalnej oraz realizowane i planowane usługi wynikające m. in. z Elbląskiego Programu Usług Społecznych na lata 2021-2026". Rodziny te wymagają wsparcia specjalistycznego, wskazanego w Elbląskim Programie Usług Społecznych (np. psychiatria środowiskowa, terapia psychologiczna czy terapia rodzinna)
4. Brak kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, natomiast średnia wieku obecnych rodzin wynosi 53 lata. W związku z powyższym trzeba podejmować działania promujące rodzicielstwo zastępcze.
5. Przypisanie Koordynatorowi indywidualnych planów usług społecznych takich samych kwalifikacji co pracownik socjalny spowodowało, że w okresie sprawozdawczym Centrum borykało się z pozyskaniem pracowników do zatrudnienia zarówno na stanowisku pracownik socjalny, jak i na nowo powstałym stanowisku Koordynatora indywidualnych planów usług społecznych. Ponadto pojawiły się trudności z pozyskaniem urzędników znających przepisy kodeksu postępowania administracyjnego, spowodowane małą liczbą osób zgłaszających się na nabory, które spełniałyby stawiane wymagania. Wynika to z braku kandydatów z odpowiednim wykształceniem wymaganym ustawą o pomocy społecznej i ustawą o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz zarobkami. Zauważa się również problem z zapewnieniem lekarzy orzeczników w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o niepełnosprawności, posiadających specjalistyczne kwalifikacje.
6. W związku z nowymi uregulowaniami prawnymi, należy prowadzić dalszą wymianę sieci komputerowej ECUS oraz komputerów, aby dostosować je do obowiązujących standardów.
7. Przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Elblągu w Elbląskie Centrum Usług Społecznych przyczyniło się do zmiany wizerunku instytucji poprzez podejmowanie działań na rzecz wszystkich mieszkańców Elbląga w zakresie usług społecznych (np. usługi transportowe, asystenta osoby niepełnosprawnej czy specjalistyczne).

POTRZEBY NA 2022 ROK

W RAMACH ZADAŃ ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

w zakresie:

- 1) pomocy społecznej**
- 2) wspierania rodziny**
- 3) rodzinnej pieczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej.**

POTRZEBY NA 2022 ROK W RAMACH ZADAŃ ELBLĄSKIEGO CENTRUM USŁUG SPOŁECZNYCH

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz ustawa z dnia 15 grudnia 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, nakładają na kierownika centrum usług społecznych obowiązek przedłożenia radzie gminy sprawozdania z działalności oraz potrzeb na rok następny w zakresie: pomocy społecznej, wspierania rodziny i pieczy zastępczej. Biorąc pod uwagę, że Elbląskie Centrum Usług Społecznych nie realizuje wszystkich zadań z wymienionych wyżej zakresów, w niniejszym dokumencie przedstawiono potrzeby na 2022 r. w odniesieniu do zadań realizowanych przez Centrum, określonych statutem.

I. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ ECUS Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ.

Problemy społeczne, takie jak np.: ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, choroba w rodzinie, czy bezradność lub zaniedbania w sprawach opiekuńczo-wychowawczych powodują dysfunkcyjność wielu elbląskich rodzin, które wymagają różnego rodzaju wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych. Poniżej przedstawiono najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, których utrzymanie przynajmniej na poziomie wykonania za 2021r., jest niezbędne do prawidłowego zabezpieczenia oparcia społecznego dla mieszkańców Elbląga w 2022 roku.

Wyszczególnienie	Liczba osób/rodzin (wg wykonania za 2021 r.)	Uwagi
1.	2.	3.
1. Zadania gminy.		
Udzielenie schronienia	127 osób bezdomnych	
Zapewnienie posiłku (tzw. dożywianie)	946 dzieci 801 osoby dorosłych	
Zasiłki stałe	850 osób	Na pokrycie wydatków na zasiłki stałe gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Kwota zasiłku stałego ustalana jest w wysokości różnicy między kryterium dochodowym a dochodem.
Zasiłki okresowe	1.041 osób	Na pokrycie wydatków na zasiłki okresowe gmina otrzymuje dotację celową z budżetu państwa. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej minimalna wysokość zasiłku okresowego w 2021 roku wynosi 50% różnicy między: a) kryterium dochodowym osoby samotnej a dochodem tej osoby b) kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.
Składki na ubezpieczenia zdrowotne	771 osób	Dot. osób pobierających zasiłki stałe, które nie posiadają ubezpieczenia z innych źródeł i osób bezrobotnych objętych programem zatrudnienia socjalnego w ramach centrum integracji społecznej.
Usługi opiekuńcze	728 osób	obserwuje się zwiększone potrzeby w wymiarze usług (zwiększona liczba osób, dzienna liczba godzin, ilość dni w tygodniu, usługi wieloprofilowe) co znacznie zwiększa koszty usług
Zasiłki celowe i w naturze (na: odzież, leki, leczenie, opał)	1.023 osoby	

1.	2.	3.
Zasiłki celowe	843 osoby	
Specjalne zasiłki celowe	501 osób	<i>pomoc w tej formie przeznaczona jest dla osób z dochodem przekraczającym wysokość kryterium dochodowego, które wymagają pomocy ze względu na szczególną sytuację</i>
Wypoczynek dzieci : <i>półzimowisko, półkolonie</i>	53 dzieci 53 dzieci	
Sprawianie pogrzebu	37 osób	<i>Z uwzględnieniem, że w 2021 r. najniższa cena 1 pogrzebu wyniosła ok. 1.989,80 zł</i>
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	75 osób skierowanych	<i>Z jednoczesnym uwzględnieniem prognozy, że w 2022 r.: - wg stanu na 1 stycznia było ok. 279 osoby, skierowanych zostanie ok. 75 osób nowych, a więc gmina zobowiązana będzie ponosić odpłatność także wobec tych osób,</i>
d) Zadania zlecone gminie		
Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	73 osoby	<i>ECUS wydaje decyzje o przyznaniu usług, które realizują pielęgniarki neuropsychiatryczne zatrudnione w DPS ul. Pułaskiego</i>
3. Zadania powiatu		
Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego	18 rodzin	
Prowadzenie mieszkań chronionych	3 mieszkania dla 10 osób	
Prowadzenie specjalistycznego poradnictwa	148 rodzin	

Ponadto, niezbędne jest zapewnienie dalszego funkcjonowania:

Nazwa jednostki		Zatrudnienie w etatach
Elbląskie Centrum Usług Społecznych ul. Winna 9		140
a w jego strukturach istniejące placówki	Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności ul. Zamkowa 16A	6
Razem		146

II. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ ECUS Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY.

Biorąc pod uwagę zadania realizowane przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych z zakresu wspierania rodziny, przedstawiono poniżej najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, które są niezbędne do prawidłowego wykonania w 2022 r. zadań Centrum, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Wyszczególnienie zadań	Liczba osób/rodzin/świadczeń	Uwagi
Asystent rodziny dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo – wychowawczych.	Zatrudnienie 7 asystentów (umowa o pracę)	Zgodnie z regulaminem wynagradzania ECUS

Rodziny wspierające	Zakup materiałów i wyposażenia - 7.000 Zakup żywności -1.500zł Zakup usług – 6.000 zł Zakup biletów ZKM – 500 zł	Łącznie 15.000 zł
---------------------	---	-------------------

III. POTRZEBY W RAMACH ZADAŃ ECUS W ZAKRESIE RODZINNEJ PIELCZY ZASTĘPCZEJ ORAZ USAMODZIELNIANIA WYCHOWANKÓW PIELCZY ZASTĘPCZEJ

Biorąc pod uwagę zadania realizowane przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych z zakresu rodzinnej pielczy zastępczej oraz usamodzielniania wychowanków pielczy zastępczej, przedstawiono poniżej najważniejsze rodzaje i formy świadczeń, które są niezbędne do prawidłowego wykonania w 2022 r. zadań:

- 1) z zakresu rodzinnej pielczy zastępczej, wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pielczy zastępczej,
- 2) w zakresie usamodzielniania wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, określonych ustawą o wspieraniu rodziny i systemu pielczy zastępczej oraz ustawą o pomocy społecznej.

Wyszczególnienie zadań	Liczba osób/rodzin/świadczeń	Uwagi
Pomoc pieniężna dla dzieci w rodzinach zastępczych, w tym:	205 świadczeń x12 m-cy	Przy uwzględnieniu średniego kosztu świadczenia - 908 zł
Pomoc jednorazowa dla nowoprzyjętych dzieci i zdarzeń losowych	30 świadczeń	Przy uwzględnieniu średniego kosztu świadczenia – 1.000 zł
Pomoc pieniężna dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych kontynuujących naukę	17 świadczeń x 12 m-cy	Średni koszt świadczenia 566 zł
Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla usamodzielnianych wychowanków	19 osób	Średni koszt świadczenia 4.400zł
Zagospodarowanie dla usamodzielnianych wychowanków	9 osób 1 osoba	-9x1695zł -1x3390zł
Wynagrodzenia – kwota ogółem w tym: wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej – pogotowie rodzinne wynagrodzenie dla zawodowej rodziny zastępczej	3 rodziny 13 rodzin	Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pielczy zastępczej, rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2.600 zł m-cznie natomiast rodzinie zastępczej zawodowej przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2000 zł m-cznie.

Powołanie rodzin pomocowych w związku z: - urlopami przysługującymi rodzinom zastępczym zawodowym i osobom prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz przyznanie dodatków finansowych rodzinom pomocowym. - z pobytem w szpitalu, uczestnictwem w szkoleniach	20 świadczeń	Rodzina zastępcza zawodowa ma prawo do czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem w związku z wypoczynkiem, w wymiarze 30 dni kalendarzowych w okresie 12 miesięcy. W okresie czasowego niesprawowania opieki nad dzieckiem przez rodzinę zastępczą piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej. Ponadto piecza zastępcza nad dzieckiem może być powierzona rodzinie pomocowej w związku z udziałem w szkoleniach lub pobytem w szpitalu; nieprzewidzianych trudności lub zdarzeń losowych w rodzinie zastępczej. Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano powołanie 18 rodzin pomocowych
Zatrudnienie osób do pomocy w sprawowaniu opieki nad dziećmi i w pracach w gospodarstwie domowym dla rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych wychowujących więcej niż 3 dzieci.	14 osób	Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przy czym średni koszt zatrudnienia osoby do opieki - 2.200zł brutto wraz z pochodnymi
Dofinansowanie do wypoczynku dziecka	65 świadczeń	Średni koszt świadczenia – 350 zł na jednego uczestnika wypoczynku
Świadczenia finansowe na utrzymanie lokalu w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego, w którym zamieszkuje rodzina zastępcza zawodowa, lub w którym jest prowadzony rodzinny dom dziecka oraz środki finansowe związane ze zmianą tego lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.	12 świadczeń	Średni koszt świadczenia dla 12 rodzin po 1.300 zł m-cznie
Pokrycie kosztów związanych z przeprowadzeniem remontu lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub w domu jednorodzinnym – dot. rodzin zastępczych zawodowych.	3 świadczenia	Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano pokrycie kosztów związanych z remontem dla 3 rodzin (15.000 zł)
Przyznanie rodzinom zastępczym zawodowym urlopu w wymiarze 30 dni rocznie	15 rodzin	Mając na uwadze liczbę rodzin zastępczych zawodowych zaplanowano udzielenie urlopu dla 15 rodzin
Wypłata świadczenia tzw. dodatku wychowawczego	184 dzieci – wypłata do końca maja 2022 r.	Koszt wypłaty dodatku na 1 dziecko 500 zł m-cznie
Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej/specjalistów pracy z rodziną.	8 osób	Zgodnie z regulaminem wynagrodzeń ECUS

Zatwierdzam:

***PROGRAM DZIAŁANIA
ELBLĄSKIEGO CENTRUM
USŁUG SPOŁECZNYCH
NA 2022 ROK***

Priorytety w pracy
Elbląskiego Centrum Usług Społecznych
na 2022 rok.

- 1. Integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga.*
- 2. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu.*
- 3. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami.*
- 4. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze.*
- 5. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej.*
- 6. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnościami.*
- 7. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom.*
- 8. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie.*
- 9. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności.*
- 10. Doskonalenie wiedzy zawodowej pracowników, ich kompetencji i umiejętności, zwiększenie potencjału zawodowego pracowników Centrum.*

Cele założone na 2022 rok

- 1. Integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do ogółu mieszkańców Elbląga poprzez wypracowanie i przetestowanie Modelu funkcjonowania Elbląskiego Centrum Usług Społecznych jako nowej jednostki organizacyjnej Gminy Miasto Elbląg.*
- 2. Wspieranie osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz zapewnienie dzieciom właściwej opieki i wychowania w rodzinach biologicznych, bądź w przypadku braku takiej możliwości w pieczy zastępczej.*
- 3. Zwiększenie dostępności i podnoszenie skuteczności pomocy i wsparcia na rzecz osób i rodzin, w których stosowana jest przemoc.*
- 4. Wspieranie osób starszych i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój wsparcia, w tym o charakterze środowiskowym i personalnym.*
- 5. Zapobieganie odrzuceniu i izolacji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi; wspieranie rodzin, w których funkcjonuje osoba z zaburzeniami psychicznymi.*
- 6. Wzrost aktywności społeczno – zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.*
- 7. Rozwój zawodowy pracowników, zwiększenie efektywności i skuteczności pracy oraz realizowanych zadań przez Elbląskie Centrum Usług Społecznych.*

Przedsięwzięcia priorytetowe

<i>Zadanie</i>	<i>Termin</i>	<i>Odpowiada za wykonanie</i>	<i>Nadzorujący zadanie</i>
1.	2.	3.	4.
I. Integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga			
I.1. Realizacja projektu „Elbląskie Centrum Usług Społecznych” współfinansowanego z EFS - POWER	Cały rok	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta
II. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu			
II.1. Realizacja przedsięwzięć z zakresu pomocy społecznej wynikających ze „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Elbląga 2020+”.	Na bieżąco	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta
II.2. Utrzymanie rozwiązań organizacyjnych wypracowanych w ramach realizacji projektu „Nowoczesny i skuteczny MOPS w Elblągu”			
III. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami			
III.1. Kontynuowanie i doskonalenie działań z zakresu pomocy społecznej, skierowanych do osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, w tym: a) podejmowanie działań profilaktycznych poprzez udzielanie poradnictwa specjalistycznego, b) wspieranie rodzin poprzez przyznawanie świadczeń pomocy społecznej, w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej, c) zapewnienie dożywiania dzieci i młodzieży oraz osób, które własnym staraniem nie mogą zapewnić sobie posiłku, d) umożliwienie dzieciom korzystania ze zorganizowanych form wypoczynku w okresie ferii zimowych i wakacji.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.2. Wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez przyznawanie dodatków mieszkaniowych.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.3. Wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez przyznawanie dodatków energetycznych.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.4. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawania Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.5. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawanie „Karty Dużej Rodziny” w ramach wdrożonego Programu na terenie Gminy Miasto Elbląg.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.6. Pokrywanie składek ubezpieczenia zdrowotnego za osoby niepełnosprawne pobierające zasiłki stałe.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.7. Podejmowanie działań na rzecz środowiska lokalnego w ramach integracji społecznej mających na celu edukację, aktywizację, profilaktykę oraz minimalizowanie zjawisk patologicznych.	Od stycznia do grudnia	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
III.8. Udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych w ramach włączenia społecznego w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi lub innymi podmiotami.	I-IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IV. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo – wychowawcze			
IV.1. Objęcie wsparciem asystenta rodziny rodzin przeżywających trudności w wypełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępcza Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępcza Dyrektora ECUS
IV.2. Objęcie wsparciem asystenta rodziny kobiet w ciąży i rodzin na mocy ustawy „Za Życiem”	Każdorazowe na wniosek	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępcza Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępcza Dyrektora ECUS
IV.3. Objęcie pracą socjalną rodzin wieloprotoblemowych, osób znajdujących się w sytuacjach trudnych, kryzysowych.	Zdanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej W. Kotlewska Starszy pracownik socjalny	Magdalena Falkowska Zastępcza Dyrektora ECUS
V. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej			
V.1. Skuteczny rozwój systemu pieczy zastępczej, ze szczególnym uwzględnieniem form rodzinnych.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępcza Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępcza Dyrektora ECUS
V.2. Przygotowanie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej do samodzielności.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępcza Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępcza Dyrektora ECUS
V.3. Pozyskiwanie środków (grantów) na realizację projektów i programów na rzecz dziecka i rodziny.	Zadanie ciągłe Każdorazowe składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MRiPS i inne granty	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępcza Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępcza Dyrektora ECUS
V.4. Systematyczne realizowanie zadań zawartych w „Elbląskim Programie Wsparcia Rodziny i Rozwoju Systemu Pieczy Zastępczej na lata 2021-2023”.	Wg terminów określonych harmonogramem	J. Rybak Kierownik Działu Wsparcia Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępcza Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępcza Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
VI. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością			
VI.1. Sukcesywna realizacja zadań zapisanych w „Programie na rzecz osób starszych na lata 2014 – 2020+”.	Wg terminów określonych harmonogramem	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.2. Realizacja działań na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa socjalnego najstarszym mieszkańcom miasta oraz kompensacji deficytów w sferze materialnej, służące utrzymaniu standardu życia osób starszych i niepełnosprawnych oraz koordynacja działań związanych z utrzymaniem osób wymagających pomocy w dotychczasowym środowisku.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom			
VII.1. Zapobieganie izolacji społecznej i wykluczeniu społecznemu osób z zaburzeniami psychicznymi oraz poprawa jakości ich życia poprzez zapewnienie możliwości: a) uczestnictwa w zajęciach Środowiskowego Domu Samopomocy, b) korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przez pielęgniarki neuropsychiatryczne.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.2. Opracowywanie programów i projektów	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie			
VIII.1. Zmniejszanie negatywnych skutków przemocy w rodzinie, u osób, które jej doznają; zapewniając tym osobom specjalistyczną pomoc, wsparcie i schronienie poprzez: a) kierowanie do Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, b) kierowanie do Ośrodka Wsparcia i Interwencji Kryzysowej – Domu Dla Matek z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży, c) kierowanie do specjalistów, m. in. psychologa, prawnika.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.2. Koordynacja realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej przez pracowników socjalnych w ramach procedury „Niebieskie Karty”.	Na bieżąco	J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.3. Zapewnienie obsługi organizacyjno – technicznej dla działań Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Gminie Miasto Elbląg.	Na bieżąco	J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.4. Realizacja zadań zapisanych w „Gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2019 – 2024”.	Wg terminów określonych w harmonogramie	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Witold Wróblewski Prezydent Miasta

1.	2.	3.	4.
VIII.5. Opracowanie projektów, programów, kampanii skierowanych do osób doświadczających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc w rodzinie (i realizacja, w przypadku otrzymania dofinansowania)	Termin uzależniony od ogłoszenia konkursu	J. Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.6 Zapewnienie specjalistycznego poradnictwa osobom doświadczającym przemocy i korzystającym ze wsparcia ECUS	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz psycholoży	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.7 Opracowywanie projektów, programów celem podniesienia kompetencji specjalistów (pracownicy ECUS, kuratorzy, pedagodzy szkolni, policjanci itp.) w zakresie współpracy, diagnozy oraz interwencji w przypadkach występowania przemocy w rodzinie	Termin uzależniony od ogłoszenia konkursu	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IX. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności			
IX.1. Podejmowanie działań z zakresu pomocy społecznej, skierowanych do osób bezdomnych.	Zadanie ciągłe	M. Tomaszewski Starszy pracownik socjalny w Zespole ds. Bezdomności	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IX.2. Opracowanie programów skierowanych do osób bezdomnych.	w zależności od pozyskanych środków	M. Tomaszewski Starszy pracownik socjalny w Zespole ds. Bezdomności	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
X. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników oraz doskonalenie jakości świadczonych usług			
X.1. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry Ośrodka pracujących z rodzinami i na rzecz środowiska lokalnego.	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej, E. Tańska Organizator usług społecznych A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
X.2. Monitorowanie wdrożonych usprawnień organizacyjnych mających na celu podnoszenie poziomu pracy pracowników socjalnych i całego Centrum.	I kwartał	Beata Kulesza Dyrektor ECUS	Artur Zieliński Sekretarz Miasta

Wykaz zadań w ramach priorytetów

Zadanie 1.	Termin 2.	Odpowiada za wykonanie 3.	Nadzorujący zadanie 4.
I. Integracja i rozwój usług społecznych adresowanych do ogółu mieszkańców Elbląga poprzez wypracowanie i przetestowanie Modelu funkcjonowania Elbląskiego Centrum Usług Społecznych jako nowej jednostki organizacyjnej Gminy Miasto Elbląg			
I.1.Realizacja Elbląskiego Programu Usług Społecznych na lata 2021 - 2023	I – IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.2. Koordynowanie usług społecznych adresowanych do mieszkańców Elbląga	I – IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.3. Kontraktowanie i monitorowanie usług społecznych	I-IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
.4. Wzmacnianie potencjału elbląskich usługodawców świadczących usługi społeczne na rzecz mieszkańców – spotkania, wymiana doświadczeń, dobre praktyki, edukacja	I – IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.5 Inicjowanie i budowanie Forum Partnerów Elbląskiego Centrum Usług Społecznych	I – IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.6.Budowanie Banku Lokalnych Usług Społecznych	I – IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.7.Dystrybucja usług społecznych przez koordynatorów indywidualnych planów usług społecznych i monitorowanie	I-IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.8.Diagnoza środowiska lokalnego – permanentne skupienie się na odkrywaniu potencjału zasobów i problemów społeczności lokalnej. Badanie w działaniu.	I – IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.9.Budowanie i rozwijanie potencjału społeczności lokalnej	I-IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.10.Aktywizowanie społeczności lokalnej – podejmowanie działań uruchamiające zasoby mieszkańców.	I-IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.11.Integracja i rozwój społeczności lokalnej	I-IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
I.12. Współpraca z organizacjami samorządowymi, instytucjami oraz sektorem prywatnym na rzecz rozwoju społeczności lokalnej	I-IV kwartał 2022	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
II. Udział Centrum w doskonaleniu systemu pomocy społecznej funkcjonującego w Elblągu			
II.1. Kontynuowanie działań i podejmowanie nowych inicjatyw skierowanych na zwiększanie efektywności i jakości społecznego oddziaływania, ze szczególnym uwzględnieniem działań mających na celu budowanie i umacnianie koalicji lokalnej działającej w sferze pomocy społecznej.	Na bieżąco	M. Falkowska Zastępca Dyrektora oraz Kierownicy komórek ECUS	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
II.2. Promowanie „dobrych praktyk” tj. wymiana doświadczeń i wiedzy w zakresie pracy z rodziną pomiędzy specjalistami z kraju i zagranicy.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej M. Gliszczyński Główny specjalista	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III. Udzielanie pomocy i wsparcia rodzinom. Realizacja projektów socjalnych we współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami			
III.1. Udzielanie rodzinom pomocy i wsparcia w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, w tym m.in.: a) prowadzenie pracy socjalnej skierowanej na poprawę sytuacji rodziny, b) udzielanie pomocy w formach świadczeń pieniężnych oraz pomocy rzeczowej i usługowej.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.2. Zabezpieczanie potrzeb socjalno-bytowych dzieci i młodzieży szkolnej z rodzin dysfunkcyjnych, w szczególności poprzez: a) finansowanie dożywiania, b) umożliwienie dzieciom w wieku szkolnym skorzystanie ze zorganizowanych form wypoczynku w okresie ferii zimowych i wakacji letnich, c) zapewnienie niezbędnej odzieży, obuwia i artykułów szkolnych, d) kierowanie dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo do uczestnictwa w zajęciach klubowych i świetlicowych.	a) Zadanie ciągłe b) Styczeń - luty; czerwiec - sierpień c) Na bieżąco d) Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.3. Prowadzenie działań wobec rodzin wieloproblemowych poprzez: a) monitoring środowisk w których występują problemy opiekuńczo-wychowawcze, b) utrzymywanie ścisłej współpracy z asystentami rodziny, c) doskonalenie i rozwój współpracy z instytucjami i organizacjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny (np. szkoła, służba zdrowia, policja, sąd, pomoc społeczna, itp.) w celu wypracowania spójnego systemu wspierania rodzin i wczesnego reagowania na wszelkie nieprawidłowości, d) współpraca z pedagogami szkolnymi i dzielnicowymi skierowana na wzmocnienie realizacji obowiązku szkolnego przez uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych oraz na przeciwdziałanie przemocy i narkomanii wśród dzieci i młodzieży, e) tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.4. Pomoc rodzinom o niskich dochodach w regulowaniu należności czynszowych - przyznawanie dodatków mieszkaniowych.	Zadanie ciągłe	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.5. Wspieranie gospodarstw domowych o niskich dochodach poprzez przyznawanie dodatków energetycznych.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.6. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawania Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.7. Wspieranie rodzin wielodzietnych poprzez wydawanie „Karty Dużej Rodziny” w ramach wdrożonego Programu na terenie Gminy Miasto Elbląg.	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.8. Poszukiwanie kandydatów na opiekunów prawnych dzieci i osób ubezwłasnowolnionych oraz kuratorów osób częściowo ubezwłasnowolnionych a także wypłata przyznanych przez Sąd wynagrodzeń dla ustanowionych opiekunów prawnych i kuratorów.	Zadanie ciągłe	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
III.9. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
III.10. Dokonywanie rozeznania potrzeb indywidualnych oraz społeczności lokalnej w rejonie działania w oparciu o diagnozę środowiska.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.11. Budowanie koalicji w środowisku na rzecz rozwiązywania problemów społecznych: a) prowadzenie szerokiej informacji wśród klientów, b) tworzenie partnerstwa na rzecz rozwiązywania konkretnych problemów społecznych, c) współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami zajmującymi się problemami osób bezrobotnych, uzależnionych.	Na bieżąco	E. Tańska Organizator usług spoecznych, A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.12. Prowadzenie naboru do udziału w podejmowanych działaniach: a) motywowanie klientów do wzięcia udziału w przedsięwzięciach, b) monitoring z realizacji.	Na bieżąco	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.13. Organizowanie społeczności lokalnej poprzez podejmowanie działań promocyjnych, integrujących i wzmacniających więzi rodzinne.	Wg potrzeb	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych I. Sarnowska Kierownik Działu Usług J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
III.14. Udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych w ramach włączenia społecznego, w tym na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i środowiska lokalnego	I-IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych Andrzej Fedak Pracownik socjalny	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
IV. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo - wychowawcze			
IV.1. a) objęcie pracą socjalną rodzin wieloprotymowych, osób znajdujących się w sytuacji trudnej, kryzysowej. b) doskonalenie metod pracy socjalnej z rodzinami posiadającymi trudności opiekuńczo-wychowawcze.	Zdanie ciągłe	W. Kotlewska Starszy pracownik socjalny Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
IV.2. Podejmowanie interwencji kryzysowych w reakcji na sygnały (w tym anonimowe) dotyczące zaniedbywania, krzywdzenia dzieci, itp.	Każdorazowe reagowanie na sygnały dotyczące zaniedbywania dzieci	W. Kotlewska Starszy pracownik socjalny Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.3. Objęcie rodziny przezywającej trudności opiekuńczo-wychowawcze oraz w prowadzeniu gospodarstwa domowego wsparciem asystenta rodziny.	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.4. Objęcie wsparciem asystenta rodziny i specjalistycznym poradnictwem rodzin na mocy ustawy „Za życiem”	Wg potrzeb	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.5. Prowadzenie warsztatów dla rodziców, których dzieci zagrożone są umieszczeniem w pieczy zastępczej oraz wdrażanie nowych form i metod pracy z rodziną.	II półrocze	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IV.6. Prowadzenie kampanii lokalnej zapobiegającej krzywdzeniu dzieci.	II półrocze zadania uzależniona od pozyskania środków	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
<i>V. Opieka nad dzieckiem w rodzinie zastępczej – ECUS jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej</i>			
V.1. Zorganizowanie kompleksowego systemu pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.2. Pozyskiwanie kandydatów na rodziny zastępcze poprzez prowadzenie akcji promujących ideę rodzicielstwa zastępczego.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.3. Szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze.	co najmniej 1 grupa rocznie II półrocze	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.4. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia osobom prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.5. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia dzieciom w rodzinnych formach pieczy zastępczej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
V.6. Umożliwienie dzieciom przebywającym w rodzinach zastępczym dostępu do zorganizowanych form wypoczynku w okresie wakacji	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.7. Realizacja świadczeń na rzecz rodzin zastępczych.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.8. Umożliwienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznych szkoleń	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej i M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.9. Realizacja zadań związanych z przysposobieniem dziecka poprzez: a) bieżącą współpracę z Sądem Rejonowym w Elblągu w celu określenia sytuacji prawnej dziecka, b) ścisłą współpracę koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z Ośrodkiem Adopcyjnym w Elblągu w zakresie niezwłocznego zgłaszania do Ośrodka dzieci wolnych prawnie, co pozwoli na skrócenie czasu przeprowadzenia procedury przysposobienia dziecka.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.10. Zapewnienie realizacji działań z zakresu instytucjonalnej pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w placówce opiekuńczo – wychowawczej, w tym: a) kierowanie dzieci do instytucjonalnej pieczy zastępczej na mocy postanowienia Sądu, b) ustalanie opłaty rodziców biologicznych za pobyt dzieci w pieczy zastępczej. c) realizacja wypłaty dodatku wychowawczego dla dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo – wychowawczych. d) realizacja płatności za pobyt dzieci w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poza Elblągiem	Zadanie ciągłe	Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.11. Praca z rodzinami biologicznymi dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, skierowana na poprawę sytuacji i funkcjonowania rodzin w stopniu umożliwiającym powrót dziecka do rodziny naturalnej.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.12. Zapewnienie usług asystenta i/lub objęcie pracą socjalną rodziny w przypadku powrotu dziecka do rodziny naturalnej.	Każdorazowe objęcie rodziców biologicznych, w której istnieje szansa powrotu dziecka do domu usługami asystenta rodziny	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.13. Określenie corocznego limitu wzrostu rodzin zastępczych zawodowych.	W 3 letnim programie z zakresu wspierania i pieczy zastępczej	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
V.14. Pozyskiwanie grantów na realizację projektów z zakresu pieczy zastępczej.	Każdorazowe składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MRiPS	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.15. Udzielanie pomocy pełnoletniej młodzieży (wychowankom opuszczającym rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze) w życiowym usamodzielnieniu, w tym : a) wspieranie w realizacji Indywidualnych Programów Usamodzielnienia, b) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej, c) umożliwienie usamodzielnianej młodzieży zamieszkania w mieszkaniu chronionym oraz monitorowanie samodzielnego funkcjonowania.	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.16 Prowadzenie i organizacja mieszkań chronionych oraz nadzór nad funkcjonowaniem mieszkań	Na bieżąco	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
V.17. Pozyskiwanie grantów na realizację projektów na rzecz usamodzielnianych wychowanków.	Każdorazowe składanie wniosków na ogłaszane konkursy przez MRiPS	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej oraz M. Czerpińska Zastępca Kierownika	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VI. Zapewnienie pomocy seniorom i osobom z niepełnosprawnością			
VI.1. Zapewnienie seniorom i osobom z niepełnosprawnością bezpieczeństwa socjalnego oraz pomoc w utrzymaniu standardu życia tych osób poprzez: a) zapewnienie w miejscu zamieszkania usług opiekuńczych, na poziomie uzależnionym od indywidualnych potrzeb, b) świadczenie pracy socjalnej, c) udzielanie wsparcia w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej (np. posiłki, opał, odzież, dofinansowywanie zakupu leków i kosztów leczenia), d) pomoc przy uzyskaniu usług przewozowych świadczonych przez podmioty zewnętrzne, e) organizowanie zespołów interdyscyplinarnych w celu: - rozwiązywania problemów rodziny przez jej członków, - motywowania członków rodziny do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane działania, - wsparcia rodziny w realizacji planu przygotowanego przez jej członków na rzecz osoby wymagającej pomocy.	danie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.2. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.3. Wspieranie seniorów, wzmocnienie aktywności społecznej i poprawa jakości życia poprzez stworzenie oraz rozwijanie systemu promocji, ulg i rabatów w ramach programu „Elbląska Karta Seniora”	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.4. Współpraca z instytucjami, podmiotami i organizacjami w zakresie udzielania wsparcia osobom starszym.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS

1.	2.	3.	4.
VI.5. Zapobieganie społecznej izolacji, samotności i odrzuceniu osób starszych i niepełnosprawnych poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) kierowanie na zajęcia w domu dziennego pobytu i środowiskowych domach samopomocy, b) kierowanie osób starszych i niepełnosprawnych do domów pomocy społecznej oraz ustalanie odpłatności rodziny i gminy za pobyt w dps, c) udzielanie porad w zakresie praw, uprawnień i możliwości uczestnictwa w życiu społecznym osób starszych i niepełnosprawnych, d) zachęcanie seniorów do uczestnictwa w projektach i programach dedykowanych dla tej grupy odbiorców, e) współpraca z innymi jednostkami pomocy społecznej w organizowaniu i promowaniu wydarzeń prezentujących aktywność osób starszych, niepełnosprawnych. 	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.6. Udzielanie pomocy finansowej w ramach następujących zadań: <ul style="list-style-type: none"> a) dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych b) dofinansowanie w ramach barier technicznych c) dofinansowanie w ramach barier w komunikowaniu się d) dofinansowanie do uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym e) dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego f) dofinansowanie do zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze g) dofinansowanie w ramach pilotażowego programu „Aktywny Samorząd” 	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.7. Udział w projektach finansowanych ze środków zewnętrznych w ramach włączenia społecznego, w tym na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i środowiska lokalnego, m.in. poprzez realizację projektów, w tym „Wysokiej jakości usługi społeczne dla osób starszych i ich rodzin w Elblągu”.	I-III kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.8. Realizacja programów finansowanych ze środków zewnętrznych na rzecz osób z niepełnosprawnościami, m.in. <ul style="list-style-type: none"> a) „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej”, b) Opieka wychowawcza 	I-IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.9. Prowadzenie naboru do udziału w podejmowanych działaniach: <ul style="list-style-type: none"> a) motywowanie klientów do wzięcia udziału w przedsięwzięciach, b) monitoring z realizacji. 	Na bieżąco	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.10. Rozwój usług społecznych na rzecz seniorów	I-IV kwartał	Elwira Tańska Organizator usług społecznych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.11. Utrzymanie systemu wczesnej sygnalizacji zmian w stanie zdrowia i położeniu społecznym osób starszych, poprzez: <ul style="list-style-type: none"> a) stały monitoring gospodarstw domowych osób w wieku 70 lat i więcej, b) podejmowanie działań zmierzających do zabezpieczania sygnalizowanych przez osoby starsze potrzeb, których zabezpieczenie leży w kompetencji innych podmiotów niż ośrodek pomocy społecznej, c) podejmowanie działań związanych z przyłączeniami seniorów do systemu „Teleopieki”. 	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VI.12. Ustalanie niepełnosprawności i orzekanie o: <ul style="list-style-type: none"> - stopniu niepełnosprawności osób w wieku powyżej 16 roku życia, - niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia. 	Zadanie ciągłe	E. Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
VI.13. Wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym, posiadającym orzeczenia Powiatowego Zespołu.	Zadanie ciągłe	E.Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VI.14. Wydawanie kart parkingowych dla osób z niepełnosprawnością i placówek zajmujących się opieką, rehabilitacją lub edukacją osób niepełnosprawnych.	Zadanie ciągłe	E.Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VI.15. Wydawanie zaświadczeń o podstawie zaliczenia do stopnia niepełnosprawności z przyczyny niepełnosprawności 02-P	Zadanie ciągłe	E.Cybula Przewodnicząca PZd/sOoN	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VI.16. Udzielanie wsparcia finansowego osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej w ramach następujących zadań: a) dofinansowanie do sprzętu rehabilitacyjnego dla osób niepełnosprawnych b) dofinansowanie do sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych c) dofinansowanie w ramach programu „Wyrównywanie różnic pomiędzy regionami”	Na bieżąco	J. Stachowicz Kierownik Działu Dodatków, Ulg i Uprawnień	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII. Zapewnienie wsparcia środowiskowego osobom z zaburzeniami psychicznymi i ich rodzinom			
VII.1. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi możliwości uczestnictwa w zajęciach w środowiskowych domach samopomocy w celu ich aktywizacji społecznej oraz zapobieganiu ich izolacji.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.2. Poprawa funkcjonowania społecznego oraz przywracanie samodzielności osób z zaburzeniami psychicznymi poprzez realizację specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w miejscu zamieszkania przez pielęgniarkę neuropsychiatryczną.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.3. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi bezpieczeństwa socjalnego poprzez: a) świadczenie pracy socjalnej, b) udzielanie wsparcia w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej (np. posiłki, opał, odzież, dofinansowywanie zakupu leków i kosztów leczenia), c) organizowanie zespołów interdyscyplinarnych mających na celu kompleksowe wsparcie osób z zaburzeniami w codziennych funkcjonowaniu oraz przywracaniu ich do społeczeństwa.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.4. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.5. Wspieranie osób zaburzonych psychicznie i ich rodzin poprzez stały monitoring w/w środowisk oraz współpracę z pielęgniarką środowiskową, pielęgniarką neuropsychiatryczną i lekarzem z Poradni Zdrowia Psychicznego.	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.6. Kierowanie osób z zaburzeniami psychicznymi do domów pomocy społecznej oraz ustalanie odpłatności rodziny i gminy za pobyt w dps,	Zadanie ciągłe	I. Sarnowska Kierownik Działu Usług	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VII.7. Zapewnienie osobom zaburzonym specjalistycznego poradnictwa (psychologicznego oraz konsultacji lekarza psychiatry)	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
VIII. Zapewnienie skutecznej pomocy osobom i rodzinom doświadczającym przemocy w rodzinie			
VIII.1. Monitorowanie sytuacji osób przebywających w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie przez okres 6 miesięcy po jego opuszczeniu.	Zadanie ciągłe	A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS
VIII.2. Prowadzenie programów korekcyjno- edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.3. Współpraca ECUS z Zespołem Interdyscyplinarnym, w tym w szczególności: a) udział Dyrektora Centrum w pracach Zespołu, b) zapewnienie obsługi organizacyjno-technicznej Zespołu, umożliwiającej sprawny przepływ informacji pomiędzy instytucjami i organizacjami zajmującymi się problemem przemocy w rodzinie oraz stosowanie przez te podmioty jednolitych procedur postępowania w przypadku stwierdzenia lub podejrzenia przemocy w rodzinie.	Zadanie ciągłe	a) B. Kulesza Dyrektor ECUS b) Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	a) Witold Wróblewska Prezydent Miasta b) Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.4. Współpraca z przedstawicielami Policji, placówek edukacji, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. ochrony zdrowia, Sądu wskazanymi w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej itp. w celu zapewnienia należytej skuteczności działań w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy w rodzinie.	Zadanie ciągłe	Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.5. Realizacja zadań pomocy społecznej wynikających z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” tj: a) diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, b) udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia, w tym o instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, c) monitorowanie środowisk osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą, d) wszczynanie procedury „Niebieskie Karty”.	Zadanie ciągłe	a) – d) Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie d) A. Siemaszko Kierownik Działu Świadczeń Socjalnych, I. Sarnowska Kierownik Działu Usług, J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej	Beata Kulesza Dyrektor ECUS, Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
VIII.6. Opracowywanie projektów na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prowadzenie kampanii.	Zadanie ciągłe	J. Rybak Kierownik Działu Wspierania Rodziny i Pieczy Zastępczej Julita Łuciw Pracownik socjalny Zespołu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS

1.	2.	3.	4.
IX. Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom w kryzysie bezdomności			
IX.1. Zapewnienie osobom bezdomnym i pozbawionym schronienia bezpieczeństwa socjalnego oraz pomocy w utrzymaniu standardu życia poprzez i.in.: a) zapewnienie tym osobom schronienia poprzez kierowania do schroniska znajdującego się na terenie Elbląga i poza. b) świadczenie pracy socjalnej, c) udzielanie wsparcia w formach pieniężnych i pomocy rzeczowej (np. posiłki, opał, odzież, dofinansowywanie zakupu leków i kosztów leczenia), d) organizowanie zespołów interdyscyplinarnych w celu: - rozwiązywania problemów w/w osób - motywowania członków rodziny do przyjęcia odpowiedzialności za podejmowane działania, e) sprawowanie pogrzebów w przypadku osób bezdomnych, których z różnych przyczyn nie ma kto pochować, f) monitorowanie miejsc koczowania osób bezdomnych w okresie zimowym, h) kierowanie osób bezdomnych do jadłodajni.	Zadania ciągłe	M. Tomaszewski Starszy pracownik socjalny w Zespole ds. Bezdomności	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IX.2. Zapobieganie izolacji społecznej i wykluczeniu społecznemu osób bezdomnych i pozbawionych schronienia poprzez zapewnienie możliwości: kierowania do mieszkań treningowych	Zadanie ciągłe	M. Tomaszewski Starszy pracownik socjalny w Zespole ds. Bezdomności	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IX.3. Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych osób innych niż ubezpieczeni.	Wg potrzeb	M. Tomaszewski Starszy pracownik socjalny w Zespole ds. Bezdomności	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IX.4. Współpraca z instytucjami, podmiotami i organizacjami w zakresie udzielania wsparcia osobom bezdomnym.	Zadania ciągłe	M. Tomaszewski Starszy pracownik socjalny w Zespole ds. Bezdomności	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
IX.5. Opracowanie programów skierowanych do osób bezdomnych.	w zależności od pozyskanych środków	M. Tomaszewski Starszy pracownik socjalny w Zespole ds. Bezdomności	Magdalena Falkowska Zastępca Dyrektora ECUS
X. Podnoszenie kompetencji zawodowych pracowników oraz doskonalenie jakości świadczonych usług			
X.1. Doskonalenie wiedzy zawodowej i podnoszenie kompetencji pracowników Centrum, poprzez: a) organizowanie i prowadzenie szkoleń wewnętrznych; wyposażenie pracowników w instrumenty i narzędzia do pracy ze społecznością lokalną, b) udział pracowników w szkoleniach zewnętrznych, c) udział w superwozji, d) promowanie „dobrych praktyk” w zakresie pracy z rodziną i dzieckiem oraz organizacji społeczności lokalnej, e) doradztwo metodyczne, f) monitorowanie wdrożonych usprawnień organizacyjnych mających na celu podnoszenie poziomu pracy pracowników socjalnych i całego Centrum	Na bieżąco	Elwira Tańska Organizator usług społecznych Kierownicy komórek organizacyjnych	Beata Kulesza Dyrektor ECUS